

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 500

Setmana del 23 al 29
d'abril del 1989.

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

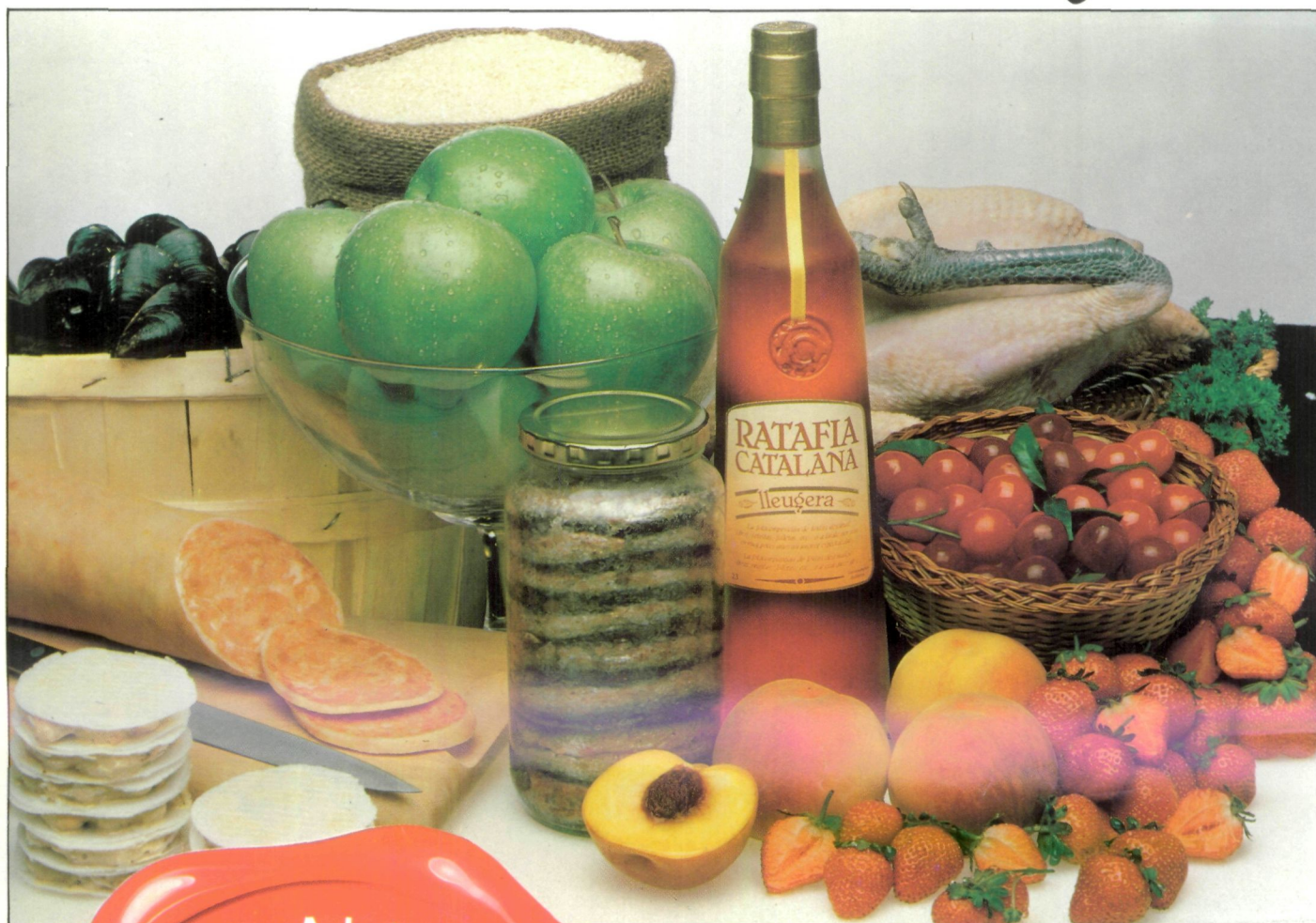
SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"L'Església Catòlica,
fundada pel Crist Senyor
per dur la salvació a tots
els homes i per tant
impel·lida per la
necessitat d'evangelitzar,
considera com un deure
seu predicar el missatge
de salvació servint-se
també dels instruments
de comunicació social."

Concili Vaticà II
Decret sobre els
mitjans de comunicació
social

Aquí tenim Productes Alimentaris de Qualitat

El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, fent-se ressò de la importància, —tant per als productors com per als consumidors— de la qualitat en els productes alimentaris, va crear, mitjançant el Decret 326/1986, la qualificació de Qualitat Alimentària per garantir l'origen i la qualitat dels productes catalans.

Denominacions de Qualitat existents.

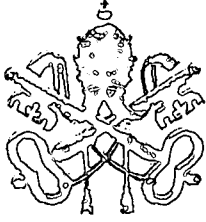
Botifarra Catalana	Ratafia Catalana
Poma de Girona	Préssec del Penedès
Maduixes del Maresme	Musclos del Delta de l'Ebre
Torró d'Agramunt	Anxova de l'Escala
Cireres del Baix Llobregat	Pollastre de la Raça Prat
Arròs del Delta de l'Ebre	

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Sa Santedat Joan Pau II saluda amb particular afecte els responsables, col·laboradors i benefactors del setmanari d'informació i cultura religioses "Catalunya Cristiana" amb motiu del X Aniversari de la seva fundació, i els anima a continuar en la seva meritòria tasca inspirant-se en la fe cristiana, amb gran sentit de l'ètica professional i en sintonia amb les exigències morals que han de guiar el professional del periodisme. Mentre invita a un renovat esforç en el servei a tots els lectors i, en particular, a les comunitats eclesials de Catalunya en la difusió dels valors evangèlics i els ensenyaments de l'Església, el Sant Pare es complau a impartir-los la implorada Benedicció Apostòlica.

Vaticà, 14 d'abril del 1989

C. Sepe

Mons. C. Sepe
Asesor

La "Moreneta" i Sant Jordi

Dos amors dels catalans

La fe com a encontre inefable entre Déu i l'home, entre Déu i el poble, s'expressa, velant-se i revelant-se paradoxalment, a través dels camins vivencials per on es desplega la vida de la persona i de la història dels pobles.

Història i llegenda, tradició i costum, ètnia i cultura, art i religiositat, fe i mite, tot és vàlid i res no és prou, per expressar la grandesa incommensurable del pla de Déu, de la vida personal, de la història de la humanitat.

La Verge de Montserrat i la figura de Sant Jordi són dues realitats que expressen inequívocament la fe cristiana del nostre poble. Maria que posa prop del cor del creient i del cor del poble la tendresa maternal de Déu; i el cavaller Sant Jordi, capdavanter en la lluita contra tota mena de mal que pogués frustrar la plenitud de l'existència personal i col·lectiva.

Verge de Montserrat i cavaller Sant Jordi!, feu de Catalunya un país obert a la veritat, a la justícia, a la pau i a la germanor.

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PELEGRINATGE AUSTRIA - TIROL

Viena

SANTUARI DE MARIAZELL

del 26 de maig al 4 de juny del 1989

VISITANT:

Viena
Santuari de Mariazell
Salzburg
Innsbruck
Zurich

II PELEGRINATGE A TERRA SANTA "especial joves"

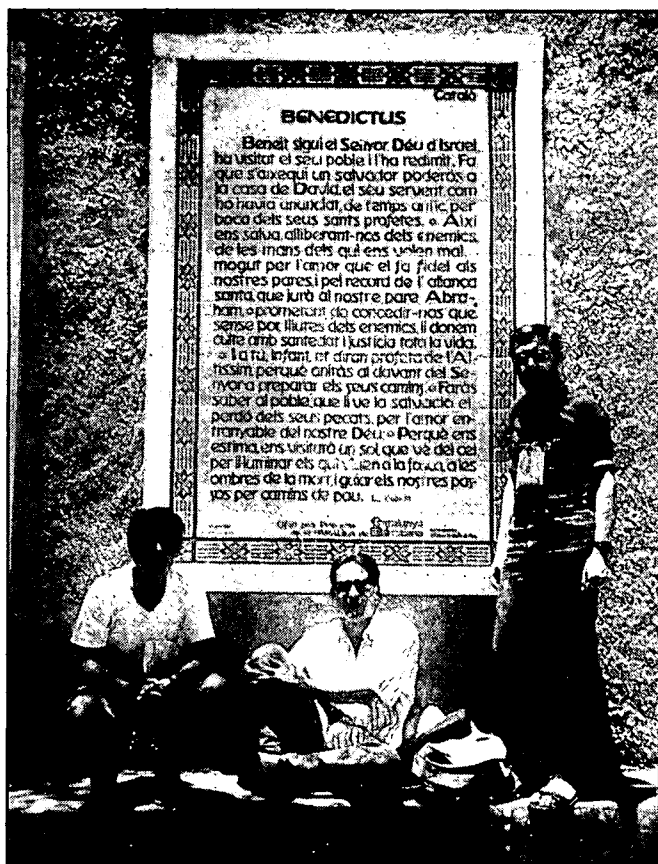
del 4 a l'11 de juliol del 1989

VISITAREM:

LA JUDEA I LA GALILEA

Viatge en avió i autocar
Allotjament en règim de mitja pensió.
Assegurança, visita a museus etc.

Joves de 18 a 30 anys amb una certa formació religiosa

Un grup de joves al peu del Benedictus.

PRÒXIM PELEGRINATGE:

Portugal - Santuari de Fátima
del 18 al 23 de juny de 1989

G.A.T.-48

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Aquest número de CATALUNYA CRISTIANA porta el número cinc-cents. Vol dir cinc-cents setmanes, quasi deu anys, d'una tasca de servei a l'Església de Catalunya i, n'estem segurs, d'alguna manera a tot el poble. Calia marcar-lo doncs amb "una pedra blanca", com una fita remarcable. Les paraules del Papa i dels nostres bisbes, així com les col·laboracions extraordinàries dels nostres rectors i amics, li donen un relleu prou clar que els nostres lectors, n'estem segurs, apreciaran. A nosaltres, els que "fem" el setmanari, i d'una manera especial, els que des d'aquest article editorial en prenem la responsabilitat setmana rera setmana, ens pertoca donar la ullada enèrgetica i endavant del que fa camí, del que fa estona que camina i no es pas encara allà on va. La coincidència d'aquest número extraordinari de Catalunya Cristiana amb la festa del patró de Catalunya sant Jordi, que ens recorda d'on venim i ens assenyala el rumb, ens estimula a l'hora de fer una reflexió sobre la tasca feta i la que resta per fer.

Enrrera la mirada s'atura agraïda en els amics que ens acompanyaren abans de l'arrencada i en els primers trams del camí —plens d'entrebancs i boirosos—. Aquells que, per raons diverses, ens han hagut de deixar —mai del tot!— saben que compten amb la nostra amistat plena i el nostre agraïment sincer. Els que, a la primera hora o a la darrera, heu fet i esteu fent feina amb nosaltres, en tasques o ajudes petites o grans però totes útils i estimables, avui compartiu amb nosaltres el goig de la fita assolida.

Endavant, el camí a recórrer resta llarg. No cal dir que un servei d'informació i de cultura religioses, així com un espai obert d'opinió al servei dels cristians de Catalunya, sota una forma o altra, serà sempre necessari. És obvi que la "comunitat cristiana" de Catalunya no gaudirà

Quilòmetre 500.- Deu anys de servei

mai de salut, i menys de salut cristiana, si cada element que la compon —bisbats, parròquies, ordes, congregacions, moviments, associacions...— viu aïllat dels altres i de retruc, el què és pitjor, desinformat de la realitat eclesial dels de prop i dels de lluny i, per tant, de l'Església universal, sotmès a l'allau "informatiu" dels mitjans massius que, en el millor dels casos, difonen com a notícia allò que és "extraordinari" —l'exemple clàssic: l'home que mossega al gos és notícia i no viceversa— quan allò que és veritablement extraordinari en la vida cristiana, per definició, només ho percep la fe. El camí davant nostre és, doncs, llarg i no pretenem pas que el camí recorregut l'hàgim fet sols. Sabem on volem anar. Ho sabem tant bé com que mai no hi arribarem del tot. Allò que ens cal és encertar el traçat de l'itinerari i vèncer-ne els obstacles, inevitables. Tanmateix, deu anys de tasca feta al carrer i a plena llum ens encoratgen.

El nostre setmanari sortí al carrer en uns moments difícils; la situació econòmica del país estava en plena crisi, el moviment de pèndol provocat pel "nacional catolicisme" del règim anterior no es veia on aniria a parar, molts cristians havien passat del triomfalisme al cristianisme vergonyant i de la "militància" a una mena de masoquisme que donava per bona qualsevol crítica no sols a l'Església sinó a la mateixa fe cristia-

Dr. Joan E. Jarque i Jutjar.
Fundador i
Director de
"CATALUNYA
CRISTIANA".
President de la
"FUNDACIÓ
CATALUNYA
CRISTIANA"
i de l'Associació
d'Amics de C.C.

na... Avui el panorama és distint. S'han anat aclarint conceptes i posicions. Hem après que cal ser oberts i tolerants... i a l'ensem autèntics i fidels en les pròpies conviccions. Una experiència dura ens ha ensenyat que l'ideal de fe i de vida cristiana presentat en tota la seva integritat potser no atraurà a gaires, però "aigualit" certament no atreu a ningú... i menys els "joves". A poc a poc s'ha anat imposant la convicció que hi ha moltes maneres de ser creient, i fins i tot cristià, però que només afectivament i efectivament units al bisbe en comunió amb el successor de Pere s'és catòlic. Ens hem adonat tots plegats que el manament primer i fonamental que ens va deixar Jesús —"l'estimeu-vos"— és concèntric i comença pels "germans en la fe" i, com diria Ignasi de Loiola, inclou "institucions, ordes, congregacions, decrets, prelatures... i fins el Papa i la seva cúria..." El quadre no és complet, ni pretén ser-ho, però creiem que esbossa la realitat actual i sobretot la "tendència". Fins on hi ha contribuït CATALUNYA CRISTIANA? Té poca importància esbrinar-ho. Allò que és cert és que continuarem caminant per aquest camí.

Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

És ben escaient que en la mateixa data, 23 d'abril del 1989, en què, dins dels deu anys de la seva publicació, CATALUNYA CRISTIANA dona rellevància a l'efemèride amb l'extraordinari nº 500, coincideixi casualment, amb la Jornada Mundial de les comunicacions socials.

Enguany se celebra sota el lema: "La religió en els mitjans de la comunicació social". Han passat ja vint-i-sis anys des que el Concili Vaticà II va prescriure en el Decret "Inter Mirifica" sobre els mitjans de comunicació social, la celebració anual d'aquesta Jornada.

A Espanya, com també a Catalunya, des del 1916, se celebrava el "Dia de la bona premsa" o de la "Premsa Catòlica", el dia 29 de juny, festivitat de Sant Pere i Sant Pau, sense gaire ressonància, val a dir-ho, en l'interès pastoral del clergat i de les comunitats eclesials. La veritat és que en el nostre país, a diferència de gairebé tots els països europeus i americans, una premsa pròpiament "d'Església", no ha existit mai. Mirant a casa nostra, on des dels primers lustres del segle, fou considerable el dinamisme editorial amb institucions com Balmesiana, Fundació Bernat Metge, Montserrat, etc.,

F. MALGOSA

no arribà mai a donar a llum una premsa "diària" d'Església.

Potser es creia que el desiderat era que l'Església no s'embranchés en trifulgues empresarials periodístiques, sinó que sorgissin laics cristians qualificats que tiessin endavant una premsa d'inspiració cristiana. A casa nostra "El Matí" i "El Correo Catalán", en temps i èpoques diverses, obeïen segurament a aquesta línia. I potser sí que aquest és el millor camí per una presència al carrer i al quiosc d'un esperit i d'uns criteris cristians.

Per altra banda hi ha una gran munició de publicacions —fa pocs dies editades. Només a Barcelona, d'àmbit local i nacional catalans en comptàvem més de cent nou— des de les especialitzades en matèria d'investigació i divulgació científicoreligiosa fins als butlletins de règim interior d'institucions, associacions i moviments cristians.

CATALUNYA CRISTIANA amb el seu estil i format de premsa periòdica ofereix a la totalitat de l'Església catalana un òrgan popular

Llic. Francesc d'A. Malgosa i Riera. Co-fundador i Sots-director de "CATALUNYA CRISTIANA". Vice-president de la "FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA" i de l'Associació d'Amics de C.C.

d'informació i cultura religioses d'abast nacional català per a posar a les mans de tots els cristians, i crear lligams de comunió eclesial entre tots, dins d'una línia pluralista de respecte a totes les institucions eclesials i grups d'opinió, d'intre sempre d'una actitud irrenunciable d'atenta consideració al magisteri de l'Església i dels Pastors que l'Esperit Sant ha posat per regir el Poble de Déu.

A aquesta funció volem donar-hi acompanyament sense cap mena d'enconguiment o de complex. Humilitat, des de la fe i amor a Jesucrist, des d'una actitud filial envers la seva Església i des de la llibertat pròpia dels fills de Déu, creiem que malgrat totes les ambigüitats, foscors i limitacions, passa a passa, podem avançar en el coneixement i servei del testi-

moniament cristià, ara i aquí. "Als agents eclesials dels mitjans de comunicació, diu el Papa, repeteix: no tingueu por".

El nostre servei específic a la comunitat cristiana catalana no ens priva de valorar molt positivament l'atenció i l'espai que la premsa general atorga al fet cristià i religiós. El Papa, en el missatge d'enguany amb motiu de la Jornada Mundial de les comunicacions socials, expressa el seu agraïment "al món de la comunicació per l'espai que ofereix a la religió en els mitjans", encara que creu que "seria possible millorar la presència cristiana en el debat públic".

En una entrevista al periodista i eurodiputat las Gawronski, deia el Papa: "El cristianisme no pot ser reduït a l'esfera privada. Té una funció d'inspirador de l'ètica i una eficàcia social. Si aquest substrat religiós cristià fos marginat, no solament quedaria negada tota la seva herència del passat, sinó fins i tot el futur de l'home europeu, creient o no, quedaria compromès".

En aquesta efemèride de CATALUNYA CRISTIANA ens plau recordar els tres objectius concrets de la Jornada: la formació de les consciències de cara a la responsabilitat de cada individu, grup o societat en la formació de l'opinió pública i en l'ús i desenvolupament dels mitjans de comunicació; la invitació a la pregària, per oferir el testimoni de la persona humana com una realitat oberta a Déu i als valors transcendents; i la generosa col·laboració per "promoure, sostenir i fomentar les institucions i les iniciatives promogudes per l'Església en aquesta matèria".

Jornada de les Comunicacions Socials

PREGÀRIA

Senyor Jesucrist, per l'intercessió de Maria fes-nos transmissors de la veritat; lliures i defensors de la llibertat; independents i imparcials; promotores del bé comú i de la concòrdia; propagadors dels valors espirituals; veritables, equànims i honrats; impulsors de la pau i de la justícia; portaveus dels marginats; lleials a la nostra consciència. Ajuda'ns a defensar la pau i la convivència; a respectar la dignitat de les persones; a mantenir la nostra integritat professional; a rectificar els nostres errors. Deslliura'ns de la lleugeresa i de la frivolitat; de l'adulació al poder i del servilisme; del sensacionalisme i de la prepotència; dels prejudicis i de la agressivitat. Fes-nos senzills portadors de la Veritat que condueix a Tu, senyor Jesús. Amén.
U.C.I.P.

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.I.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgener
Disseny: Josep Samper i Alejo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 28 06 - 27 84 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

Mn. Joan Carrera i Plana. Sots-director de "CATALUNYA CRISTIANA". Membre del Patronat de la Fundació C.C. i de la Junta de l'A. d'A. de C.C.

Per un espai pastoral català

J. CARRERA PLANAS

de pobles tenen enllestides de temps. La segona es mou en la incertesa que presenta sempre el futur. I, entre l'una i l'altre, hi ha la realitat de l'Estat, peça d'encaix avui imprescindible en aspectes fonamentals, però que no sempre ajuda a encaixar... Malgrat les dificultats i ni que sigui lentament, anem avançant en tots dos sentits.

Des d'aquesta perspectiva, és lògic que els cristians cerquem una acció pastoral encaminada a posar el ferment evangèlic al cor d'aquestes dues realitats humanes. No és estrany, doncs, que sentim parlar de revitalitzar les arrels cristianes de Catalunya i d'emprendre una nova evangelització d'Europa. Ara bé, difícilment aconseguirem aquest objectiu si no assumim amb convicció aquestes noves o renovellades dimensions. Necessitem fer-nos un espai pastoral català i un espai pastoral europeu. En som prou conscients? Em refereixo avui al primer aspecte.

La pastoral de conjunt catalana ha fet avenços: diverses organitzacions i tasques han estat plantejades des d'una visió global des de les nostres diòcesis; rebem, de tant en tant, pastorals col·lectives dels nostres bisbes; hi ha un seminari interdiocesà, i una unió de religiosos...

Però, avui per avui, no veiem que es preparin passos més decisius. A l'hora de la veritat, les comissions episcopals funcionen a nivell espanyol amb mentalitat pre-autonòmica. Així som convocats a Madrid per a congressos sobre l'evangelització, sobre les parròquies, ara sobre la vida dels preveres... No hi ha convocatòries d'aquest tipus referides a l'espai català. El projecte actual sobre la renovació de l'acció catòlica, per exemple, ignora qualsevol matisació territorial. La mateixa interrelació Església catalana-Església espa-

nyola en l'economia, que l'assignació tributària ha posat d'actualitat, no sembla massa ben resolta: l'honorable senyor Comas, conseller de Benestar Social, ha pecat, probablement, d'optimista en aquest punt... Darrerament, es parla de la informació a l'Església —cadena radiofònica COPE, distribució de notícies...— però tampoc no sentim referències a la pluralitat cultural del territori que cobreix la Conferència Episcopal espanyola... Tot això produeix en molts la trista impressió que la nostra organització eclesial no ha assumit l'Espanya de les autonomies i que, per tant, tenim una situació paradoxal: alguns textos episcopals van més endavant que la realitat política vigent, però la vida normal de l'Església es desenvolupa en cotes notablement més baixes.

La potenciació d'un espai pastoral d'àmbit català és més que alguna celebració esporàdica, és més que les declaracions sobre

els drets dels pobles. És un marc referencialment assumit a fons definitivament, i un projecte eclesial pensat per a la seva evangelització. Això, naturalment, ha de traduir-se en una organització pròpia del conjunt de les diòcesis catalanes. Solem donar molta importància a la procedència geogràfica dels membres de l'episcopat. Ara bé, que els bisbes siguin del país és menys decisiu, en realitat, que comptar amb una estructura eclesial d'autonomia ben definida.

"Catalunya Cristiana" porta deu anys, i cinc-cents números treballant al servei d'aquest espai pastoral català. I ho fa, no des d'una idea particular d'Església, sinó des de la comunitat real, amb la seva jerarquia i el seu poble, i amb un gran respecte per tots i cadascun dels colors i dels matisos que formen el seu mosaic. El seu missatge i el seu objectiu són aquests, precisament: que dins la Catalunya popular i dins la Catalunya política i dins la Catalunya cultural i dins la Catalunya econòmica i dins la Catalunya esportiva... hi ha una Catalunya cristiana: un petit i alhora un gran llevat que ens cal dinamitzar.

Parlar de la solitud està de moda. I no és cap descobriment. La soledat acompanya des de sempre l'home, com l'ombra al seu cos. Impossibile de desenganxar, ocupant com una llei natural l'espai de llum que els correspon, saltant al nostre entorn, però sempre lligada a la nostra presència física. La solitud, l'absència de companyia o de tracte humà, l'aïllament dels cossos i les ànimes, no són realment manifestacions d'aquest temps que ens toca viure, però potser mai com ara som conscients que la civilització actual va íntimament lligada a les situacions d'incomunicació més extremes. Tot sembla conspirar per fer més present la impressió de desempar i més patològicament sorollós el torbador silenci.

Arribes a la trista conclusió que tot està fet per a les masses i res per a l'individu. L'escriptor francès André Pieyre de Mandiargues va definir el carrer com el rierol de les solituds. I és lúcidament cert. Tot es fa pensant en llançar homes i dones, vells i joves al carrer, on l'anomietat, la pasta espessa de la humanitat està assegurada, o desterrant al fons dels pisos tota capacitat de comunicació, per enterrar en el silenci i la soledat tota possibilitat de tracte. Si pensem en les estructures que es van creant per fer més visible la incomunicació, arribem a la lamentable conclusió que el dogall ja ens ofega i que potser aviat perdrem fins i tot l'ús de la paraula. Estem inventant un home nou, aconralat i trist. Un ciutadà que ha perdut l'hàbit dels vells llocs de relació: la barberia, el bar o la taverneta de la cantonada, la rebotiga de l'amic, el "colmado", la partida de cartes o dominó, la companyia comentada del diari. Avui tot ens ho donen fet i ens afaitem a casa, la taverna és un lloc per prendre cafè esperitadament, el "colmado" és substituït

Variacions sobre la soledat

MANUEL IBÁÑEZ ESCOFET

pels grans establiments on tot es té exposat i amb els preus marcats, que fan impossible el vell art comunicatiu del regateig i les tertúlies ens arriben prefabricades per la ràdio o la televisió, robant-nos descaradament el dret de pensar i d'opinar. Com els grans malalts, cada vegada tenim menys forces per plantar cara a aquesta tenebrosa ofensiva, que ens confina a la soledat i al silenci. Una soledat i un silenci, però, plens de gent i de sorolls. Una soledat i un silenci sense grandesa, sense connotacions místiques. Una soledat i un silenci purament animals. Penseu en els joves que busquen motivacions comunicatives en els locals dominats per l'estridència salvatge dels sons i on els és impossible parlar.

Si no reinventem urgentment la possibilitat de tornar-nos a trobar amb franca i oberta naturalitat, el futur m'esverra. Ja sé que no es torna mai enrera, però sí que vull defensar els antics camins sense restablir costums debolits, absolutament passats de rosca. No vull que em diguin reaccionari, però és l'esperit de la necessària, de la indispensable comunicació, que cal salvar. Per evitar el deplorable

aparellament de l'home i la dona d'avui amb la soledat sense vida interior, mastegant productes híbrids iguals per a tothom, escoltant i veient les mateixes coses, rebent les mateixes descàrregues, diguem-ne morals, amb la mateixa indefensió. Fa la sensació que ara que tenim llibertat, només uns l'aprofiten. Els altres, la immensa majoria, semblen ja condemnats. I cal oposar a aquest fatalisme la voluntat de tornar a ser senyors de la nostra llibertat, fent-la compartir per tots els que ja han sentit l'esgarripada de la solitud sense demà, sense noblesa. La solitud no conscient dels irracionals. I encara, entre aquests, els gossos remenen la cua i els gats ronquen agraït la companyia.

Meditacions d'abril

JORDI BASSAS i RIBALTA

Rosa d'abril i el cavaller Sant Jordi. Pel nostre tarannà mediterrani, és un mes molt escaient per celebrar les nostres festes religioses. Segons el poeta, "Déu va passar-hi en primavera i tot cantava al seu pas". Això era, naturalment, abans de la contaminació atmosfèrica i dels forats d'ozó.

Hom se sentiria temptat a parlar del mes de la identitat espiritual catalana. Però, es pot desdoblar la identitat d'un poble en "espiritual" i "no-espiritual"? Potser seria més prudent dir que el mes d'abril guarda en el seu si tota la iconografia cristiana de Catalunya. Per això, el terme "Catalunya cristiana" no s'ha d'entendre de forma excloent. Deia Unamuno —si no m'equivo— que als catalans (literalment, als "levantinos") ens ofega l'estètica; i potser tenia raó, perquè un mediterrani de soca-rel, quan arriba l'abril, no pot deixar de festejar el que sigui, encara que hagi de fer un pacte de no agressió momentani amb la mare Església.

Permeteu-me de dir-ho. Quan algú em pregunta per què sóc

cristià, acostumo a contestar senzillament que... per estètica; perquè ho trobo bonic de ser-ne, i a més, m'hi trobo bé essent-ne. Estic totalment d'acord amb Chateaubriand quan deia que el cristianisme no és bel·l perquè és vertader, sinó que és vertader perquè és bell. Per a mi, català impenitent, el cristianisme és un afer que té molt a veure amb la primavera, encara que a vegades hi hagi també les seves sequeres i intromissions anticlòniques. No em considero cap masoquista de la fe, i estic convençut que l'Evangeli no es pot entendre sense comptar amb el sentit de l'humor de Jesús... que en tenia molt més del que ens pensem.

"Déu va passar-hi en primavera..." (Els catalans, com a melic del món que som, no podem ser menys que l'Adam del Para-

dís). Per això, em costa tant d'imaginar una Catalunya que no sigui cristiana. Que els catalans som una colla de descreguts? I tant! Que tenim certa predilecció per fer gresca amb les coses més sagrades? Ben segur! Que tenim la llengua encara més contaminada que l'atmosfera en una inversió tèrmica? Sí, per desgràcia! Però, sense "rei que ens governi, ni papa que ens comuniqui" —com deia l'Àvia— anem fent la viu viu amb el nostre cristianisme teixit de núvols i clarianes, com el mateix mes d'abril.

"Catalunya serà cristiana, o no serà". Tant se val, si ho va dir o no Torras i Bages: és una veritat com un temple. Els catalans tenim una manera molt cristiana de ser descreguts, de ser irreverents, o de ser malparlats; tant cristiana, que un català convers

a una altra religió és —amb tots els respectes deguts— una mena de furócul al mig del nas. A la vora de la Mediterrània, al país de la sirena i el pastor, costa molt d'ofegar els requeriments dels sentits i de predicar una ètica renyida amb l'estètica. Ramon Llull no ho va fer pas, a diferència d'altres il·lustres reformadors de més cap al nord. Fins i tot la mundanitat dels papes Borja era la nostra mundanitat, i

la seva corrupció —magnificada pel nacionalisme italià— era, al capdavant, un espill de la nostra catalana corrupció. També ells van ser uns ambaixadors de la "Catalunya cristiana".

¿Us heu fixat mai que al voltant de les catedrals, en els anomenats "barris gòtics", s'hi acostuma a aplegar la gent que viu un estil de vida més aviat informal i bohèmia? No crec que sigui per atzar. Els artistes i la gent de la bohèmia posseeixen com un sisè sentit per copsar la veu silenciosa de les pedres ancestrals curules d'història viva. A vegades, la confessió de la fe es fa en llenguatges molt atípics, fins i tot escandalosos, però no per això menys autèntics. Doncs, bé, en certa forma, Catalunya és com una mena de "barri gòtic" al bell mig de la cristiandat. Per això, els catalans, malgrat les nostres infidelitats som els profetes constants d'allò que el món tendeix a oblidar: què, allà on hi ha bellesa, ben segur que hi ha veritat, ni que sigui amagada o es-trafeta per les aparences... Seria una bona meditació per aquest mes d'abril.

PAÏSOS CATALANS

Afectats pel minitransvasament de l'Ebre demanen compensacions

Mig centenar de propietaris de terres afectades per les obres del minitransvasament de l'Ebre van exigir compensacions i la revisió del preu de les expropiacions al Consorci d'Aigües de l'Ebre. Per la seva part, Unió de Pagesos de Vandellòs ha denunciat l'expropiació de més terrenys dels pactats.

Un 59 per cent dels barcelonins són propietaris de les seves cases

Més de la meitat dels habitatges de Barcelona, un 59,2 per cent, són propietaris d'habitatges en els quals resideixen, segons les xifres que figura en l'última enquesta metropolitana, que conté dades relatives a l'any 1986.

Les dades contingudes en l'esmentat estudi indiquen que el percentatge d'habitatges de lloguer a la ciutat és d'un 38,4 per cent.

En el conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona, un 66 per cent, és a dir, tres de cada quatre habitatges, és propietari del seu habitatge, mentre que el 31,2 per

cent (un de cada tres) es tracta de persones que viuen en règim de lloguer. Un altre 2,8 per cent dels entrevistats no va facilitar cap informació sobre el tema.

La major concentració de propietaris d'habitatges de l'àrea metropolitana està entre el col·lectiu del camp (tres de cada quatre), després dels obrers qualificats (set de cada deu).

Són els professionals lliberals els que prefereixen els habitatges de lloguer pràcticament en un cinquantena per cent.

Dels habitatges de l'àrea metropolitana, el 32,5 per cent tenen entre setanta-un i cent metres quadrats; el 30,20 per cent entre cinquanta-un i setanta, i el 10,3 per cent entre 101 i 130 metres.

Només un 7,9 per cent dels entrevistats residia en habitatges que superen els 130 metres quadrats, mentre que un nou per cent deia que vivia en casa de cinquanta metres. Un altre deu per cent no ho sap o no contesta.

Importants ajuts financers per les botigues tradicionals

Les iniciatives de modernització i racionalització de les botigues tradicionals comptaran amb l'ajut econòmic del departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat, que ha preparat dos decrets en aquest sentit, ja aprovats pel Consell Executiu. El conseller de Comerç, Lluís Alegre, va presentar a Barcelona el contingut d'aquests ajuts i la campanya d'informació que es farà els pròxims mesos, amb l'edició d'un cartell de Rafols Casamada.

Els ajuts consistiran en subvencions a fons perdut, amb un import global de 1.000 milions de pessetes, i en finançament d'inversions per a la modernització, al qual es destinaran 15.500 milions.

De Canet del Rosselló en volen fer el Port del Sol

Jaume COUPET, alcalde de Canet de Rosselló vol concretar un projecte molt ambiciós: de la Platja de Canet, vol fer-ne el Port del Sol. La cosa, si es concreta mai, cobrirà 24 hectàrees, resguardarà al recer dels seus molls 2.000 embarcacions de turisme i ocuparà 1.500 persones. El pressupost del conjunt puja a més de 50 mil milions de pessetes.

Admès que es realitzés, s'estrenaria d'ara a 7 o 8 anys, és a dir pels volts de 1996. Encara no s'hi ha fet res, però, només de fer-ne esment i ja es mobilitzen les tropes dels partidaris del projecte i les dels seus adversaris.

pagaments existents en els dotze països de la CE. Considera que el millor mecanisme d'ajustament que podria desenvolupar aquesta funció seria un pressupost comunitari federal, que tingués en compte els desequilibris socio-econòmics que hi ha en els Dotze.

Viñals proposa que s'impulsin mecanismes alternatius que garanteixin la defensa de les paritats centrals del SME, per part dels bancs centrals, cosa que suposa una major coordinació de les polítiques econòmiques. Considera que aquesta nova fórmula de coordinació ha de ser més simètrica i cooperativa que l'actual i que ha de procurar de forma més equitativa la col·laboració de les polítiques monetària i fiscal de cada país, en una primera fase, que Viñals definí de transició i que abraçaria fins al 1992.

Retiren el subsidi a 39.000 falsos parats

L'Institut Nacional d'Ocupació ha retirat el subsidi d'atur a 38.795 persones que cobraven la prestació econòmica tot i tenir algun treball remunerat. Els controls es van fer a més de 260.000 persones, de les quals el 18'8% han estat sancionades. L'estudi s'ha portat a terme en tres fases diferents, en què els parats havien de passar per una sèrie de proves per demostrar la seva desocupació.

MÓN

Important vaga i escàndol financer del govern grec

La dimissió del ministre de la Presidència del Consell, Agamemnon Kotsogiorgas, número dos del govern grec i un dels principals membres del gabinet implicats en l'escàndol Koskotas, no ha estat suficient per desarmar l'oposició en la perspectiva de les eleccions generals del juny.

Quadre influent del Moviment Socialista Panhelènic (PASOK, al poder), Kotsogiorgas, de 67 anys, anomenat oncle per la prem-

sa, havia renunciat el novembre la cartera de Justícia davant els atacs que l'implicaven directament en el més greu escàndol polític-financer de després de la guerra, en el qual el principal implicat és el banquer Georges Koskotas, empresonat als Estats Units.

Segons les declaracions de Koskotas a la revista Time, Kotsogiorgas hauria rebut personalment cinc-cents milions de dracmes (més de tres milions de dòlars) per ajudar el financer a mantenir el control del Banc de Creta.

Nombrosos observadors es declaraven convençuts que aquesta dimissió era el preludi d'una reorganització ministerial purificadora abans del cap de setmana, amb la qual tots els ministres més o menys implicats en l'afer abandonarien el gabinet.

Pel primer ministre, Andreas Papandreu, igualment implicat en l'afer per les declaracions de Koskotas, tracta de constituir un govern al marge de tota crítica.

D'altra banda Grècia va quedar gairebé paralitzada econòmicament per la vaga de 15.000 treballadors del transport, la banca i les telecomunicacions.

Una fàbrica d'armes suïssa s'instal·la a Egipte

Egipte ha adquirit els elements principals d'una fàbrica d'armaments químics a una societat suïssa amb la perspectiva d'ampliar la seva capacitat de producció d'aquesta mena d'armaments, segons el diari The New York Times. L'empresa suïssa implicada, Krebs AG, va reaccionar dient que no havia transgredit cap llei i que havia actuat d'acord amb les autoritats suïsses.

Fonts oficials nord-americanes i suïsses van informar a l'esmentat diari que l'empresa de Zuric Krebs AG havia entregat a Egipte els elements d'una fàbrica que pot servir per fabricar gasos tòxics. La fàbrica havia de ser instal·lada en el complex industrial militar d'Abu Zabaal, al nord del Caire. Un membre de l'ambaixada egípcia a Washington va dir que el seu país no tenia intenció de construir una fàbrica d'armaments químics. Tanmateix, Egipte ha rebutjar precisar quins gasos pensa produir en la fàbrica.

ESPANYA

Expert del Banc d'Espanya considera prioritari un ministeri d'hisenda europeu

José Viñals, subcap del servei d'estudis i responsable de l'àrea d'internacional del Banc d'Espanya, considera més urgent impulsar la creació d'un ministeri d'hisenda d'àmbit europeu que un banc central, ja que això permetria una millor coordinació de les polítiques monetària i fiscal, que es consideren imprescindibles per avançar en la configuració d'un espai econòmic comunitari.

El Representant del Banc d'Espanya justificà la creació d'un ministeri d'hisenda europeu per considerar que seria l'organisme supranacional capaç d'impulsar els mecanismes d'ajustament necessari que contribueixi a eliminar els desequilibris de les balances de

IMPROMPTU

Fent memòria

La FJC tenia visió de futur. Però, com sempre, la veu clamava en el desert: el desert de les coses establertes, tradicionals, inamovibles; el desert dels mites impossibles: el d'una unitat creient, el de l'Espanya catòlica, el de la sagrada unitat en tots els àmbits amb jerarquies engalonats.

El clam de la FJC era inadmissible per uns, els sords voluntaris adesiara. Era bonic, molt bonic, per uns altres (que n'intuïen el sentit, però no se sentien amb força per transmetre'l), era necessari i assimilat per uns pocs; uns pocs que arribaren a deu mil. Deu mil amb carisma, disposats a l'aventura de fer que Crist fos més que un mite, que fos la seva pròpia realitat interior i que sentien la necessitat de transmetre-la.

Per això semblava que les presències de la FJC nasquessin del no-res. ¿Era bo que hi haguessin atletes? Doncs sorgiren atletes disposats per la gran cursa. ¿Calien gimnastes? Vingueren els Falcons. I la rastellera d'esports, del més ampli al més humil ping-pong. ¿Joves que estimessin la música? Hi hagué la Coral de la FJC, guardonada en diversos concursos oficials. Podríem afirmar que no hi havia racó del saber humà on no hi hagués un feiocista.

De fet, tot s'anava pastant des dels cercles d'estudi, en els quals es plantejaven i comentaven tota mena de qüestions religioses i socials, i el sentit de futur anava creixent.

I no oblidant cap possible mitjà que pogués afavorir el desenvolupament general, es creà l'Escola de Propagandistes. En les seves dues vessants, la de la paraula i la de la ploma. Tenia la FJC bons oradors que sabien transmetre els seus dots. I acudí a mestres periodistes per impartir classes als més lletraferits. Entre ells cal recordar en Manuel Brunet, el doctor Carles Cardó, el doctor Josep Gros i mossèn Josep M. Feliu. I aquesta escola de periodisme fou la primera que funcionà a la nostra terra juntament amb la iniciada poc temps abans al diari catòlic EL MATÍ que dirigia Maurici Serrahima.

Tot això em ve a la memòria amb motiu d'aquest número 500 de CATALUNYA CRISTIANA i, no sé perquè, intueixo una certa similitud amb la FJC, sobretot quan penso amb les incomprendions i els bastons a la roda que una i altra han trobat en el seu camí.

ORIOL CAMPS

Els deu anys i els 500 números de CATALUNYA CRISTIANA

JORDI PIQUER

Quan em van demanar unes reflexions per aquest número de *Catalunya Cristiana*, que ja ha assolit l'edat de deu anys i ha posat en circulació els seus primers 500 números, en la meua ment es féu present un nom: mossèn Joan E. Jarque i Jutglar, ara temporalment allunyat del treball a causa d'una crisi cardíaca que l'obliga a un temps de descans. És ben sabut que al darrera de les institucions i de les obres hi ha persones concretes que les sostenen dia rera dia. Aquest setmanari és fruit de molts esforços i hi treballa un ampli equip, però en la meua memòria la dècada de "*Catalunya Cristiana*" resulta inseparable de la persona del doctor Joan E. Jarque.

Durant els anys en què mossèn Jarque era secretari general de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa (UCIP) va promoure una trobada a Marsella sobre els setmanaris diocesans per als països de l'Europa del sud, França, Itàlia i Espanya principalment. L'inoblidable doctor Ramon Cunill, amb el qual col·laborava ja llavors, em va enviar a la reunió com a representant de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social de l'arquebisbat barceloní. Encara recordo la penosa impressió que em produí haver de constatar en aquella trobada que el nostre país no estava a l'altura d'Europa en aquest punt. Italians i francesos —igualment que els alemanys, encara que aquests no eren presents a la reunió— van presentar la realitat dels seus setmanaris diocesans, publicats pels bisbats més importants, però també pels de tipus mitjà i àdhuc pels més petits. Nosaltres —el grup d'Espanya— presentàrem la realitat dels "*Fuils Dominicals*", publicació equiparable a allò que els francesos en diuen "*la Semaine Religieuse*", amb uns tiratges considerables però que, ni per la presentació ni el contingut, podien equiparar-se amb els setmanaris diocesans existents en la major part d'Europa.

Sempre he cregut que el doctor Joan E. Jarque, amb la creació de "*Catalunya Cristiana*" va voler superar aquest buit; va voler dotar les diòcesis catalanes d'un veritable setmanari d'informació religiosa en sentit ampli; un setmanari obert als temes fronterers entre la informació religiosa i la informació general, entre la fe i la cultura.

Quan va retornar a Catalunya, després d'uns anys de treball en aquest mateix camp, però en la Cúria romana, va posar mans a l'obra, partint de zero, i heus aquí la realitat d'aquests deu anys i el mig miler de números realitzats amb un grau elevat de professionalitat, amb mitjans limitats i per acabar-ho d'adobar, en una Església en situació de conflicte d'opcions i d'interpretacions.

Aquest setmanari religiós es publica, a més, en dues edicions, catalana i castellana, cosa que suposa, com és lògic, més feina i més costos. Haver-ho fet així, i des del primer moment, indica el grau de coratge i de sentit de servei a la realitat social catalana que mou els seus promotors.

"*Catalunya Cristiana*" ha estat i és —i Déu vulgui que continui essent-ho— una mostra més de la progressiva normalització de l'Església quant a mitjans d'expressió i de comunicació. En la reunió que celebrà a Barcelona l'actual secció de la UCIP anomenada dels "setmanaris diocesans", es va poder constatar que es pot presentar perfectament, i sense cap complex d'inferioritat, davant les publicacions similars dels països europeus de la nostra àrea.

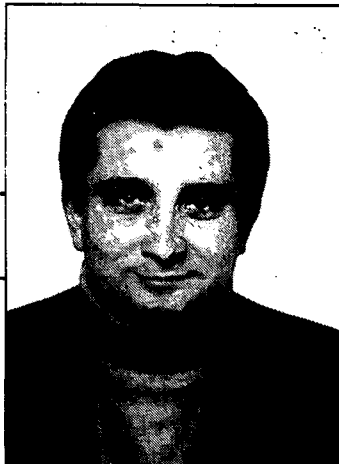
Desitjo destacar un servei especial de "*Catalunya Cristiana*". Em refereixo a la publicació del text íntegre de determinats documents de l'Església d'interès general. L'últim exemple ha estat l'edició completa de l'àmplia exhortació postsinodal "*Christifideles laici*", del papa Joan Pau II sobre la missió dels laics en l'Església i en el món. Incloure aquests dos textos en l'edició normal del setmanari, sense augmentar-ne per això el preu de venda habitual, constitueix un esforç que parla per si sol, és a dir, que es fa el seu propi elogi.

Assistim actualment a Europa a un relleu dels mitjans de comunicació confessionals. A França proliferen les emissores religioses, que s'han creat a París, a Lió i en altres ciutats i diòcesis —n'hi ha ja 24— amb una gran acceptació entre els catòlics. Juntament amb els mitjans de comunicació, laics o no confessionals, públics o privats, també són necessaris uns mitjans confessionals que puguin expressar la vida i l'actitud de l'Església o dels catòlics davant els problemes propis i davant els esdeveniments i les qüestions d'interès general. I com que alguns mitjans de comunicació de masses, com la televisió, exigeixen grans inversions econòmiques, és lògic que els catòlics recorren a mitjans que estan —no sense sacrifici— més a l'abast dels seus limitats recursos, la premsa d'una manera especial.

Enhorabona, doncs, per aquesta doble celebració, a tots aquells que fan possible que "*Catalunya Cristiana*" surti cada setmana al carrer. La vostra fe ha fet gairebé un miracle.

La civilització del "Flash"

JAUME AYMAR i RAGOLTA

La nostra ja no és, simplement, la civilització de la imatge, de la seqüència seguida, del discurs narratiu, que requereixen un nivell d'atenció continuat. La nostra és la civilització del "flash", de la màxima intensitat de l'impacte visual i auditiu en un moment puntual. He tingut un "flash" diuen amb satisfacció els qui parlen un cert argot juvenil. La nostra és la civilització del "Video-clip", perquè llavors és el video-clip sinó una continuïtat successiva de flashos, d'impactes visuals perfectament muntats i sincronitzats que trameten, ni que sigui de manera subliminal un missatge que en bona part escapa al nostre conscient?

Ja no és tan sols el tòpic de la imatge i les mil paraules. El que ara es demana és que aquesta imatge, que les val, duri pocs segons, i després en vingui una altra de distinta, i una altra, en un ritme trepidant. Els tècnics publicitaris han guanyat molt terreny i els anuncis de la dècada dels vuitanta que s'acomia no tenen res a veure amb els dels albars de la televisió.

En unes jornades recents sobre agents de pastoral i comunicació, un ponent es preguntava fins a quin punt avui els ministres de la paraula a l'hora de pensar i de dir l'homília dominical tenien prou present que havien de competir amb els vídeos, les pel·lícules i els programes de televisió que els nostres feligresos havien visionat el dissabte a la nit i que sovint era el que realment acaparava la seva atenció profunda. Tots concloïem que

potser no teníem aquest aspecte gaire present i ens explicàvem la incòmoda sensació que es produeix quan hom rebutja sistemàticament tot allò que sona a teòric i especulatiu i fixa la seva atenció en les imatges, les anècdotes i els fets puntuals.

I, encara més, avui tothom diu "t'he vist per televisió", però ben pocs es veuen capaços de formular una síntesi del que has dit per televisió. Potser aquesta civilització tan icònica i fragmentada explica l'èxit de certes exposicions recents on les representacions (figuratives) són com "llampecs de bellesa" que la gent, encara, assimilem prou bé.

Alguns lamenten aquesta arrelada peresa intel·lectual, aquest renunciament a pensar sense imatges, aquesta fatiga especulativa, i els consideren una pobresa evident. D'altres opinen que tot això constitueix un desafiament molt seriós a l'hora d'educar en una nova pedagogia. Uns altres afirmen encara que això és el que s'ha esdevingut des de que l'home és home. Que sempre el llenguatge fabulat, imatjat, ha tingut més possibilitats d'èxit. Jesús mateix, com a bon mestre oriental, era artista en l'ús de les imatges, tot i que al contrari d'altres rabins, les se-

ves sempre es mogueren en el terreny d'un sa realisme. I tothom coneix l'èxit multisecular de les rondalles a la vora del foc, acolorides successions imatjades que l'avi o l'àvia descabellaven mentre el misteri era reforçat per les flames de la llar i els menuts s'embadalien escoltant-les.

Però la dificultat sempre ha residit a ajudar a fer capir la profunditat d'allò que la imatge assenyala. Diu un proverbi oriental que l'insensat és aquell que quan hom li assenyala la lluna es queda mirant el dit. Caldria preguntar-nos si l'indicador és prou fidel a allò que es vol assenyalar. "Les imatges haurien de parlar per elles mateixes" diuen, però sabem ben bé la "lluna" que han d'indicar?

En aquestes mateixes jornades de què parlava, algú assenyala lúcidament, que encara que Jesús parlés amb imatges i paràboles, el més important és que Ell mateix era la imatge veritable. La força del seu missatge, és que tota la seva persona, vida i obres, era Paraula.

Aquesta "civilització del flash" haurà ferit de mort la premsa escrita? Avui les fotografies, els grans titulars i les planes de gravat al buit han de dominar-hi en un afany de necessària supervivència.

Malgrat la prouja d'imatges, la crisi del llenguatge escrit, i l'arrelada peresa intel·lectual, CATALUNYA CRISTIANA arriba al mig miler de números amb un esforç d'adaptació constant, conscient que val la pena llegir encara i pouar endins, més enllà del "flash", per escarir-ne la càmera i la voluntat del qui la manega. Per llegir en la creació icònica la mà d'un Déu provident que continua guiant el seu poble.

Catalunya Cristiana, òrgan necessari

JOAN VIÑAS i BONA

El capítol I del Decret del Concili Vaticà II "*Inter Mirrifica*" sobre els mitjans de comunicació social, assenyala que l'Església ha de predicar amb l'ajut dels mitjans el missatge de salvació i ensenyant el recte ús d'aquests mitjans.

La instrucció pastoral "*Communio et Progressio*" recorda que tots els fidels han d'intentar, mitjançant la seva oració i amb la seva ajuda individual i col·lectiva, que l'obra de l'Església trobi el suport dels moderns mitjans de comunicació.

I un mitjà important a casa nostra és, sens dubte, el setmanari "*Catalunya Cristiana*", que des de fa ara deu anys, segueix un camí editorial molt notable i

rau en la línia d'aquells documents.

L'equip humà de la revista treballa sense defallir, vencent les dificultats de cada dia. Però, troba la justa correspondència dels fidels? Jo crec que no.

"*Catalunya Cristiana*" s'ha convertit en un òrgan necessari, indispensable, i té un notable contingut. Informa i forma. Les seves diverses seccions constitueixen un excel·lent material, molt necessari avui dia. Però fan falta més lectors. Convé que el contingut arribi a més gent. Que el treball sigui més fructuós. Més lectors i més anunciants. I també més persones que vulguin pertànyer a l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana.

Si analitzem l'ahir i l'avui del setmanari podem comprovar la millora experimentada.

Si pensem en el bé que ha fet i fa, aprovarem la gestió i senti-

rem el desig de col·laborar perquè ben aviat assoleixi noves i importants fites.

Els fidels de Catalunya han de fer possible que tinguem ben aviat un òrgan de comunicació més conegut i tots junts podem aconseguir-ho. Necessitem que a moltes més llars arribi cada setmana l'exemplar de "*Catalunya Cristiana*", el setmanari que, amb motiu dels seus deu anys, bé mereix la felicitació que de tot cor li envio.

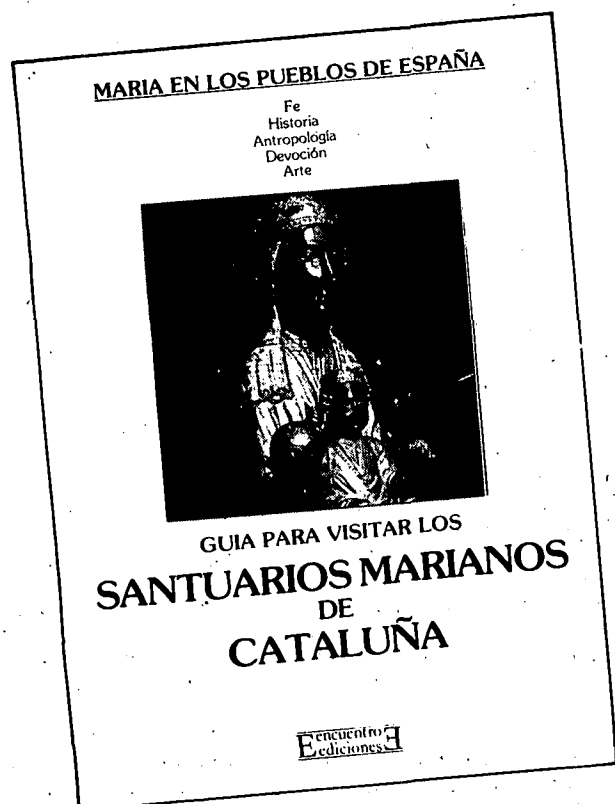
LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

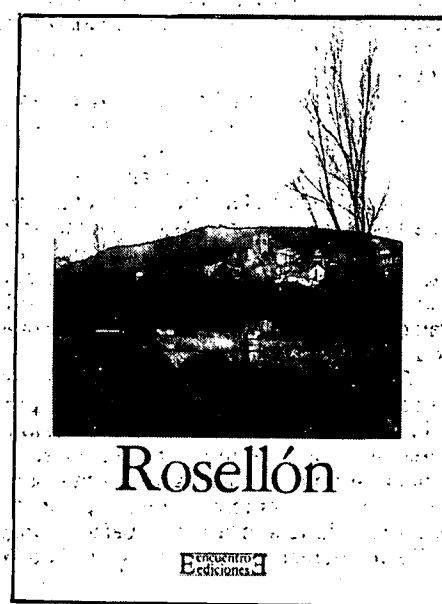
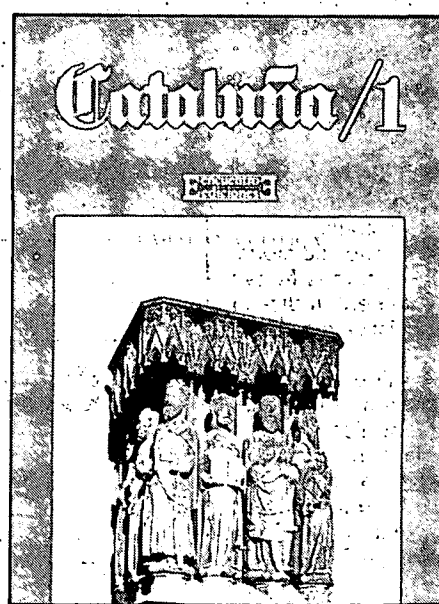
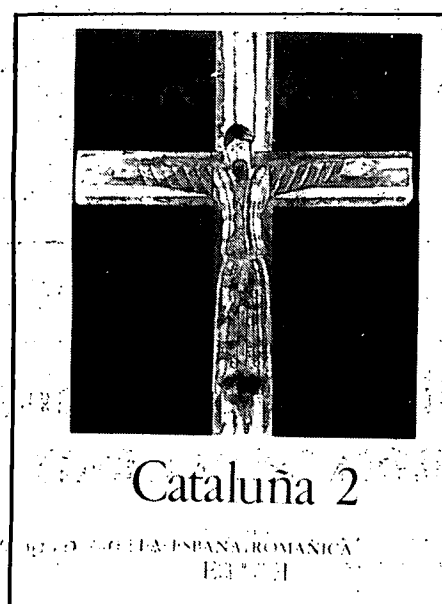
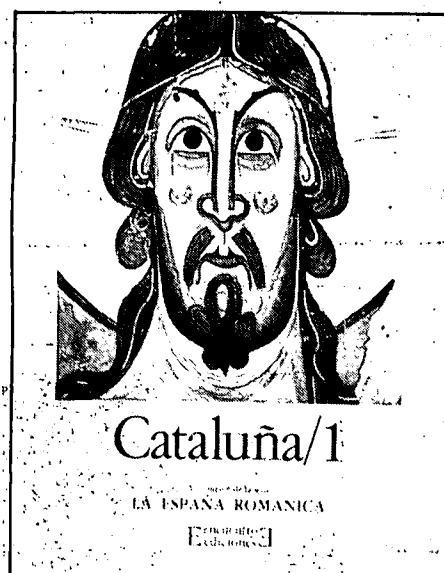
**DIA DEL
LLIBRE**

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

**Encuentro
Ediciones**

TESTIMONI DE LA NOSTRA FE

TESTIMONIS DE LA NOSTRA HISTÒRIA

Si els coneixeu millor els estimareu més

Aquests llibres els podeu trobar a la parada dels AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA i
LA FORMIGA D'OR (Avinguda Portal de l'Àngel-Arcs)

Romandrà a Madagascar del 28 d'abril al 6 de maig proper

Sisè viatge de Joan Pau II a Àfrica

Del 28 d'abril al 6 de maig vinents, Joan Pau II visitarà Àfrica. Aquest serà el seu primer viatge a terres africanes des que va anunciar el seu propòsit de convocar "una assemblea especial per a l'Àfrica" del sinode dels bisbes. Segons el programa, Joan Pau II visitarà especialment Madagascar, país que pateix grans problemes econòmics i socials. En el curs d'aquest viatge, beatificarà Victoire Rasoamanarivo, model de dona cristiana que, durant la guerra franco-malgaix i després de la marxa forçada dels missioners, mantingué el coratge i el fervor dels seus germans en la fe.

No els plau als malgaixos ser senzillament assimilats als africans. Tenen raó, ja que la "Gran Illa", tot i estar molt a prop d'Àfrica, se'n diferencia per diferents conceptes: la seva fauna i la seva flora gaudeixen d'una certa originalitat; i la població, és el resultat de diferents onades d'immigrants de diversos orígens: Indonèsia, Pròxim Orient, Malàisia, Àfrica, Índia, Europa. D'aquest mestissatge n'ha nascut un poble en el qual la unitat política data d'inicis del segle 19è. El prestigiós "Palau de la Reina" que domina Antananarive existia feia mig segle quan l'illa esdevingué colònia francesa (1896). El país retrobà la seva independència l'any 1960.

Philippe Tsiranana, va ser enderrocat el 1972, per una revolució

que pretenia distanciar-se de l'antiga potència colonitzadora desencadenant un moviment de "malgaixització". Després de tres anys de confusió, Didier Ratsiraka esdevingué president del seu país el 1975. El seu mandat fou renovat el 1982 amb un 80% dels vots i, més recentment el 12 de març 1989, també fou reelegit amb un resultat netament menys bo: el 60%.

El país pateix greus problemes econòmics i socials. No ha parat de retrocedir en la classificació dels països més pobres del planeta: amb una mitjana d'un lloc per any en els vint anys darrers (figura actualment en el 12è lloc). La inflació és important, el poder adquisitiu baixa constantment, la pressió del deute internacional és

molt pesada. Les causes d'aquesta situació catastròfica són d'origen exterior (especialment el terrible pes del deute) i intern: corrupció, especulació immobiliària, tràfic d'influències, i tot contribueix a l'escandalós enriquiment d'una minoria.

Les Esglésies cristianes juguen incontestablement un paper positiu de dues maneres. D'una banda, diversos moviments cristians han emprès, d'uns anys ençà, un important treball d'animació i de formació entre els estaments més humils de la societat. Aquest esforç comença a donar fruits, no solament a les regions rurals, sinó també a les ciutats. A poc a poc la gent aprèn noves tècniques senzilles (per cultivar, cuinar, fabricar eines, etc.) organitzen les seves comunitats i es defensen conjuntament contra els explotadors. Així adquireixen progressivament el domini del seu futur. Els agricul-

tors, especialment, intenten arribar a l'autosuficiència alimentària. D'altra banda, els responsables de les Esglésies han pres, en diverses ocasions, públicament i amb valentia posicions sobre els problemes de la societat.

El Consell de les Esglésies cristianes (FFKM)

Agrupa les esglésies anglicana, catòlica, luterana i l'Església de Jesucrist a Madagascar; van celebrar el setembre del 1987 un congrés al final del qual va publicar un document molt radical elaborat al voltant del tema "L'Església, profeta en el si de la nació", i proposà un programa en tres eixos: "promoure una informació econòmica més justa, provocar i mantenir una impuls d'educació econòmica entre les forces vives de la nació (joves, estudiants, orga-

nismes no governamentals...), i alertar les Esglésies per tal que no siguin còmplices, amb el seu silenci".

La Conferència episcopal catòlica, per la seva banda, ha publicat una carta pastoral sobre el redreçament de la nació. Els bisbes deploren, no solament la degradació de l'economia, sinó també l'afebliment del "Fanahy Maha-Olona" (l'esperit que fa la persona humana). El document descriu concretament aquesta decadència i no dubta a denunciar "l'escassetat de proveïments, els especuladors i els aprofitats que ignoren la massa que s'enfonsa en la misèria". Les llibertats fonamentals no són respectades per les autoritats, tampoc el dret dels individus i la igualtat de tots davant la llei. Els bisbes recomanen especialment les trobades de cristians en petites comunitats per confrontar la vida individual i social amb la Paraula de Déu llegida i meditada junts. És allí "on es forja la veritable solidaritat i on s'aprèn la llibertat humana i cristiana".

La religió tradicional roman molt implantada a Madagascar

Es creu que la meitat dels malgaixos romanen fidels a la religió tradicional, sense comptar la seva influència entre els cristians. Aquests són comptats en un 45% de la població (24% per a l'Església catòlica i el 21% per les Esglésies nascudes de la Reforma). L'islam compta amb un 2% d'adeptes.

Les vocacions eclesiàstiques són nombroses. Al costat del venerable gran seminari d'Antananarive (ex Tananarive), s'han creat recentment dos grans seminaris més.

UN SERVEI ECLESIAL

NOU TIPUS DE PA ÀZIM PER A L'EUCARISTIA

"La raó del signe, diu l'Església, exigeix que el pa per a la celebració de l'Eucaristia se'n presenti com a veritable menjar, que es parteix i es distribueix entre els germans."

Les Germanes Caputxines de Manresa, d'acord amb l'esperit de l'Església, han començat la fabricació d'un nou tipus de pa àzim que es distribueix a diferents llocs de Catalunya i Espanya.

Llocs i adreces:

Manresa	Germanes Caputxines Talamanca, 5-7 T. (93) 872 65 63-08240 MANRESA
Vic	Adoratrius del Sm. Sagrament. Corretgers, 8. T. (93) 886 27 31-08050 VIC
Girona	Carmelites Descalces Avda. Montilivi, 27 T. (972) 20 83 56-17002 GIRONA Llibreria Geli, Argenteria, 18-17001 GIRONA
Tarragona	Gnes. Carmelites Descalces Nº Sº del Carme, 2-43003 TARRAGONA
Barcelona	Cereria Codina Bisbe Irurita, 2 bis. -08002 BARCELONA Art Litúrgic Via Laietana, 46-08003 BARCELONA
Mataró	Gnes. Carmelites Descalces Avda. Can Torner, 63 T. (93) 798 67 63-08304 MATARÓ
Puiggraciós	Benetes Santuari de Puiggraciós Afores s/n. T. (93) 843 06 97-08480 L'AMETLLA DEL V.
Mallorca	Germanes Caputxines Jaquotot, 5 - T. (971) 21 03 23-07003 CIUTAT DE PALMA
Menorca	Gnes. Concepcionistes Franciscanes Pl. Constitució, 20-07701 CIUTADELLA DE MENORCA
Osca	Gnes. Carmelites - Monestir de l'Assumpció Las Cortes, 5-7 T. (974) 22 04 24-22002 OSCA
València	Gnes. Caputxines Avd. Pérez Galdós, 119 T. (96) 326 24 53-46018 VALÈNCIA
Plasencia	Gnes. Caputxines Hernán Cortés, 13. T. (927) 41 09 82-10600 PLASENCIA
Sevilla	Llibreria Salesiana Mar de Alborán, 40-41008 SEVILLA
Saragossa	Germanes Caputxines Dia de la Hispanidad, 71 (Travesia Zaragoza) T. (976) 33 15 83-50007 SARAGOSSA

Si algunes comunitats religioses que ja elaboren pa per a la missa, o bé d'altres, volguessin distribuir aquest nou tipus poden adreçar-se a les Germanes Caputxines, c/ Talamanca, 5-7. T. (93) 872 65 63 08240 MANRESA

FILTRANT LA NOTÍCIA

Després de la visita dels bisbes USA a Roma

Els quatre dies de reunió al Vaticà —del 8 a l'11 de març— entre el Papa amb els seus més immediats col·laboradors i 36 bisbes nord-americans, de gran prestigi, es temia que aquesta fos tensa. Però pel que sembla no ha estat així. Més aviat ha representat un pas endavant en l'intercanvi d'opinions entre els membres dels dicasteris romans i l'Església "made in USA". El primer que ha valorat positivament la cimera eclesiàstica ha estat el mateix Papa: "Una forma nova de diàleg —digué— entre el successor de Pere i els successors dels apòstols que duen a terme el seu ministeri als Estats Units".

Abans del 8 de març les informacions de les agències d'ambdues costes de l'Atlàntic reflectien preocupació sobre aquesta trobada excepcional. La Santa Seu volia cridar l'atenció a l'Església dels EE.UU., massa permissiva en la moral, defectuosa en l'exercici de l'autoritat i del magisteri episcopal, amb un feminisme superficial i crític, i una llista llarga d'altres càrrecs. Des del Nou Continent s'argüia que Roma no entén les peculiaritats del catolicisme ianqui que ofereix, malgrat tot, el creixement constant dels seus fidels, un alt índex de pràctica religiosa, una imponent xarxa d'institucions educatives i un ajut a les Esglésies pobres del Tercer Món molt considerable.

Quan el cardenal Gantin, Prefecte de la Congregació dels Bisbes, i el cardenal Joseph Bernardin, arquebisbe de Xicago, comparegueren per primera vegada davant la premsa internacional, alejava damunt d'ells un clima d'enfrontament, de

visió dualista. Aquella sensació real o aparent s'esvaïa després de la magna reunió, en les sessions de la qual el Papa assistia gairebé sempre. Els encarregats de transmetre la impressió final a l'opinió pública —només d'EE.UU. hi acudiren 50 enviats especials— eren els cardenals, Bernard Lew, arquebisbe de Boston i monsenyor Daniel Pilarczyk, Vice-President de la Conferència episcopal, en representació americana, i el Prefecte de la Congregació pel Clergat, cardenal Innocenti, representant de Roma. Mentre tots els altres prelatos compartien la taula amb el Sant Pare, aquests tres portaveus feien àmplies declaracions. "No hem pas tingut la impressió de ser com alumnes cridats a l'ordre pels professors", manifestava monsenyor Pilarczyk. Innocenti, per la seva part, reconeixia que "nosaltres, els curials romans, hem après molt dels nostres germans nord-americans", i afegia que "no hi ha hagut ni conclusions formals, ni pla d'acció, ni tan sols una indicació per un futur immediat".

En arribar a EE.UU. el cardenal Joseph Bernardin declarava que els bisbes americans han anat a Roma representant "la base" catòlica, constituïda per sacerdots, religiosos i laics, que encarnen l'Església del nostre temps en el nostre país. "D'aquí —afegia— que s'ha anat a fons dels problemes concrets, sense teoritzar i això és el que ha caracteritzat la cimera celebrada a Roma amb el Sant Pare".

FRANCESC GAMISSANS

VATICÀ DIA A DIA

Del nostre corresponçal

JOSEP APEL·LES SANTOLARIA

El Papa rep escolars catalans

Són molts els col·legis i instituts espanyols que aquests dies visiten Roma amb motiu del final d'alguna etapa acadèmica. Mervellats de l'art que ofereix aquesta ciutat, també són molts els qui, com a catòlics, desitgen retre homenatge al Papa, participant en l'audiència general dels dimecres. En la del 15 de març, hi participaren alumnes dels col·legis de les Dominiques de la Presentació, d'Arenys; Maria Ward, de Barcelona; Mater Salvatoris de la Companyia del Salvador, de Lleida; Maria Immaculada, de Barcelona; Valldemia, dels maristes, de Mataró; Presentació de Reus; escolapis, de Sitges; Sagrat Cor, de les Carmelites de la Caritat, de Tarragona.

estat sol·licitada per obtenir l'alliberament d'uns 300 soldats soviètics desapareguts en operacions militars a l'Afganistan. Segons el mateix diari, els responsables soviètics han revelat que 27 antics presoners dels mujadins ja havien retornat a la Unió Soviètica.

Dos artistes soviètics batejats a Loreto

Monsenyó Pasquale Macchi, arquebisbe de Loreto va batejar el dia 1 d'abril dos artistes soviètics: Anneliese Treimann, de 25 anys, directora d'una coral de Tallin (Estònia), i el cantant Thomas Volkmann, de 28 anys, a la basílica del cèlebre punt de pelegrinatge marià de Loreto, a les Marqueses, al sud d'Itàlia. Els dos artistes, que han pres part en un concurs internacional de música a Itàlia, afirmaren haver tingut durant molt de temps el desig de ser bate-

jats, i han decidit fer aquest pas "en l'atmosfera mística de Loreto".

ROMA: Donatiu del Papa per a les universitats catòliques

El cardenal Agostino Casaroli, Secretari d'Estat, ha adreçat en nom del Papa una carta al rector de la Universitat del Sagrat Cor, de Milà, amb motiu de la tradicional Diada de la Universitat Catòlica. El cardenal subratlla especialment que l'ensenyament científic s'ha de fer en el reconeixement del valor i de la dignitat de l'home, que és en la base de tota la doctrina social de l'Església.

El cardenal Casaroli també ha anunciat el tema escollit per Joan Pau II per la celebració d'aquesta diada. Es referiran a Joan XXIII i al Papa actual, i subratlla que un bon coneixement d'aquesta doc-

trina és "indispensable". A la llum de l'encíclica *Sollicitudi rei socialis* de Joan Pau II, demostra que aquesta no prové del camp de la ideologia, sinó de la teologia, i més especialment de la teologia moral. Això, afegeix, no l'exclou de la universitat, ans al contrari, la doctrina social és "un estimul·lant" per a la universitat a la qual imposa una particular responsabilitat.

Crida del Papa a favor de Kosovo, Iugoslàvia

Durant l'audiència general del dimecres 29 de març a Roma, el papa Joan Pau II ha al·ludit als esdeveniments de Kosovo, sacsejada durant dies per motins sagnants. Joan Pau II ha demanat "la llum de Crist ressuscitat" per tal que "tots aquells que tenen la responsabilitat del bé comú afavorei-

xin la convivència serena i pacífica de tots els conciutadans" d'aquest país.

Aquesta regió, poblada majoritàriament per habitants d'origen albanès, és en plena ebullició des que una reforma constitucional l'ha privat de nombroses prerogatives a favor de Sèrbia.

URSS: La nova llei religiosa autoritza el catecisme per als nens

La nova llei soviètica sobre l'exercici de la religió inclourà el dret de les Esglésies a fer "propaganda religiosa" i el dret dels pares de donar instrucció religiosa als seus fills (allò que la llei actual, que data del 1929, exclou abans de l'edat de 18 anys). El president del Consell per Afers religiosos prop del Consell de Ministres, Constantin Khartxev, ha presentat el projecte de llei a les Esglésies de l'URSS.

La mare Teresa de Calcuta sol·licitada per obtenir l'alliberament de presoners soviètics

Segons Dawn, un diari pakistanès en llengua anglesa, la mare Teresa ha expressat la seva íntima intenció de demanar que el primer ministre Pakistanès, Benazir Butto, intervingui a favor de l'alliberament de presoners de guerra soviètics en mans de la resistència afganesa. Certes fonts informatives afirmen que aquests presoners soviètics estan detinguts en territori pakistanès.

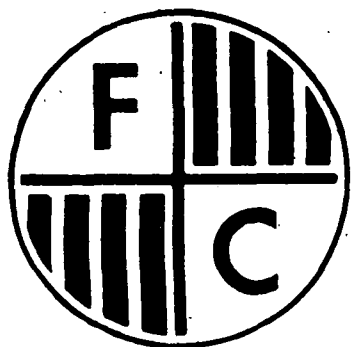
La mare Teresa hauria pres aquesta iniciativa en resposta a una carta que havia rebut d'una mare russa el fill de la qual desaparegué en un combat a l'Afganistan. La mare Teresa també havia

Bisbes americans a Roma: durant un breu descans

Què en quedarà de la cimera de quatre dies al Vaticà —del 8 al 11 de març— entre 36 bisbes americans i la Cúria Romana? "Si bé no canviarà la cara del catolicisme nord-americà, hauria almenys d'influir en la seva evolució i tenir un ressò positiu en les altres Esglésies locals", digué l'arquebisbe de Boston, monsenyor Law Pilarczyk.

En la fotografia diàleg entre els arquebisbes de Boston, monsenyor Pilarczyk, (a l'esquerra), el de Nova York, monsenyor O'Connor (a la dreta) amb un representant de la "vella Europa": el cardenal Etchegaray.

LA FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA
aspira a avançar vers un món millor, moralment
més sa i socialment més just

I per això invita el poble català a:

—**treballar** permanentment pel regnat de la justícia en les persones i en la societat amb la recerca, denúncia i correcció de les injustícies socials vigents.

—**participar** activament a la promoció integral del nostre poble —dins el concepte cristià de la vida— amb el cultiu de la llengua, de la família, el treball, el dret, la història, les arts i les ciències.

—**exercir** responsablement la llibertat com a persones i com a poble, amb l'alliberament dels condicionaments de les estructures de pecat, d'acord amb els en-

senyaments de la doctrina social de l'Església.

—**presentar** a les joves generacions ideals de superació humana i cristiana amb testimonis personals i comunitaris.

Fidels al mot d'ordre:

Fem de Catalunya una nació justa, culta i lliure en la solidaritat.

Si voleu col·laborar activament en un moviment català i cristià, afilieu-vos a la Federació de Cristians de Catalunya, en qualsevol Grup actiu que trobareu arreu de la nostra terra, o bé al Secretariat General, Canuda 26 - 08002 Barcelona. Tel. 318 40 77.

Santuari de Montserrat. Festa de la Mare de Déu.— Amb motiu de la festa de la Mare de Déu de Montserrat han estat programats els actes següents: **Dia 26 d'abril**, a les 22.30, Vetlla de Santa Maria, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella. **Dia 27**, a les 11: Missa Conventual, presidida pel cardenal-arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany. Les I i II Vespres, com també les Laudes, seran oficiades pel pare Sebastià Bardolet, abat del monestir.

Facultat eclesiàstica de Filosofia de Catalunya. Martin Heidegger en el primer centenari de la seva neixença (1889-1989).— Dies 24, 25 i

26 d'abril, a les 19.30 h., a l'Auditori de la Facultat, c/ Diputació, 231. Conferències sobre: El problema ontològic; el problema teològic; el context històric, a càrrec del professor de la Facultat, Dr. Eusebi Colomer.

CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.— Curssets que començaran el mes de maig. **Sobre la pregària**, pel P. Miquel Estradé, monjo de Montserrat, els dijous, dies 4, 11, 18 i 25 de maig i 1 de juny, de dos quarts de cinc a dos quarts de sis. **Tradició i tradicions.** Les

lliçons del cas Lefebvre, per Joan Llopis, doctor en Teologia, els dijous, dies 4, 11, 18 i 25 de maig i 1 de juny, de tres quarts de sis a tres quarts de set. Per a més informació, programes i inscripcions: Centre d'Estudis Pastoral. Tel.: 317 48 58. (Rivadeneyra, 6, 3er. 08002 Barcelona.)

lloc, assaig i aula de Cant Gregorià oberts a tothom.

QUINZENA TROBADA DE LES ASSOCIACIONS DE VIUDES DE CATALUNYA A IGUALADA.— Se celebrarà el diumenge, dia 30

d'abril. Programa: A les 10 del matí, arribada i acolliment al Polisportiu. A 2/4 d'11, actuació folklòrica, i parlaments a càrrec de Sra. Josefa Puiggròs, Mn. Francesc Pardo, i cloenda per l'Exm. Sr. Bisbe de Vic. A les 2 del migdia, Concelebració de l'Eucaristia. A les 3, dinar de germanor.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

TRADICIONAL SORTEIG 1989

Dia 6 de juny

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

Tridu a honor de la Mare de Déu de Montserrat a la Basílica Parroquial dels Sants Just i Pastor.— Tindrà lloc durant els dies 25, 26 i 27 d'abril, a les 7'30 de la tarda, amb la Visita Espiritual a la Verge i Missa i homilia a les 8, que predicarà Mn. Jaume Armengol. El dia 27, **festivitat de la Mare de Déu**, se celebraran misses des de les 9 a les 13 del matí; a les 8 del vespre, Eucaristia concelebrada presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe, Dr. Narcís Jubany, que també predicarà l'homilia. Organitza aquests actes l'antiga "Confraria de la Mare de Déu de Montserrat".

Celebració en Cant Gregorià.— A l'església de Sant Felip Neri (Plaça Sant Felip Neri, 5), a les 10'30 del matí del diumenge, 30 d'abril, VI de Pasqua. Cada dijous de 7'30 a 8'30 h. de la tarda, al mateix

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

FELICITATS

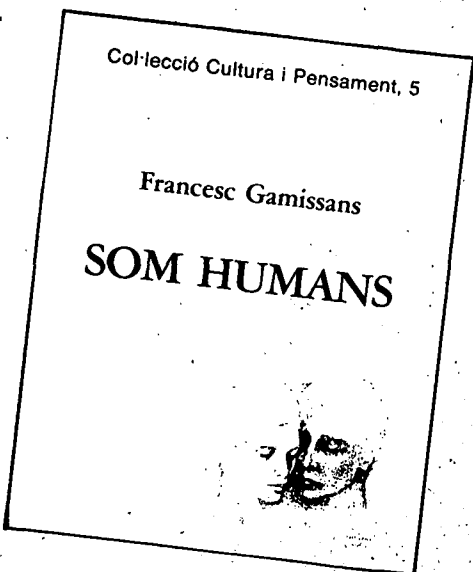
PELS 500

I ENDAVANT SEMPRE

"VIDA CREIXENT"

1 CULTURA I PENSAMENT

1. L'EVOLUCIONISME AVUI
2. ORIGEN I ESTRUCTURA DE L'UNIVERS
3. AFINANT
4. LA CONSTITUCIÓ DE LA MATÈRIA
- 5.

L'autor, periodista i escriptor, amb l'habilitat que li és característica, condueix cada "conversa" cap a les motivacions socials i humanes de cada professional, metge, músic, economista, teòleg, pintor, filòsof, etc. El lector té la impressió que, en cada conjunt de pregunta-resposta, hi rep la visió d'una part del retrat del personatge que queda totalment definit en un resum final.

De lectura fàcil i amena, l'actualitat i la importància dels entrevistats fan que el llibre "Som humans" de Francesc Gamissans sigui d'interès per a qualsevol ciutadà mínimament preocupat per la societat actual.

6. EL DR. ALMERA I LA SEVA ESCOLA DE BIOLOGIA

7. LA CÈL·LULA I LA REPRODUCCIÓ DELS ÉSSERS VIUS

8. EL CERVELL I L'ÀNIMA HUMANA

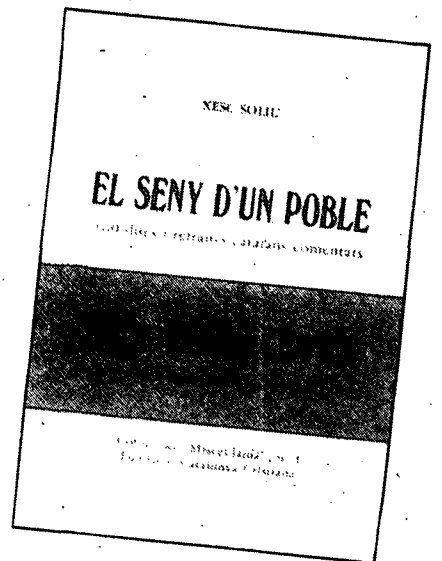
Més humans, avui? Com?

Catorze entrevistes a catorze personatges que d'alguna forma influeixen en la societat d'avui. Un breu currículum del personatge i la seva fotografia serveix de portada a cada entrevista.

Fundació Catalunya Cristiana
València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Distribuidora Balmes
Duran i Bas, 11. 08002 Barcelona

2 MISCEL·LÀNIA

1.

Existeix una
"saviesa"
popular?

Amb el subtítol "100 dites i refranys catalans comentats" no n'hi ha prou per definir aquesta obra. L'autor, a més del significat directe, en treu d'altres, de vegades insospitats, que fan pensar que l'anomenada "saviesa popular" és molt més "saviesa" del que sembla a primer cop d'ull.

Un llenguatge casolà, clar i català, elevat a dignitat literària per obra i gràcia de l'hàbil i sensible ploma de Xesc Solià.

2. EL PETIT GRAN DO

3. QUAN LES COSES PARLEN

LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

DIA DEL LLIBRE

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Clàssics del Cristianisme

UNA COL·LECCIÓ D'AUTORS I OBRES DE
TOTA LA TRADICIÓ CRISTIANA, AL LLARG DE
DINOU SEGLES, ARA TRADUÏTS AL CATALÀ.

- Una aportació al procés de normalització lingüística del món cristià de casa nostra.
- Un enriquiment de les lletres catalanes, amb la incorporació d'obres que han marcat la cultura europea al llarg dels segles.
- Autors i obres que han forjat el pensament cristià i que formen part del patrimoni cultural de la humanitat.

Assessors: **JOAN BADA / JAUME FÀBREGAS**
EVANGELISTA VILANOVA / JOSEP VIVES

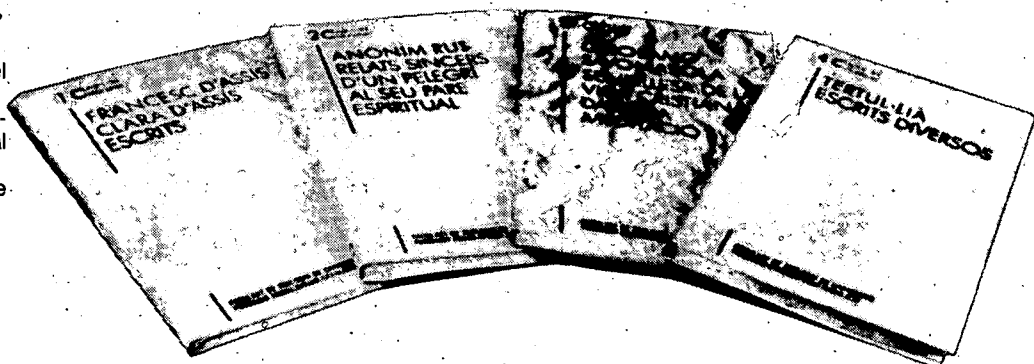
Director **SEBASTIÀ JANERAS**

10 primers títols

- **FRANCESC D'ASSÍS I CLARA D'ASSÍS**
Escrits
- **ANÒNIM RUS**
Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual
- **GIROLAMO SAVONAROLA**
Senzillesa de la vida cristiana Darrera meditació
- **TERTUL·LIÀ**
Escrits diversos
- **CHARLES PÉGUY**
El porxo del misteri de la segona virtut
- **IRENEU DE LIÓ**
Exposició de la predicació evangèlica
- **AGUSTÍ D'HIPONA**
Les confessions
- **THOMAS MÜNTZER**
Tractats i sermons
- **BERNAT DE CLARAVALL**
La consideració
- **JOHN HENRY NEWMAN**
Apologia «pro vita sua»

Amb el suport de la Conferència Episcopal Catalana i
del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA / FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA

LA FORMIGA D'OR

Aquets llibres els trobareu sempre a la
nostra llibreria i excepcionalment a
la parada del Dia del Llibre (Avinguda
Portal de l'Àngel - Arcs) on sereu
atesos per "AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA".

LLIBRERIA LA FORMIGA D'OR
Avinguda Portal de l'Àngel núm. 5
08002 Barcelona Tel. 302 24 31

EDITORIAL HERDER S.A.

Provenza, 388 - 08025 Barcelona - Teléf. 257 77 00 - Télex 54120 HEGR E

GREGORI MATEU ESTARELLAS
Ramell de nostàlgies

Ramell de nostàlgies
Un regal pel vostre esperit

Pierre Jounel

**LA MISSA
AHIR I AVUI**

La missa
Un regal per la vostra vida de pregària

**DICCIONARIO
DE LAS
RELIGIONES**

Director de la publicación
PAUL POUPARD

Dicc. Religiones
Un regal pel vostre coneixement

Aquests llibres els podeu trobar a la parada dels AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA i
LA FORMIGA D'OR (Avinguda Portal de l'Àngel-Arcs)

Soc Pietat Campmajó; col·laboro de fa molt temps a Catalunya Cristiana, quasi des de primera hora i sempre he trobat en el meu modest treball voluntari, un suport franc i entusiasta per part dels redactors en cap, així com la resta de personal, a qui aprecio sincerament i fan que la meua estada entre ells sigui sempre agraïda.

Voldria afegir que una persona que em va animar a emprendre aquesta tasca, fou el meu germà Antoni —A.C.S.— i també el pare Gamissans, els quals m'esperonaren en la participació de les meves activitats "literàries", de modesta afecionada.

Mercès a tots i que per molts anys poguem contribuir a la presència de C.C. a les llars de les persones de bé, que amb la seva aquiescència, han fet possible que el nostre estimat setmanari emprengué el vol amb tanta il·lusió per les coses de Déu i de l'esperit.

P.C.

Només quatre ratlles

Són paraules que omplen el cor: Catalunya, Cristiana. Fruïció, delit de l'ànima i l'enteniment. Per als que, per motius professionals, hem hagut de marxar una temporada, Catalunya era allà amb nosaltres, tot estimant, des d'aquesta perspectiva oberta, els altres països i les altres gentes, "els castellans" en sentit ampli i afectuós. I la fe catòlica ha estat la deu d'aquestes conviccions: el goig de saber-se inseparable de tots, començant pels més propers. Així que ara, aquí estant, és fàcil d'imaginar que el cor em batega molt fort: estic temptat de dir que molt més de cinc-centes vegades per minut... Bé, cinc-centes és una manera de dir moltes, moltíssimes: però... Déu n'hi do si en queden! Ja les anireu veient, i sentint, i llegint.

PERE SAUMELL

AMICS DE MEDJUGORJE

PELEGRINATGE MARIÀ A
MEDJUGORJE (Iugoslàvia)
13-18 maig 1989

Informació

AMICS DE MEDJUGORJE
Tel. (93) 410 32 65

inscripcions:

UE ULTRAMAR EXPRESS

Dpt. Religió
Ramblas, 109 08002 Barcelona
Tel. 301,12 12

Un dels signes més indiscutibles de la identitat de Catalunya

Una associació maldarà per fer més viu el patrocini de Sant Jordi

S'ha constituït l'associació "AMICS DE SANT JORDI" amb la finalitat d'iniciar un seguit d'accions que facin més viva i actual la presència i el significat del patrocini del Sant al nostre país. Els seus fundadors Josep Mª Ainaud, Oriol Martorell, Jordi Bonet (arquitecte) i Cuyàs, consideren que Sant Jordi és un dels signes més indiscutibles de la identitat de Catalunya i que ha arribat el moment de reunir-se tots els qui d'una manera o d'una altra valoren la figura del Sant.

Sant Jordi ha esdevingut un dels símbols més clars i més bells de Catalunya. És veritat que és un sant que té una projecció universal, però hi ha també una recreació catalana molt àmplia i completa de la seva figura i del seu mite. El poble de Catalunya n'ha fet el seu patró i des d'antic l'ha introduït a la seva història, a les diverses vessants de l'art, de les festes i les llegendes, a indrets del seu paisatge, a les ermites i a les ciutats, al disseny d'infinat d'objectes...

Algunes de les iniciatives consistiran en: La recopilació exhaustiva de documentació sobre sant Jordi a Catalunya i arreu del món; la promoció i dignificació d'ermites i capelles dedicades al sant; la promoció de llibres de temàtica jordaniana; la gestió per a la presència escultòrica del sant al Palau Olímpic Sant Jordi; el restabliment de l'antiga bandera de sant Jordi a la façana del palau de la Generalitat; l'agermanament de pobles i ciutats lligats al patrocini del sant, etc.

Al mateix temps, l'associació vol acollir els col·leccionistes de la temàtica jordaniana, en tota la seva rica gamma de varietats per potenciar totes les possibilitats que se'n puguin derivar tals com la col·laboració amb la Generalitat en una gran exposició que amb el lema "Sant Jordi i Catalunya" faci palesa la vinculació del sant màrtir al nostre país; el facilitar el muntatge d'exposicions als diversos indrets de Catalunya; l'intercanvi d'idees i material entre col·leccionistes, etc.

El domicili de l'associació és al carrer Avinyó n° 19, principal (AEFF) de Barcelona. Telèfons: (93) 209 55 93; 257 65 32.

FETS I CRITERIS

Els mitjans de comunicació i la notícia religiosa

S'ha parlat dels mitjans de comunicació com d'un nou poder en la societat actual perquè tenen una gran influència en la transformació de les mentalitats, dels coneixements i de la mateixa societat.

No hi ha dubte que formen part dels canvis més importants del nostre temps. Tenen certes aspectes molt positius, com és donar informacions d'arreu del món quasi instantàniament, promouen una consciència més universal, promouen la difusió més ampla d'elements de formació i de la cultura humana.

També hi ha coses que són negatives i preocupants: publicar de manera habitual imatges i comportaments "llicenciosos", anunciar espectacles evidentment immorals, deformar l'opinió pública, publicacions periòdiques marcadament pornogràfiques, deshonrar persones amb noms i cognoms, no tenir un mínim de respecte per la vida íntima de les persones i de les famílies, etc.

El Papa Joan Pau II, en el seu missatge d'enguany, es pregunta quin lloc pot ocupar la religió en els mitjans de comunicació.

Pel que fa referència a casa nostra és notable el descens i l'absència d'informació religiosa. Diaris que acostumaven a tenir una secció diària l'han reduïda al diumenge i encara amb uns espais mínims.

No falten tampoc notícies religioses "tendencioses" o separades del context real. Més d'una vegada el titular afirma una cosa i el text explicatiu en diu una altra de ben diferent. Se'm dirà que hom

té el dret de rèplica o que es pot escriure una carta al director. Això, en la pràctica, alguna vegada pot resultar contraproduent perquè hom pensa que més aviat en resultaria allò de "ploure sobre mullet".

Em sembla que els criteris de valoració d'una notícia religiosa es mesuren exclusivament per l'interès publicitari, és a dir, per si es creu o no d'interès per al públic. I com que l'aire que es respira en la societat actual és d'indiferència, pragmàtic o agnòstic, aleshores es dona poc espai a la notícia religiosa. Llevat del cas que la "notícia" sigui, en si mateixa, estrident o sensacionalista.

La notícia religiosa també exigeix un tracte seriós i objectiu. Per exemple, si a la televisió es presenta un debat sobre les sectes, la persona que el dirigeix almenys ha d'haver consultat en un bon diccionari quina és la definició de secta. Altrament, posar en un mateix sac les sectes, les Esglésies cristianes i l'Església catòlica, és falsejar la realitat i crear confusió.

Les persones que en més o menys grau tenen a les seves mans els mitjans de comunicació, tenen una gran responsabilitat pel que fa a la veritat de les informacions i a les necessitats i reaccions que provoquen.

Als professionals els demanaria només una cosa: que considerin que el fet religiós és patrimoni del passat i del present de la humanitat.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

DIA DEL LLIBRE

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - Tel. (93) 301 08 87
08010-BARCELONA

HISTÒRIA DE L'ESGLÉSIA A CATALUNYA

Antoni Pladevall
Col·lecció Festa, n.º 10, 208 pàgs.

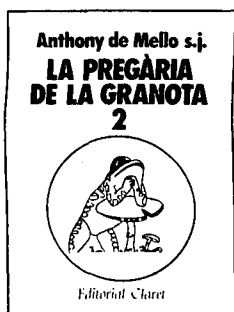
Per primera vegada podem veure completa una Història de l'Església a Catalunya. És el recull, revisat i ampliat, d'un conjunt d'articles sistemàtics publicats al llarg de vuit anys. El llibre inclou una breu bibliografia amb les principals fonts utilitzades per l'autor.

PREGUEM AMB ELS SALMS

Romuald-Francesc Vives
Col·lecció "El bri" n.º 29, 320 pàgs.

El text de cada un dels 150 salms precedit d'una ampla introducció: situant-lo en el seu context originari, i proposant-ne una aplicació i actualització, l'autor ens en facilita la lectura i també la pregària.

LA PREGÀRIA DE LA GRANOTA (1)

Anthony de Mello
Col·lecció "Els daus", n.º 100, 282 pàgs.

LA PREGÀRIA DE LA GRANOTA (2)

Anthony de Mello
Col·lecció "Els daus", n.º 101

D'una sèrie de relats que provenen de diversos països, cultures i religions, l'autor en fa un teixit "ben intencionat" que li serveix per a plantejar de forma no dogmàtica grans temes de l'existència humana i cristiana.

EL CAVALLE SANT JORDI

Francesc Bofill-Salvador Serra.
Col·lecció "Festa" n.º 5, 48 pàgs.

Va existir Sant Jordi? I la princesa, què? Què passa amb els dracs? Per què tants catalans es diuen Jordi? I els cavallers...? Aquestes i (gairebé) totes les preguntes que us pugueu fer sobre Sant Jordi les trobareu en aquest llibre, enmig de mapes, jocs i sorpreses...

REEIXIR COM A PARELLA

Denis Sonet
Col·lecció "Els daus", n.º 94, 168 pàgs.

No és gens fàcil casar el plantejament seriós amb l'humor, o bé els grans principis amb la vida concreta de cada dia... L'autor ho ha aconseguit en aquest llibre que, de forma amena, farà bon servei a moltes parelles. ARA TAMBÉ EN CASTELLÀ: "TRIUNFAR COMO PAREJA"

Aquests llibres els trobareu sempre a la nostra llibreria i excepcionalment a la parada del Dia del Llibre (Avinguda Portal de l'Àngel-Arcs) on seureu atesos per "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA".

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

JOAN GUITERAS i VILANOVA:

Fets i paraules. Manual per a la formació dels catequistes.

Col·lecció "Saurí", 56.

Els valors del regne. Manual per a la formació dels catequistes / 2.

Col·lecció "Saurí", 66.

Des de la fe. Reflexions per a la vida cristiana.

Col·lecció "El Gra de Blat", 43.

Mantenir l'esperança. Reflexions per a ajudar a viure amb esperança.

Col·lecció "El Gra de Blat", 64.

L'esforç d'estimar. Apunts d'un prevere.

Col·lecció "El Gra de Blat", 73.

Evangelització.

Col·lecció "Scripta et documenta", 31.

Col·lecció "Fer Camí":

Una col·lecció amb la finalitat d'ajudar a la formació religiosa de nois i noies, a partir de l'edat corresponent al cicle superior d'EGB.

1. Ser cristià.

2. Crist, l'Home Nou.

3. De la creació al diluvi (Gènesi, I-II).

4. Els sacraments de la iniciació cristiana.

JOSEP M. BALLARÍN:

Ai, Francesc, si aneu a les Valls d'Andorra.

Col·lecció "Club de butxaca", 19.

Paràbola dels retorns.

Col·lecció "Club de butxaca", 35.

Vent sense paraules.

Col·lecció "Saurí", 57.

Vigília de Nadal.

Col·lecció "Saurí", 81.

Mil anys i més d'un dia.

Col·lecció "Saurí", 88.

Més d'un dia de mil anys.

Col·lecció "Saurí", 90.

De Nadal a Reis.

Col·lecció "El Gra de Blat", 49.

Sant Benet, mil cinc-cents anys.

Col·lecció "L'Espiga", 12.

Les Benaurances. Santa Teresina.

Col·lecció "L'Espiga", 29.

MIQUEL ESTRADÉ:

Diàleg sobre l'amor.

Col·lecció "Club de butxaca", 49.

Montserrat, el sentit íntim d'una muntanya.

Biblioteca Abat Oliba, sèrie il·lustrada, 6.

A cop calent.

Col·lecció "Biblioteca Serra d'Or", 7.

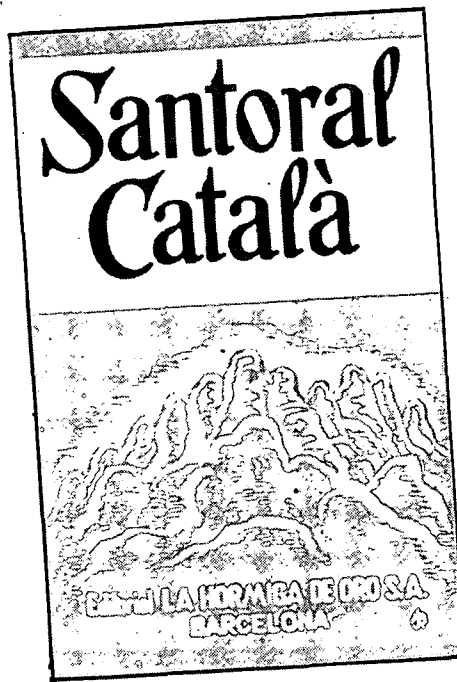
Ençà i enllà de la pregària.

Col·lecció "Saurí", 17.

Fuit vir. Una vegada hi havia un home.

Col·lecció "Saurí", 82.

EDITORIAL LA FORMIGA DE ORO, S.A.

SANTORAL CATALÀ

Corregida i molt augmentada, conté un apèndix amb el nom dels nous Beats i Sants proclamats des de Joan XXIII fins a octubre de 1987.

SANTORAL COMPLETO

Dr. Àngel Fàbrega Grau, pvre.
Tercera edició.
Corregida, augmentada i posada al dia.

Aquests llibres els podeu trobar a la parada dels AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA i LA FORMIGA D'OR (Avinguda Portal de l'Àngel-Arcs)

En aquesta efemèride i joiosa celebració del número cinc-cents de "Catalunya Cristiana", no tan sols m'agrada felicitar les persones que feren possible la seva creació i la seva continuïtat, sinó que em plau també evocar d'altres publicacions afins de la meua joventut que recordo amb simpatia, com per exemple "La Paraula Cristiana" (fundada el 1925), "Perseverància" (1924), "Flama" (1931), i especialment el diari "El Matí", que constituï una gloriosa aventura periodística, que no convé oblidar.

La raó del meu comentari radica en el fet que estic repassant l'aparició d'aquell diari, des que sortí a la venda el divendres dia 24 de maig del 1929. Durà fins el 19 de juliol del 1931 —data fatídica en tants conceptes, i sobretot pel cristianisme català—. I tot s'ensorrà...

He rellegit la primera cinquantena de números d'aquell periòdic, tan semblant al de "Catalunya Cristiana", i se'm fa molt agradable comentar aquest període inicial, ple de records.

La iniciativa creadora la duen homes tals com CARDÓ, JUNOY, CAPDEVILA, SOLER-VICENS, ROMEVA, VALLS, i d'altres. Valdrà la pena comentar-los un altre dia. El fet és que llançaren una publicació tipogràficament encertada, neta i atractiva, ordenada, amb il·lustracions fines i ben triades, i amb col·laboradors que aportaren il·lusió, coneixement i seny, donant al periòdic una tònica molt elevada en informació, orientació i educació, que reforçava i actualitzava amb una tonalitat europea la vibració cristiana i catalana dels qui la llegíem.

La història continua

Tocava totes les tecles. Donava una gran importància a la vida de les comarques (cada una amb la seva vinyeta característica, perfectament trobada, clara i simpàtica), glossant els seus aspectes més interessants i representatius, en la seva vida artística, cultural, industrial, comercial i agrícola, i sobretot religiosa. A més es publicava els preus dels diversos productes, sobretot els del camp, segons el mercat.

A més, tots els temes d'actualitat: l'Exposició Universal de Barcelona, les exposicions d'art, les conferències —amb ressenyes fidels—, crítiques literàries de casa nostra i de tot Europa, comentaris dels esports i dels nostres esportistes, de la música, del teatre, del cinema, de la vida de les corporacions i entitats culturals, excursions, aviació, novetats, economia, vida marítima, joventut, i un ampli espectre d'activitats diverses, que s'hi reflectien d'una manera viva i atractiva.

Com a homenatge a la gent de "El Matí" (vàlid, ensems, per les altres publicacions esmentades, i per les oblidades), ofereixo ací la llista completa de tots els col·laboradors d'aquests cinquanta números. Són un centenar de noms, amb els quals hi tenim un deute. Seguint un ordre alfabètic, tindriem: ALBERT i GALTER, Ernest; AMIGÓ, Leandre; ANGLADA, Lola; ARROYO, Jaume; BARCLA i CARTER, B.; BASSOLS, Dr. Claudi; BASSLER, Adolphe;

BATALLER, Josep; BELLOC, Hilaire; BERGADA i GIRONA, Lleó; BIGORRA i JUNYENT, J.; BLOM-JOUS, A.; BONET i MARRUGAT, Albert; CANÍS, Joan; CAPDEVILA, J.M.; CARBONELL, Josep; CARDÓ, Carles; CARNER, Josep; CARRERAS i ARTAU, Tomàs; CASANOVA, Concepció; CASAS i FORTUNY, A.; CIVERA i SORMANI, Joaquim; CLARAMUNT, Amat de; CLARISVALLS, B. de; COLLDEFORNIS, F. de P.; CLIMENT, F.; CHESTERTON, G.K.; DANÈS TORRAS, Dr. Joaquim; ESCLA-SANS, Agustí; FARRERAS DURAN, F.; FONT BOTER, Dr.; FORCADA, Anton; FORNÉ i HERNÁNDEZ, F.; FIESZ, Othon; GALDÀKANO, J.M. de; GARCÍA, J.; GIBERT, Vicens M. de; GOLS, Joan; GRAU, Àngel; GRIERA, Antoni; HOMS, Eladi; ISART, Xavier; JAMMES, Francis; JUNCEDA, JUNOY, J.M.; LEÓN i FOLCH, Eugeni; LINARES, Josep de; LÓPEZ i OLIVELLA; LUGAN, A.; MANYÀ, Joan B.; MARGALEF, P.; MARTÍNEZ, Cèsar; MASSAGUÉ, Josep; MASSÓ i VENTÓS, J.; P. Miquel d'ES-PLUGUES; MIRACLE i MONT-SERRAT, Josep; MONTSER-RAT, Ciprià; MORAGUES, Dr. Jeroni de; MUÑOZ CASTANYER, Pau; NAVARRO SEDÓ, A.; NUBIOLA, Ramon; PADRÓ, Blas; PLA, Lluís G.; PERPINYÀ, Maria; POCH, Pere; PRAT, Pere; PUIG i LLENSA, Pere; PUIG i MATAS, Lluís; RAFOLS i FOLGUERA, Josep F.; RIBA MARTÍ, F.; RIBER, Llorenç; RIBÓ i RIUS, Dr. Lluís; RIERA, Antoni; RIU i PUJOL, J.B.; ROMEU, Bru; ROMEVA, Pau; RUIZ MANENT, J.M.; RUIZ MANENT, Jaume; RUYRA, Joaquim; SÁNCHEZ JUAN, Sebastià; SEIPEL, Ignaz (Ex-Canceller d'Àustria); SERINYA; SERRA, M.; SOLER, Miquel; SOLERVICENS, J.B.; STURZO, dom Luigi; TINTORÉ, Rafael; THIO i RODÉS, M.; TRABAL, Francesc; VALLS, Magí; VALLÈS, Emili; VAYREDA, M.; VAYREDA, R.; VERDAGUER, Pere; VILA ROCA; VOLTES, Pere.

A més, hi ha articles sense signatures, o tan sols signats amb les lletres inicials, que esdevé difícil la identificació.

També tinc recollides bastants de frases, retallades dels escrits corresponents, i tot seguit n'ofereixo algunes —les que més m'han impressionat, que trobo pene-

trants, reeixides, valuoses i encara vàlides—:

—Entorn de l'Occident gira tota la unitat cultural moderna, i aquesta unitat és obra de l'Església Catòlica" (Mn. Antoni GRIERA).

—Si com diu Ernest HELLO l'esperit i l'ànima són formats per la premsa, és en aquests moments de desviació i desorientació que cal remuntar als principis de salut i veritat, quan hem de recolzar la premsa que defensa aquests principis" (Josep M. JUNOY).

—El nombre dels vius ha augmentat considerablement...; la bona fe ha passat al rengle de les coses inconfessables...; però hi ha una cosa que no hem d'oblidar: és que l'home no és una intel·ligència, ni una sensibilitat, ni una voluntat. L'home és tot això plegat i, a més, una moral" (Pau ROMEVA).

—L'esport és per l'home; no l'home per l'esport" (NAVARRO SEDÓ, A.).

—És una enorme heretgia moderna d'alterar l'ànima humana per adaptar-la a les seves condicions, en lloc d'alterar les condicions per adaptar-les a l'ànima" (Maurici SERRAHIMA).

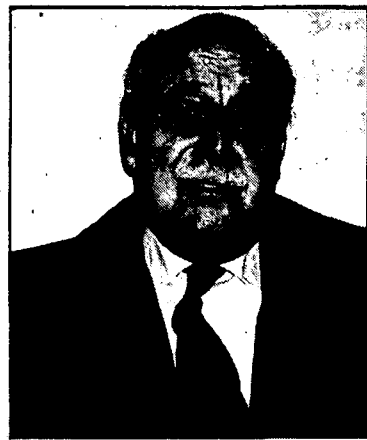
—En darrer terme, els apassionats de la Veritat són els Sants" (Canonge Carles CARDÓ).

—L'organització moderna, més que perfeccionar l'home, tendeix a mutilar-lo. En lloc de considerar les coses com un instrument, les ha posat al centre de la vida i les ha convertit en finalitat, i se'n ha fet esclau, deixant-se mutilar espiritualment. Cal que la dignitat humana s'alci amatent contra aquest embat que engoleix l'home" (Joan B. SOLERVICENS).

—Avui l'home és coaccionat per l'Estat, per la premsa, per la ràdio, pel cinema...; recordem que la llibertat ve de l'esperit, que és el punt de contacte entre l'home i Déu" (Canonge CARDÓ).

—En referència a la vaga dels miners, proclamo que no hem de confondre la causa de Déu amb els interessos del carbó" (CHESTERTON).

—La gent interpreta moltes coses en els escrits de DESCARTES, però oblida que afirmà: 'malgrat que tingués motius per dubtar de tot, em vaig resoldre a servir-me fidel a la religió dels meus i a la meua fe'" (Joan B. SOLERVICENS).

—En cada rostre humà brilla una destinació eterna" (CARDÓ).

—La bona premsa reclama el concurs decidit i generós de tots els catòlics" (CARDÓ).

—La història no pot ésser imparcial entre falsedat i veritat. La veritable història ha d'ésser catòlica, perquè sols la filosofia catòlica explica la naturalesa de l'home" (Hilaire BELLOC).

—El zel, la caritat i la unció són admirables com a flors i com a fruits; però si realment us interessa el principi vivent heu d'interessar-vos en la rel o en la llavor" (CHESTERTON).

—Les alegries i els goigs són coses que neixen de dintre nostre i no de les comoditats que perseguim amb un orgull ridícul. Per viure alegres l'única cosa que cal és saber viure" (Dr. Jeroni MORAGUES).

—A la voluntat li cal un objectiu concret, una finalitat precisa. Cal ésser pràctics en tot, fins en l'heroisme" (Josep M. JUNOY).

—Sant PAU, el jueu de Tars, el ciutadà de Roma, l'apòstol del gentilisme que els licaonians premen per MERCURI, havia de delirar-se per posar càtedra al costat de PERE, perquè la seva càtedra i la de PERE fossin una mateixa cosa, per compartir amb PERE el suprem guardó de tots els deixebles immediats de CRIST, la corona del martiri" (P. Miquel d'ES-PLUGUES).

Em sembla que aquestes frases poden constituir uns síntesis de l'esperit que anima "El Matí". Crec, també, que és el mateix esperit que fonamentalment continua defensant i promovent "Catalunya Cristiana". Iguals ideals, iguals objectius: Cristianisme i Catalunya. La història continua amb il·lusió i amb optimisme. Per molts anys.

DÍDAC PARELLADA

**La LLIGA ESPIRITUAL
DE LA MARE DE DÉU
DE MONTSERRAT s'uneix
a la bona nova
d'aquest número 500
de CATALUNYA CRISTIANA**

Col.labora-hi

Per ajudar de veritat
contra la fam
en el món.

Rbla. de Catalunya, 32, 1r, 1.^a
Tel. 318 08 87. 08007 Barcelona.

Si vols fer-te Soci Col·laborador o bé vols rebre més informació, omple aquesta butlleta i envia'ns-la.

Vull fer-me soci... Vull rebre més informació...

Nom _____ Cognoms _____

Adreça _____ Tel. _____

D.P. _____ Població _____

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

FEU TAMBÉ ELS VOSTRES DONATIS A LES NOSTRES DELEGACIONS O A TOTES LES CAIXES D'ESTALVI CATALANES

Les necessitats no sentides

—500 números de Catalunya Cristiana—

Als humans ens passa sovint que no tenim consciència de les nostres necessitats més urgents. I, com és natural, si no en tenim consciència, negligim la seva atenció. Això ens passa amb algunes necessitats que radiquen en la nostra corporalitat. Però també ens passa amb moltes necessitats que tenen la seva arrel en el nostre esperit. Els catòlics, com a persones humanes que som, no ens escapem d'aquestes deficiències, ni per referència a la nostra condició natural, ni per referència a la nostra condició sobrenatural.

L'aparició de Catalunya Cristiana, al meu humil entendre, va respondre a una profundíssima necessitat, malauradament tan profunda com poc sentida. Encara recordo les expressions d'extraïment d'algunes persones que no n'entenen ni la necessitat, ni l'oportunitat.

Jo diria que, en arribar al número 500, moltes d'aquelles incomprendensions i desconfiances han estat superades pel "bon fer" de la revista que, des d'un amor evident a l'Església i a Catalunya, ha obert les seves pàgines al Magisteri i a la múltiple realitat eclesial de casa nostra i del món, sempre al servei del poble cristià amb humilitat i senzillesa.

La tasca realitzada fins aquí ha estat important. A través d'ella moltes persones han descobert que l'amor a l'Església —i a tot el tresor que en ella Déu ens ofereix— ens imposa el deure de conèixer-la en la santedat dels seus membres, en les obres de salvació que ha realitzat i realitza, en la llum amb què il·lumina la vida dels homes, en la riquesa de vida divina que ens ofereix, i també —per què no dir-ho?— en les misèries i pecats amb què de vegades nosaltres responem al Do de Déu.

Però la tasca de Catalunya Cristiana no ha fet més que començar. Quantes i quantes necessitats profundíssimes de la nostra Església, de nosaltres en tant que Església, continuen tancades en el món del desconeixement i de la inconsciència! El món actual, tan ric en moltíssimes coses i tan obert a la valoració de la solidaritat, és pobre en vida comunitària i en realitzacions solidàries. I ens influeix distraient-nos amb quaranta mil interessos, en general presentats —i viscuts— com a qüestions merament subjectives. Aquestes distraccions ens fan sentir molt i molt lliures, tot i que, en gran part les nostres actua-

cions manifesten una massificació terrible.

Tota aquesta manera de ser que tendeix a imposar-nos el món que ens ha tocat viure és incompatible amb la comunió dels sants, fruit de la inhabitació de l'Esperit Sant en cadascun dels membres de l'Església, esdevinguts Cos del Crist pel baptisme. I en el grau que la influència solidària del món esdevé eficaç en els cristians, la consciència de les necessitats que la nostra fe ens hauria de fer sentir, no arriba a produir-se.

D'aquesta inconsciència hom en pot sortir per exigència de l'aprofundiment en la pròpia fe, i també a partir del major coneixement de la realitat eclesial que, sens dubte, ens farà palesos els llaços humans i divins que ens uneixen a tots. I segurament el millor camí per viure la nostra fidelitat a Jesucrist en la seva Església és la barreja d'ambdós: l'aprofundiment en la fe que ens obre a viure la comunió, i la vivència de la comunió que ens empeny a aprofundir en la fe.

Des d'aquesta òptica, jo crec que Catalunya Cristiana ha fet molt en els seus primers 500 números; però li en resta molt per fer. El poble cristià —Catalunya Cristiana vol ser una revista popular—, com, en general, "el po-

ble", està molt mancat d'una atenció, senzilla en la seva forma i profunda en el seu contingut. De vegades sembla que els teòlegs —com va dir el ministre de la cèlebre sèrie anglesa de TV3— estiguin pendents principalment d'aconcentrar els intel·lectuals agnòstics. I els mitjans de comunicació normals —a base d'identificar la societat democràtica amb el laïcisme més extremós— o no donen informació sobre l'Església, o la donen a base de deformar-la homologant-la amb la política, o l'economia, o la confrontació social.

Catalunya Cristiana ha anat donant, aquesta informació en forma, sens dubte, sempre millorable però constant i ha anat donant també formació, a base d'obrir les seves pàgines al magisteri de l'Església, tant l'episcopal com el papal, i a les aportacions dels cristians laics en la reflexió i valoració del món i la vida a la llum de l'Evangeli. També ha ofert treballs d'especialistes, sempre amb el to popular que la caracteritza. I ho ha fet pensant, per sobre de tot, en les necessitats que l'assoliment de la dignitat humana i cristiana comporta.

En aquests moments és molt freqüent plantejar la relació social i cultural com si restés exclusivament justificada per la demanda, a

la qual s'ha d'adaptar l'oferta. Si socialment hom demana degradació, degradació és el que cal proporcionar. Si socialment hom no demana res sobre un determinat aspecte de la vida humana, aquest aspecte resta eliminat de la cultura. Aquesta teoria, que ens és imposada com si de la mateixa racionalitat es tractés, justifica la manipulació dels ciutadans, transformant-los en massa a base d'ofertir-los, com el més natural, una vida sense cap valor transcendent ni permanent; i a més, es justifica a si mateixa a base de "palesar" que el que s'ofereix és el que tothom demana (naturalment, el qui demana una altra cosa no troba pràcticament eco en els mitjans de comunicació).

Així doncs, resulta que en la societat de consum una de les mercaderies més rendibles des de qualsevol punt de vista utilitari (el polític, el comercial, l'electoral, l'ideològic...) és la necessitat. Fer ciutadans inconscients de les seves necessitats, tant d'ordre espiritual com material, i ciutadans hiperconscients de les seves necessitats imposades pels qui manen en la façana de la societat, és fer-los espiritualment i materialment elements de la màquina social del consum, disposat a engolir-ho tot, fins la mateixa Església.

Hem d'agrar a Déu i als homes que l'han portada endavant, l'existència de Catalunya Cristiana que, amb la seva tasca informativa i formativa, ens ajuda a sentir la necessitat de conèixer l'Església a casa nostra i a respondre-hi positivament.

PAU LÓPEZ CASTELLÓTE

Testimoni del temps

Les persones som testimonis del temps que és el marc de la vida. El Cronos, inexorablement, descarrega el seu llast de segons, minuts, hores, setmanes, mesos i anys. No intenta pas facilitar bucòlicament la muda dels fulls del calendari, sinó que, en realitat, deixa petjades del seu constant batec. Quants traços en el rostre, des de la infantesa a la maduresa i l'ancianitat! Solcs expressius d'afany, alegries, decepcions, esperances i fracassos... Hi ha de tot. En la cara del creient, sens dubte, s'hi endevina sempre la línia de la serenitat, portadora d'una determinada llum a la fe del temps.

Un setmanari, com una persona, és testimoni del temps. Cinc-cents números de Catalunya Cristiana evoquen allò del llibre de l'Eclesiastès: **Per tot hi ha el moment, i un temps per cada cosa sota el cel.** El savi veterotestamentari enumerà, per contrast, els diversos moments que teixeixen la vida humana. Temps d'infantament i mort, de plantar i collir, de matar i curar, d'enrutar i bastir, de plorar i riure, de lamentar-se i ballar, de llançar pedres i aplegar-ne, d'abraçar i allunyar-se de les abraçades; d'exigir i perdre, de guardar i llençar, d'esquinçar i cosir, de callar i parlar, d'estimar i odiar, de guerra i de pau. Aquesta contraposició —alguns l'anomenen dialèctica— mostra la realitat de la història.

El nostre setmanari, en aquest període considerable d'aparició, és el reflex del que se sol anomenar "joies i esperances, tristesses i angoixes dels homes d'avui". En la gàrba de números editats, doncs, hi és impresa la història recent amb els seus ribets cruels i amb els seus brins d'il·lusió. Història de la qual Catalunya Cris-

tiana no és un simple enregistrador mecànic, una mena d'ordinador que emmagatzema dades sense cap sentiment. El desig del periòdic és oferir la notícia fent-la objectiva. És a dir, alliberant-la de la manipulació desinformativa i donant-li l'escalf humà de la veritat. Aquesta és la gènua aportació que intenta com a mitjà de comunicació catòlic.

El rerafons de tot l'explica també el Cohèlet quan, acabada la descripció binària del temps, fa: **He considerat el problema que Déu ha posat als homes. Tot ho fa escaient en el seu temps; però també ha posat la ignorància en el cor de l'home, per tal que ningú no descobreixi l'obra que Déu fa, des del començament fins a la fi.**

El testimoni atge cristià del temps mostra, com a mínim, que Déu escriu recte en ratlles torçades. I que la història sempre és transcendida i sustentada pel Misteri que li dona sentit. L'home s'ha de saber, enmig dels alts i baixos del seu temps, en les bones mans del Déu Creador i Redemptor. Testimoniament el temps, testimonia l'esperança. S'afanya per fer-la realitat. Una veritable qüestió de fe i d'amor regida per l'esperança. L'amazona del temps s'anomena esperança. És la veritable donadora del sentit Catalunya Cristiana, per molts anys!

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Institucions culturals d'inspiració cristiana

Fa potser vint anys, es va crear un clima que forçava a convertir l'Església en una societat purament espiritual i, a més a més, etèria, perquè calia despul·lar-la d'institucions pròpies, on s'acollien moviments confessionals i laics. Hi havia qui abominava (sic) de l'acció social, cultural i de suplència (en general, i també en el camp polític) de les parròquies.

Com diu un amic meu, clergue eminent, rector de suburbi i de la meua lleva, allò era l'ideal de perfecció dut fins a conseqüències extremes. Però mentrestant el món secular —llegiu l'esperit de la secularització—, indiferent a les nostres batesses internes i a les nostres subtils conceptuals o pràctiques, anava fent el seu camí i s'ha afermat. I el buit, diguem-ne sociològic, que ha deixat l'Església en molts camps sovint no l'ha cobert ningú i persones, accions o fins institucions han quedat minvades, desateses o anul·lades.

Em sembla, tanmateix, que des de fa pocs anys hi ha una revisió d'aquella actitud tan angèlica i puritana. Aquests dies, per exemple, en una població empordanesa hi ha un toll, toll i una mena de plebiscit perquè no se'n vagin les monges de l'hospital. Qui ens ho havia de dir que agnòstics, més o menys conseqüents demanarien que les religioses continuïn al peu del canó!

En el camp de la cultura, tot i les represes, reaccions o novetats dels darrers temps, i que no cal enumerar per no ésser prolix, em sembla que els cristians hi som poc presents i de vegades sembla que hàgim passat discretament a treballar al soterrani. Diria que no aprofitem les eines que tenim i encara menys certes institucions que haurien d'aixoplugar molts més grups i iniciatives. Ja sé que me'n deixaré d'altres, però n'ac-

cepto el risc: vull dir que he de recordar l'obra cultural de l'Institut Catòlic d'Estudis Socials, de la Facultat de Teologia (i de la de Filosofia), del Centre d'Estudis Pastoral... Enumero només les institucions que són de postguerra. Però encara hi ha molt de camí per córrer. I, d'altra banda, és prou significatiu que una Fundació normal com Enciclopèdia Catalana hagi encetat una col·lecció, tan important com esperada: "Clàssics del Cristianisme". Esperem que consolidarà un parell de projectes d'avantguarda que restaran frustrats. Però cal obrir, més el ventall i con-

solidar o revifar les institucions eclesiàstiques o d'inspiració cristiana que tenim. El projecte, cada vegada menys criticat fins pels "puritans", d'una Universitat Catòlica oberta i científicament exigent, dins l'estil de la del "Sacro Cuore" de Milà, sembla que pot anar endavant, entre altres raons perquè ja tenim algunes de les futures facultats en marxa. I diria que la jerarquia de la Tarraconense hi aposta cada vegada més. Fóra un gran servei i un contrapunt en un temps de crisi i de laxitud.

ALBERT MANENT

Lumen Dei agraeix la col·laboració rebuda de Catalunya Cristiana en la publicació de les nostres activitats missionals i d'Exercicis Espirituals i

FELICITA CATALUNYA CRISTIANA EN EL SEU DESE ANIVERSARI I PREGA DÉU QUE CONCEDEIXI LES SEVES BENEDICCIONS SOBRE AQUEST TESTIMONIAL SETMANARI.

Propres tantes d'Exercicis Espirituals:

27-28 de maig a Prats, Cerdanya (Diòcesi d'Urgell)
26-27 d'agost a Barcelona (Casa Mater Salvatoris del Tibidabo)
21-22 d'octubre a Vic (Santuari de la Gleba)
25-26 de novembre a Barcelona (Casa Maria Antonia París)

LUMEN-DEI. C/. Maignon, 25 bis, 1r 3a Tel. 219 21 20.
08024 BARCELONA

LA FORMIGA D'OR S.A.

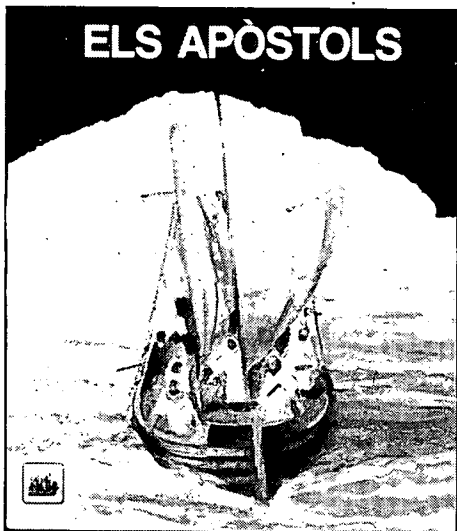
Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

**DIA DEL
LLIBRE**

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

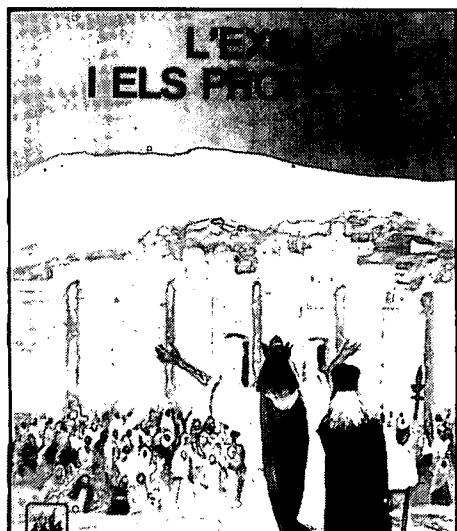
ELS APÒSTOLS

**JESÚS
DE NATZARET**

**L'EXILI
I ELS PROFETES**

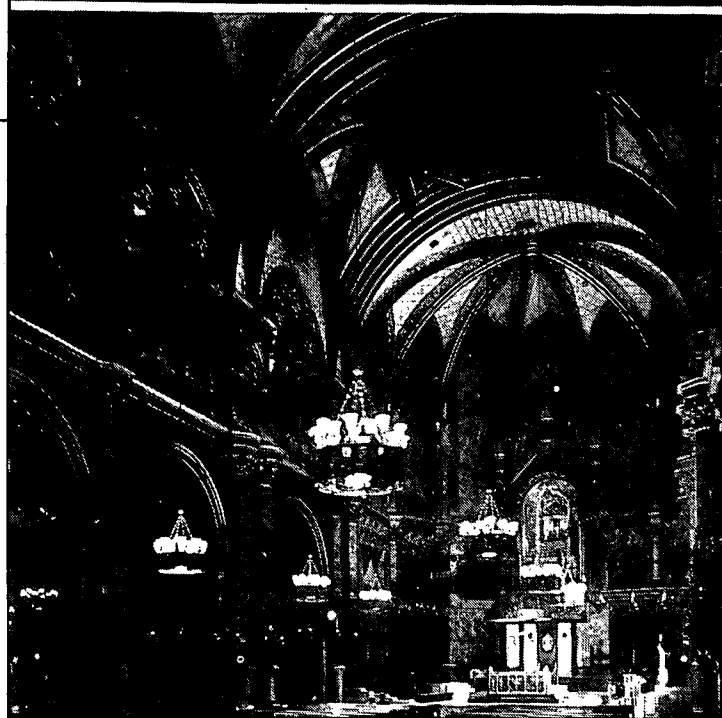
NARRACIONS DE LA BÍBLIA

Els textos naratius de la Bíblia, triats i presentats per Frederic Bassó, seguint la versió dels Monjos de Montserrat. Dotze volums il·lustrats pel pintor Roc Riera Roja. Menció especial del premi de la crítica "Serra d'Or" 1986.

1. Del paradís a Babel
2. Abraham, el nòmada
3. Isaac i Jacob
4. Josep d'Egipte
5. Història de Moisès
6. La Terra Promesa
7. David i Salomó
8. L'Exili i els profetes
9. Retorn a la Terra Promesa
10. Històries de la resistència. Ester, Judit, Tobit, Daniel, Jonàs, Job, Macabeus.
11. Jesús de Natzaret
12. Els apòstols

BERNABÉ DALMAU I RIBALTA
**EL MONESTIR
DE MONTSERRAT**

EDITORIAL EVEREST, S.A.

MADRID • LLEÓ • BARCELONA • SEVILLA • GRANADA • VALÈNCIA • SARAGOSSA
BILBAO • LES PALMES DE GRAN CANÀRIA • LA CORUNYA
PALMA DE MALLORCA • ALACANT • MÈXIC • BUENOS AIRES

RECORDEU millor el "nostre"
MONTSERRAT de la mà de
Bernabé Dalmau i Ribalta,
monjo del monestir
Col·lecció Ibèric
Editorial **EVEREST**

Per difondre el coneixement
d'aquest puntal de la nostra
història. Regaleu el llibre amb
l'idioma que més us convingui.
**CATALÀ - CASTELLÀ -
ANGLÈS - ALEMANY**

Aquests llibres els podeu trobar a la parada dels AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA i
LA FORMIGA D'OR (Avinguda Portal de l'Àngel-Arcs)

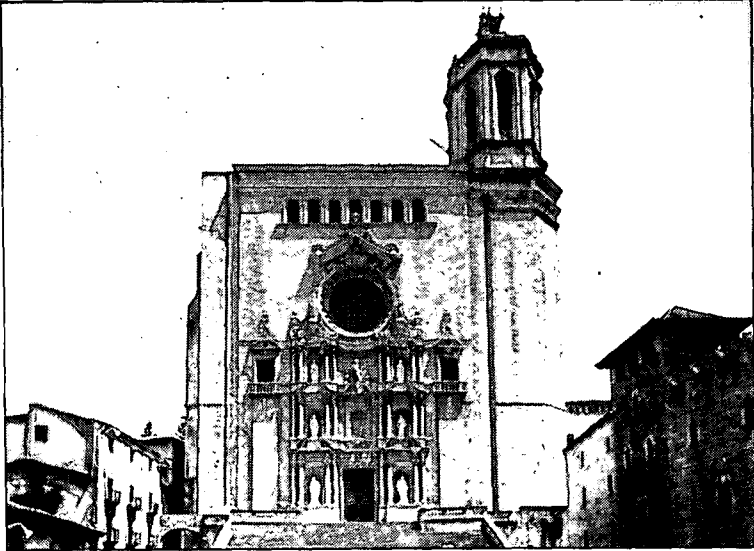
Tot i que molts són de fora de Catalunya

El Dr. Camprodon agraeix als religiosos la col·laboració en la normalització del català

GIRONA.— Prop d'un centenar de religiosos i religioses procedents de tot el bisbat de Girona es reuniren recentment a la Casa Missió de Banyoles per participar en la Jornada Diocesana, organitzada per la Delegació per a la Vida Religiosa. La Jornada va començar a les dotze del migdia i una hora després se celebrava l'Eucaristia, presidida per monsenyor Jaume Camprodon que va predicar l'homília.

A continuació tingué lloc un dinar de germanor i a dos quarts de cinc de la tarda el senyor bisbe va exposar uns punts de reflexió, basant-se en el decret de la Santa Seu, "Mutuae relationes". Acabada aquesta exposició doctrinal, els assistents a la Jornada mantingueren un diàleg sobre diferents temes d'interès com la crisi de vocacions, el valor de la vida religiosa en si mateixa, la presència dels religiosos en les esglésies locals, els camins per potenciar les comunitats contemplatives, etc.

La Jornada es va acabar pels voltants de les set de la tarda amb una pregària en comú i un cant de comiat. Monsenyor Jaume Camprodon va publicar el mateix dia una Carta Oberta als Religiosos i Religioses al Full Parroquial en la qual recordava "la llarga corrua de comunitats religioses que, des de l'Església, han contribuït al naixement i a l'edificació del país,

ara que celebrem els seus mil anys".

En aquest aspecte el bisbe de Girona es referia a "l'horra de la repoblació de Catalunya quan les nostres comarques a poc a poc foren sembrades de monestirs dels fills de sant Benet, els quals, amb el seny i la mesura que els caracteritza, ens ensenyaren a pregar, a rompre els ermits i cultivar la terra". I també recordava el treball dels monjos en el camp de la cultura "ja que fora de les seves abadies n'esdevingueren autèntics focus".

Monsenyor Camprodon afirma que "no deu pas ser banal el servei que fan els religiosos i religioses quan, amb motiu de suprimir-se alguna comunitat per manca de personal, ha rebut la visita de grups de la població o de les autoritats locals, demanant que faci els possibles per evitar-ho". Amb tot, el bisbe de Girona també diu que "l'aportació dels Religiosos ha tingut les seves èpoques baixes i fins i tot contraproduents".

En aquest aspecte, afirma que "molts monestirs s'encomanaren l'estil dels senyors de l'Edat Mit-

jana i en èpoques recents foren instrumentalitzats per igualir la personalitat del país i desbancarne la llengua". Monsenyor Camprodon indica que això "és lamentable, però ¿no foren igualment utilitzats altres estaments i l'escola en general amb la mateixa intenció"?

Per últim, el bisbe de Girona diu que "gràcies a Déu, avui, tot i que són força els Religiosos i Religioses procedents de fora de Catalunya, cal deixar clar el seu esforç per col·laborar en la normalització del país". I acaba: "Malgrat la senzillesa d'una carta al Full, faig manifest el reconeixement que em pertoca per tanta cosa bona com han aportat a Catalunya en el decurs de la seva llarga història".

Una educadora popular de El Salvador dóna testimoni en diferents parròquies gironines

L'exèrcit li ha mort quatre germans i una vintena de cosins. Els dies de Setmana Santa i de Pasqua va estar a Girona Lita Alvarado, una noia de El Salvador que és educadora popular al seu país i pertany al Comitè Cristià pro Desplaçats. Aquest Comitè intenta ajudar les famílies que es veuen obligades a marxar dels seus llocs de residència habitual a causa de

les represàlies de l'exèrcit contra la guerrilla, represàlies que sovint es converteixen en saqueigs, violacions, matances de gent innocent i la crema de béns i collites.

La mateixa Lita Alvarado ha hagut de desplaçar-se disset vegades tot buscant un lloc de pau. Li han mort quatre germans i una vintena de cosins. Entre aquests s'hi trobava una seva cosina que ja era mare de sis fills i a qui l'exèrcit va matar després d'haver violat la seva filla més gran, de quinze anys, i haver-la matat també davant dels seus ulls.

Lita Alvarado afirma que els soldats de l'exèrcit de El Salvador són nois de catorze i quinze anys reclutats a la força entre les famílies més pobres i drogats abans d'entrar en combat. Ella havia estat catequista a la parròquia de Usutala i havia esmorzat amb l'arquebisbe Romero poc abans que aquest fos assassinat.

Precisament ara ha vingut a Girona convidada pel Secretariat de Justícia i Pau, després que el Comitè "Monsenyor Romero" de Barcelona li pagués el viatge amb motiu de celebrar-se el desè aniversari de la seva mort. Lita Alvarado denuncia la misèria amb què viu la majoria de gent de El Salvador on divuit famílies controlen l'economia del país.

M. CABALLÉ

Ben pocs dies després de l'aparició de l'esperat setmanari CATALUNYA CRISTIANA — ja som al número 500 — vaig començar de publicar el meu petit D'ACÍ I D'ALLÀ. Setmanà rera setmana, he procurat que el format de la meua col·laboració estigués en sintonia amb la breu paràbola del gra de mostassa. També, he fet perquè contingues una petita llavor capaç de créixer, si a l'Esperit Sant li semblés.

Dels meus ASSAIGS —diu Montaigne— poden fer-se'n molts d'altres. He mirat de ser concís: ni adverbis esllanguits ni adjectius insípidos. Sóc un capellà del país. Uns anys vaig tenir cura d'alguna parròquia a l'Argentina. Potser puc dir-vos que a la província de Buenos Aires vaig fer un curs popular d'estil per correspondència. El dictamen final fou que no tenia capacitat per a literatura "fiction", i, sí, una engruna de talent — com un gra de mostassa — per a la introspecció. Vostes diran. Ara sóc a una diminuta parròquia rural amb escassos feligresos. Mai no agrairé prou a CATALUNYA CRISTIANA que m'encomanés la tasca d'oferir-vos setmanalment la meua nota atomística. Em fa pensar en una cuca de llum de les que centellegen les nits d'estiu. Totes les altres col·laboracions al setmanari són estel·lars, menys la meua. Sóc feliç, anant pel món, de trobar algun lector enganxat a l'ham d'alguna idea meua. També els lectors m'heu fet un gran bé: evangelitzant, un s'autoevangelitza.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

GLOSSES DOMINICALS

Una "ànima ètica" per a la nostra cultura

En el nostre país, la progressiva emancipació del món de la tutela de la fe ha portat a un sentiment força estès d'hostilitat envers tot allò que soni a religió. La forta secularització que anem vivint posa en evidència com és d'arrelat el materialisme en la nostra manera de viure.

Aquest fenomen demostra que, en poc temps, s'ha produït en les consciències i en la societat un profund "canvi de valors". S'ha evolucionat més en els darrers deu anys que abans en cinquanta. Faig esment dels canvis socials i ètics. En aquest darrer camp —el de la moral— és on vull fixar-me un cop més: tant per subratllar la responsabilitat dels creients cristians a l'hora present com per posar de manifest el que és notori.

Fins fa alguns anys, hi havia una certa "homogeneïtat cultural", és a dir, la vigència en la nostra societat d'uns valors ètics cristians, acceptats per tothom. Era la conseqüència d'una història secular. Però heus ací que ha aparegut un pluralisme d'idees, conviccions i maneres de pensar —sobre la vida, l'home, la família i la societat— diferents i fins i tot oposades a les sostingudes pel cristianisme. S'ha trencat la unitat espiritual, que, en altre temps, fou la nostra característica; encara que no hi van mancar, des de molts anys abans els germens de la divisió. S'hi pot afegir la conseqüència d'haver desaparegut "les evidències ètiques" de moltes persones i de molts grups. Avui tothom ho discuteix tot.

Aquest fet ens preocupa, perquè porta a un "relativisme moral", segons el qual no hi ha res objectivament bo o dolent; en el fons, tot depèn del que en pensa cadascú. Al capdavant, això pot desembocar en una degradació del mateix home. ¿On són, posem per cas, els valors ètics objectivament acceptables sobre la moral sexual i familiar? No fa gaire que uns experts en sociologia i psicologia cri-

daven l'atenció sobre l'àmplia crisi de valors que pateix la societat del nostre país en aquesta matèria.

No es pot negar que en el si d'aquesta evolució apareixen uns nous valors, pràcticament infravalorats abans, encara que en el fons són evangèlics; com és ara, l'interès per la pau i la solidaritat. Aquests valors són vàlids, però insuficients, i posen de manifest que és urgent una total "recomposició moral" del nostre poble. Ara bé, ¿n'hi ha prou que l'Església proclami una i mil vegades els grans principis de l'ètica cristiana? És ben clar que no. Perquè és indispensable reeducar les consciències en tota la veritat de l'home, tant considerat individualment com en la seva projecció social. La nostra cultura necessita una "ànima ètica". Dit amb altres paraules, cal procedir a una veritable "nova inculturació" dels valors morals de l'Evangeli. Es tracta d'una part essencial d'aquesta "nova evangelització", per la qual va clamant el papa Joan Pau II.

Els laics catòlics —joves i adults, homes i dones— hi tenen una tasca molt important a fer. Es tracta d'una nova labor insubstituïble, perquè no recau tota la responsabilitat sobre la jerarquia eclesiàstica. Amb això es demana una cosa difícil, però no impossible. Posar en pràctica, en la conducta de cada dia, els valors morals de l'Evangeli és la millor manera de donar testimoniatge de la veritat de Jesucrist. Viure en el món sense ésser del món (anar a contra corrent del "relativisme ètic") és un gran miracle i la gran paradoxa de l'Evangeli. L'esperança i la força de l'Església ve de l'Esperit.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

LLANES ARDILLA

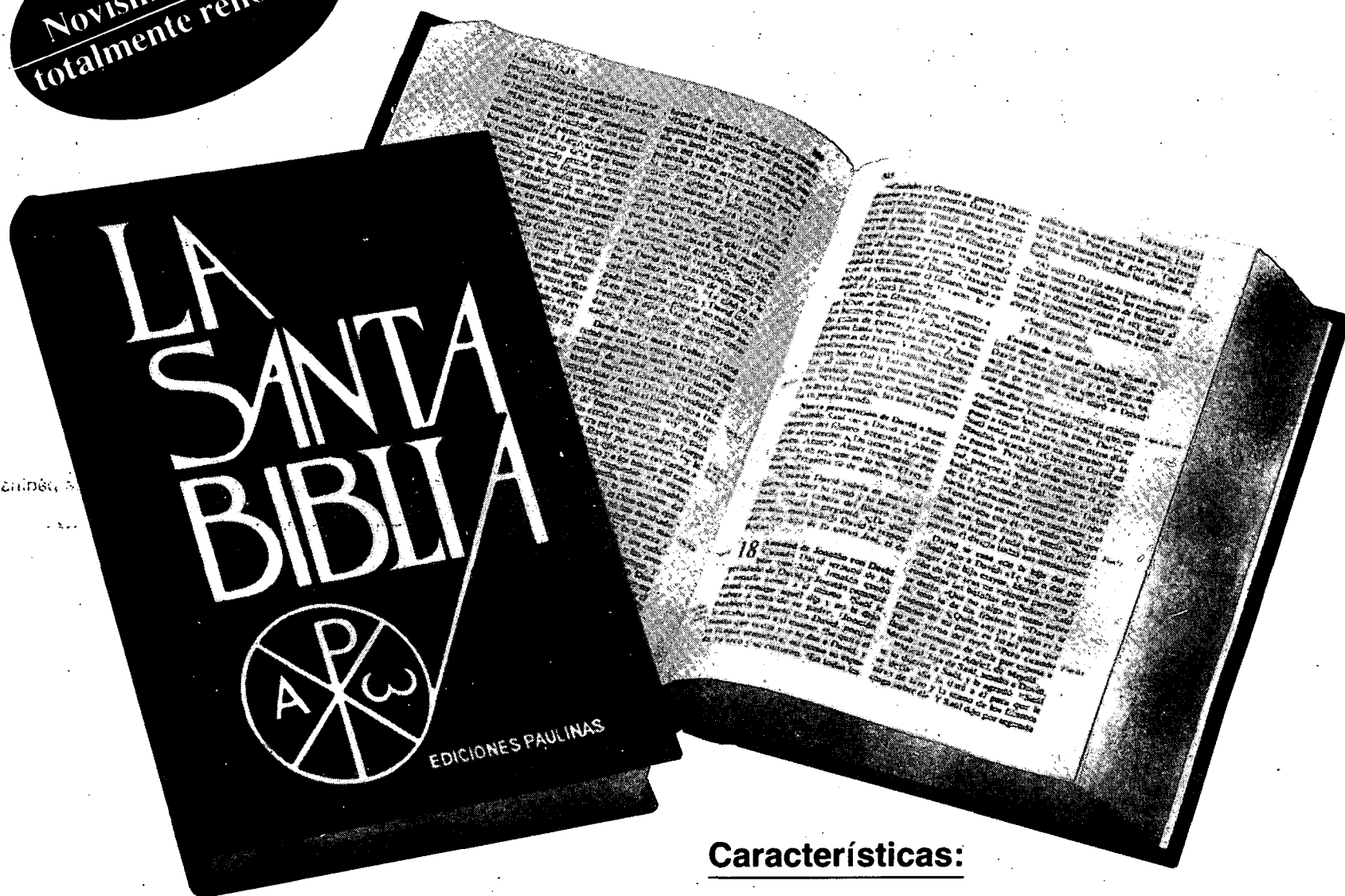
Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

LA SANTA BIBLIA

Traducida en equipo de los textos originales, revisada y actualizada por 15 especialistas profesores de las Universidades Pontificias de Comillas y Salamanca y de la Escuela Bíblica de Madrid, bajo la dirección del Dr. Evaristo Martín Nieto.

Novísima edición
totalmente renovada

*El libro de oro de la humanidad,
el más difundido de todos los tiempos
y el más importante de cuantos se han escrito.*

Datos técnicos de esta edición:

Volumen único, manejable, con letra muy legible, encuadernado en cartón, con tapa guaflex (tamaño 15 x 21,7 cm), texto a dos columnas. 1.696 págs. 1.800 ptas.

Características:

- Nuevas introducciones a cada libro en base a las pautas del Vaticano II
- Citas de pasos paralelos en márgenes laterales
- Nuevas notas explicativas a pie de página
- Índices de nombres propios
- Índice analítico de conceptos bíblicos
- Nueva sinopsis cronológico-histórica
- Calendario y medidas de la época
- Cartografías en las guardas
- Siete claves para orientación de la lectura.

Próximamente aparecerá: el modelo popular de bolsillo de LA SANTA BIBLIA ("la Biblia escolar") en una nueva edición totalmente renovada

**EDICIONES
PAULINAS**

28027 MADRID - Protasio Gómez, 15
Tel. (91) 742 05 50 - Fax: (91) 742 57 23 - Télex: 41872 EPSSP-E
08003 BARCELONA - Vía Laietana, 38 - Tel. (93) 310 18 08

Dimensió i projecció universals de Catalunya Cristiana

Els 500 números de CATALUNYA CRISTIANA ofereixen una bona oportunitat perquè els que la llegim i col·laborem en la seva difusió —encara molt minsa pel que una publicació així es mereix— reflexionem sobre el fet periodístic i apostòlic que suposa el que aquest periòdic-setmanari religiós arribi a tantes llars i parròquies de Catalunya. Es tracta de destacar-ne algun aspecte positiu afegint-hi alguns suggeriments que puguin ajudar al seu millorament i a la seva difusió.

Jo centraré la meua reflexió sobre la dimensió i la projecció universal del setmanari. Efectivament, C.C. té una projecció universal, que podríem qualificar també de "catòlica" o "ecumènica", puix que aquests dos mots grecs signifiquen el mateix que el terme "universal". Les realitats anecdò-

tiques que palesen aquesta projecció són moltes i variades. Penso, per exemple, en el simposi de la Federació Internacional d'Associacions de Premsa de l'Església, que tingué lloc a Barcelona ara fa tres anys organitzat per C.C. Pels parlaments d'aquelles primeres espases i plomes de diaris i agències de la premsa catòlica mundial es veia que C.C. no era cap descobriment per a ells: la coneixien. Hi havien entrat en contacte, principalment, a través del seu fundador i director doctor Joan E. Jarque, que ha ocupat i ocupa càrrecs de responsabilitat en organismes internacionals de la premsa catòlica.

Es pot fer esment aquí també del fet que molts missioners arreu del món, majorment catalans encara que no exclusivament, reben aquesta publicació que, no solament els porta notícies de l'Església a casa nostra, sinó que també els ofereix l'oportunitat de donar a conèixer les activitats religioses als llocs on ells treballen per l'extensió del Regne. Penso també en el que em va dir no fa gaire un sacerdot italià que té un amic monsenyor en un lloc de responsabilitat en una de les congregacions romanes: "A Roma se segueix de prop C.C. La Cúria hi troba notícies i informacions de fets i persones

que no solen arribar-hi pels altres conductes".

Però penso que el fet més indicatiu del caràcter universal d'aquest setmanari és la peregrinació que va organitzar a Roma amb motiu del Mil·lenari de Catalunya. Les extenses paraules de Joan Pau II dites en català a la nombrosa concurrència de pelegrins, i les dues vegades que des d'aleshores el Papa ha felicitat en català els fidels assistents a les misses de Nadal i Pasqua, són una petita però significativa mostra de l'impacte que aquella peregrinació va causar a la persona del Vicari de Crist. L'anada col·lectiva a Roma, manifesta no solament la projecció del setmanari fora les fronteres nacionals, sinó que en mostra quina és la rel de la seva dimensió universal: el fet de la seva romanitat. C.C., efectivament, es fa ressò de la veu del Sant Pare, que publica dintre un breu termini els documents més importants del magisteri i, a través de Roma, es fa finestra oberta a les alegries i inquietuds de l'Església universal, estesa per tota la terra.

En aquest respecte em plau manifestar la meua satisfacció per la cada dia més extensa secció "El Vaticà dia a dia" que, francament, m'agradaria que fos encara més extensa i cerqués un altre títol,

més adient al panorama de notícies que s'hi inclouen. Podria ser, més o menys: "Roma i el món catòlic" o bé "De l'Església universal".

En aquesta secció de C.C. podrien publicar-se més notícies de les agències catòliques dels diversos països, ja que des de Roma és més fàcil tenir-les a mà que no pas des de Barcelona. C.C. en això —no ho dic en pla de crítica sinó com un repte a tots nosaltres perquè aconseguim moltes més subscripcions i el setmanari pugui disposar dels necessaris mitjans materials— ha depès massa del que publiquen els diaris seculars espanyols. Aquests presenten sovint una selecció molt parcial de notícies religioses i una interpretació molt partidista del fet religiós. Jo gosaria demanar als directius de C.C., sempre oberts a tota crítica constructiva que pugui ajudar a millorar la publicació, que em sigui permès queixar-me pel fet que alguns esdeveniments de dimensió internacional no hagin trobat acolliment al setmanari. A tall d'exemple, el II Congrés de Moral organitzat a Roma per l'Institut de la Família "Joan Pau II", amb motiu dels 20 anys de la *Humanae vitae*, al qual varen assistir més de 300 professors de moral de 40 universitats dels cinc

continents. En canvi sí que va trobar-hi acollida, potser massa generosa en espai i fotografies, la "Declaració de Colònia", redactada pels mateixos teòlegs centroeuropeus que des de fa 20 anys s'entenen a redactar manifestos contra la persona del Papa i el magisteri oficial de l'Església. I també van trobar molt d'espai les declaracions de l'enfant terrible de la moral sexual catòlica, l'apassionat polemista i escriptor P. Bernard Haering. Però no hi va haver espai per l'article de l'*Osservatore Romano*, emanat de la Santa Seu, desacreditant i desautoritzant les idees d'aquest moralista. I això que un diari tan liberal com és "La Vanguardia" de Barcelona va dedicar-hi durant dos dies un quart de pàgina cada vegada.

Si C.C. fos més romana, seria encara més universal, i tots hi sortiríem guanyant.

IGNASI SEGARRA, *pvr.*

Avet

Set

moda íntima

VILASECA, S.A.

Campmany 25-31 - Tel. 790 59 00 (4 líneas)

08301 MATARÓ

Atura't i respira

Els RESPIRS que vaig publicant a CATALUNYA CRISTIANA des del març del 1987 començaren com a PAUSES reconvertides. Vull dir que abans eren publicades al diari AVUI amb el nom de PAUSA. Això durà un any escàs, perquè quan es féu la remodelació del diari, a començaments del 1987, vam haver d'emigrar els qui teníem la PAUSA encomanada. A mi m'acollí graciosament CATALUNYA CRISTIANA, i d'aquí ve tot, quant a la història.

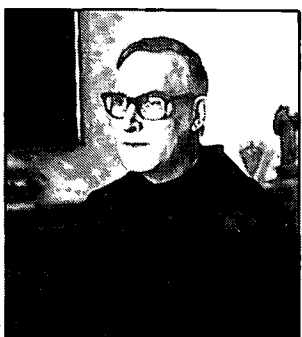
Pel que fa a l'esperit que els donà naixença, només voldria fer unes reflexions. ¿Us heu fixat mai en la poca fondària dels nostres respirs ordinaris? ¿No heu experimentat mai l'enorme beatitud d'una gran respirada profunda volguda i cercada? ¿No heu constatat que tan poc fondos com els nostres respirs ho són a voltes els nostres pensaments? ¿No heu tastat mai el gust d'una ensopegada en un mot, en una mirada, en un gest, que et fan descobrir un món nou en uns àmbits rutinaris que tenies massa coneguts?

D'ensopegades d'aquestes solen néixer els RESPIRS. Cada ensopegada porta a una descoberta. Cada descoberta fa néixer unes ganes de compartir-la. De les ganes de compartir-la vénen les de publicar-la. Quan trobes unes pàgines acollidores com les de CATALUNYA CRISTIANA, la publicació és un fet.

Si els aplego en un llibre, cosa molt possible, dubto entre titular-lo: ATURA'T I RESPIRA, o bé: CAMINA I ENSOPEGA. De moment em decanto pel primer.

El segon, però, em recorda que no serà cap mal expressar ara l'agraïment a tots aquells qui, d'una manera o d'una altra i segurament sense saber-ho, han posat en el meu camí distret la pedra que m'ha fet ensopegar i, així, m'ha fet conèixer tantes coses. Gràcies!

MIQUEL ESTRADÉ

Les escoles cristianes es preparen per a la implantació de la reforma del sistema educatiu

FRANCESC RIU

Ja és segur que aquest mes d'abril el Ministeri d'Educació i Ciència publicarà el Llibre Blanc de la reforma del sistema educatiu i la proposta de Disseny Curricular per a les etapes d'Educació Infantil (0-6 anys), Educació Primària (6-12 anys) i Educació Secundària Obligatoria (12-16 anys).

La Conferència de Consellers de les Comunitats Autònomes, que presideix el Ministre d'Educació i Ciència, en la reunió del passat 26 de febrer posà punt final a la fase de debat sobre el "Proyecto para la reforma de la enseñanza" publicat el juny de 1987, i aquest mes d'abril s'iniciarà la publicació gradual de la documentació relativa als diferents aspectes de la reforma, que donarà lloc al projecte o projectes de llei corresponents. La base sobre la qual es fonamentarà la reforma serà precisament el contingut dels dos documents que he citat: el Llibre Blanc i el Disseny Curricular.

El primer inclourà la justificació de la reforma i la descripció detallada de les diferents etapes que conformaran el conjunt del sistema educatiu i dels altres aspectes bàsics, així com també l'exposició del cost econòmic que l'aplicació de la reforma suposarà. Es tracta, com podem suposar, d'una documentació d'importància extraordinària.

El Llibre Blanc de la reforma haurà de convèncer el conjunt de la societat que el canvi del sistema educatiu no solament és necessari sinó que la proposta del Ministeri d'Educació i Ciència és la més adequada en les circumstàncies actuals i que el nostre país està en condicions d'assumir-la.

Pel que fa al Disseny Curricular, convé remarcar la transcendència que tindrà en la configuració del tipus d'educació que es pretén d'oferir a través dels centres docents. En efecte, el currículum establirà les finalitats de l'educació escolar i els objectius de cada una de les etapes, les àrees d'aprenentatge i els continguts d'ensenyament de cada una, les orientacions didàctiques i els criteris d'avaluació.

És a dir, a través del currículum l'Administració definirà els aspectes essencials de l'educació que ha d'ésser denominador comú en totes les escoles del país.

Les escoles cristianes i la reforma

No cal dir que la reforma del sistema educatiu ha reclamat una atenció prioritària per part del col·lectiu que formen les escoles cristianes de Catalunya. Havia d'ésser així.

Ja l'any 1987, quan el Ministeri d'Educació i Ciència publicà el projecte de reforma, el Secretariat de l'Escola Cristiana en promogué un estudi crític i en divulgà els aspectes més rellevants, amb la intenció d'interessar-hi el conjunt de les comunitats educatives; i els primers

mesos de 1988, en el marc del treball coordinat per l'Agrupació ECA/2000, la pràctica totalitat de les escoles cristianes participà en l'elaboració d'un dels estudis més complets del projecte de reforma publicats a Catalunya: "Valoració global i propostes de millora". La presentació d'aquest estudi tingué lloc en un acte multitudinari celebrat al Palau de la Música Catalana i que presidí el Molt Hnble. President del Parlament de Catalunya, senyor Miquel Coll i Alentorn.

A partir de gener d'aquest any 1989, el Secretariat i el Departament de Formació Permanent de l'Escola Universitària Blanquerna han posat en marxa un ambiciós pla de treball que té la finalitat d'orientar els quadres directius i el professorat de totes les escoles en la tasca de preparació per a l'estudi del Disseny Curricular i per a la posterior aplicació quan la reforma s'implanti.

El Consell de l'Escola Cristiana de Catalunya aprovà aquest programa en la reunió del mes de gener, i ha suposat la constitució d'una vintena d'equips de professors dels diferents nivells i àrees, que ja s'han preparat per a fer un estudi crític dels projectes de Disseny Curricular que el Ministeri i la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat sotmetran a debat. En un segon moment, aquests equips coordinaran els cursos de formació de professors que, sobre el currículum escolar, es realitzaran a l'Escola d'Estiu Blanquerna.

El Consell de l'Escola Cristiana ha donat prioritat a aquesta tasca i compta que totes les escoles tindran interès a participar en els cursos que es programin, ja que s'hi iniciarà el treball que els Clauses de Professors hauran de continuar durant tot el curs 1989-90.

Un altre aspecte de la reforma és el referent al procés de reconversió que afectarà tots els centres escolars que hagin d'impartir els nous nivells educatius. Aquest segon tema, també estudiat pel Consell de l'Escola Cristiana, serà presentat als Titulars i Director acadèmics de totes les escoles cristianes en unes Jornades que tindran lloc durant la segona quinzena de maig.

El Secretariat ha fet consultes als Bisbes de Catalunya i als Superiors i Superiores Provincials de les Congregacions Religioses dedicades a l'ensenyament, amb la intenció d'assegurar que el procés de reconversió de les escoles cristianes sigui considerat com una acció de l'Església de Catalunya i que el potencial del servei eclesial en el camp de l'educació sigui el criteri determinant de les decisions que s'hagin de prendre.

Les iniciatives que s'han exposat són només el començament de la tasca que les escoles cristianes de Catalunya es proposen de dur a terme aquests propers anys, amb vista a assegurar que la reforma del sistema educatiu comporti un millorament de l'acció educativa que presten a la nostra societat.

LA LLAR DEL LLIBRE

arribada la Festa de Sant Jordi, i Diada del Llibre, vol oferir a tots els lectors de Catalunya Cristiana una acurada selecció d'entre els seus millors títols publicats:

UN ART DE VIURE

André Maurois
Col·lecció Nova Terra, 88
Excel·lent assaig sobre l'art de pensar, l'art de manar, l'art d'envellir i l'art de morir. Maurois ens fa participar de les seves reflexions sobre uns principis que no caduquen.

VIDA DE JESÚS

François Mauriac
Col·lecció Nova Terra, 30
En dues-centes pàgines, aquest assaig ens ofereix unes breus meditacions sobre vint-i-set moments de la vida de Jesús. Testimoni d'un cristià.

UTOPIA

Thomas More
Col·lecció Nova Terra, 95
Una de les més conegudes obres de Sant Thomas More, que conserva tot l'interès, avui com cinc-cents anys enrera.

LA FE QUE RESTA

Jean-Claude Barreau
Col·lecció Punt de Vista, 7
Què ens queda, quan hom ha dubtat de tot? Sobre quines conviccions podem aplegar-nos i viure, en el futur? Estem vivint envoltats d'ídols trencats i de tabús vençuts. Tanmateix, la qüestió moral caldrà plantejar-la a partir d'aquestes ruïnes...

CIUTAT PETITA I DELICADA

Jaume Ministral Maslà
Col·lecció Nova Terra, 81
El lector se sorprendrà en trobar-se amb l'ambient, els personatges i la vida d'aquella ciutat estimada per l'autor, a través d'aquesta novel·la irònica, alegre i amarga alhora.

CARTA D'UNA DESCONEGUDA

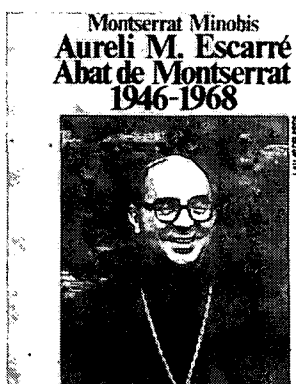
Stefan Zweig
Col·lecció Nova Terra, 46
Entre l'extensa obra d'aquest autor destaca aquesta novel·la original, patètica, commovedora, impressionant. Narració d'una gran qualitat literària.

AURELI M. ESCARRÉ, ABAT DE MONTSERRAT (1946-1968)

Montserrat Minobis
Col·lecció Arnau de Vilanova, 2
Recull d'entrevistes a una àmplia selecció de persones que conegueren i tractaren l'Abat de Montserrat. Treball que constitueix una aproximació històrica, uns apunts bàsics, i un retrat apassionat de la personalitat de l'Abat Escarré.

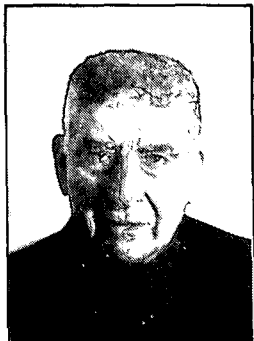
ELS TROBAREU A TOTES LES LLIBRERIES

LA LLAR DEL LLIBRE - BERGARA, 3
08002 BARCELONA

Els rectors de Catalunya, diuen:

Des de Palamós, amb alegria

Es una delícia rebre i repartir cada diumenge "CATALUNYA CRISTIANA" i veure el seu creixement i millorament constant. Recordo amb tots els detalls l'explicació del projecte de la nostra revista que va fer-nos al Santuari del Collell (Banyoles) Mn. Joan Jarque a tots els capellans que hi estavem reunits.

Va ser molt adient, en aquells moments de la seva gestació, invocar la protecció de la Mare de Déu, a favor d'un instrument pastoral, com ho ha esdevingut la nostra revista.

Vaig patir molt, quan per causes alienes, no va poder néixer la revista en la data que s'havia fixat...

però amb uns mesos de retard va poder sortir al carrer... i ja han passat 10 anys. I sembla que era ahir...

Hem de reconèixer l'esforç editorial de fer sortir cada setmana la revista i estimar el regal de formació i informació que significa pels nostres feligresos, fent-los més sensibles a la marxa de la nostra estimada Església sempre rejuvenida.

Estic content de la nostra revista i hem de felicitar-nos pel bon encert d'haver creat oportunament el suport tan eficient dels "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" i desitjaria, de tot cor, que amb motiu del MIL·LENARI DE CATALUNYA i com a fruit de la seva celebració, LA REVISTA "RADAR" es fusionés amb la nostra revista amb tots els seus subscriptors de la Federació de Cristians de Catalunya, publicant alguna plana de la nostra revista amb el text que faciliti el grup RADAR, previ acord ben estudiat entre les dues redaccions.

GUMERSIND VILAGRAN

Rector de Santa Eugènia de Palamós, Girona

Els rectors de parròquia necessitem instruments que ajudin i estimulin la formació permanent dels nostres fidels. "CATALUNYA CRISTIANA" n'ha estat una bona eina. Al temps que informa i dona a conèixer diferents aspectes de la vida eclesial, va escampant criteris i orientacions.

Gràcies a "CATALUNYA CRISTIANA" pel seu servei a la nostra pastoral parroquial.

JOSEP M. RIBES

Rector de Sant Blai, Tortosa

Sovint sentim que alguns feligresos ens diuen: "ho hem llegit a Catalunya Cristiana". Sembla com si la missatgera C.C. els hagués convertit en missatgers. Altres, quan vénen a fer el servei de proclamar la paraula de Déu en les nostres Eucaristies, ja vénen preparats; han llegit les pàgines de "Viure en l'Església".

Això és només una mostra del bé que fa el nostre "Setmanari Popular d'informació i de cultura religioses". Ens hem de felicitar de que "Catalunya Cristiana", setmana rera setmana, hagi trucat cinc-centes vegades a la consciència del nostre país oferint-li un missatge d'honestat i un testimoni de fe.

Els qui ens movem en el camp de la pastoral al detall necessitem el suport d'uns mitjans de formació i d'informació més amplis. Necessitem "Catalunya Cristiana".

XAVIER CLARAMUNT I BATLLE

Rector de Santa Eulàlia de Berga, Solsona

De tot cor ens unim a la celebració del X aniversari de l'aparició de l'estimat setmanari "Catalunya Cristiana".

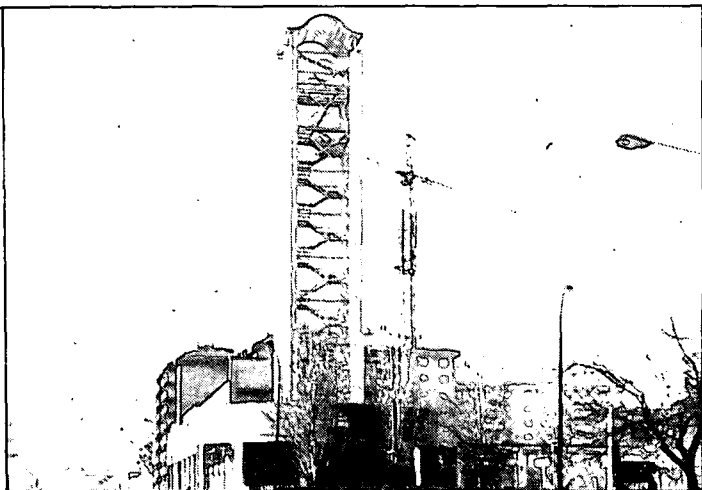
Amb satisfacció recordem que, des del primer número, el nostre Oratori de Sant Felip Neri de Vic, el propagà amb interès i entusiasme, recollint subscripcions i venent-lo cada setmana a la nostra església.

Sortosament, els auguris d'alguns pessimistes donant al periòdic sols un any o dos de vida, han resultat llargament superats, gràcies a la tenacitat dels seus directius i col·laboradors i a l'encert en l'orientació i contingut, en general, del setmanari.

Tot donant-ne gràcies a Déu, felicitem cordialment a la direcció i redactors per aquests deu anys de "Catalunya Cristiana", i desitgem que per molts més pugui continuar oferint a les llars cristianes una informació eclesial i una cultura religiosa, cada dia més completa i amb la millor presentació possible.

JOSEP RIERA, C.O.

Església de Sant Felip Neri, Vic

Catalunya Cristiana és una de les publicacions setmanalment esperada amb interès per un gran nombre de cristians ansiosos de conèixer l'última notícia de l'Església.

Es fa present en moltes llars de creients compromesos de la nostra parròquia.

La notícia, el reportatge, la comunicació, l'article de contingut són llegits comentats en el si de la família i es converteixen en missatge de Bona Nova pel Poble de Déu.

És una publicació respectable i digna per la cultura d'un poble mil·lenari que troba dins les seves pàgines llaços de fraternitat que agermanen: pensament i fe; Teologia i Pastoral; Litúrgia i Vida, que ofereix aspiracions i inquietuds a moltes persones que treballen per fer present la fe dins d'un món mancat cada vegada més dels valors de l'esperit. Presta un servei preuat i de contingut eclesial als grups parroquials, comunitats cristianes, moviments apostòlics... que es troben setmanalment per a l'estudi de temaris de fe.

I també es tota una eina de treball que fa present la notícia de l'església catalana on hi ha un cristià evangelitzant en el Tercer Món.

Tot això i més és Catalunya Cristiana, 500 documents presents i estesos pels quatre continents.

PERE MARTORELL i FARRAN

Rector de la Parròquia-Santuari Santa Teresina de Lleida

Catalunya Cristiana, un servei a les comunitats

El setmanari Catalunya Cristiana ofereix un servei a les comunitats cristianes. Valorem l'aportació del pensament d'alguns col·laboradors habituals, animem la seva publicació periòdica d'informació i que creixi un tarannà obert, on tothom pugui fer-se seu aquest setmanari d'abast ample en les parròquies.

Portar setmanalment la tasca de la informació objectiva és difícil, però l'Església necessita canals d'informació i de pensament que aglutinin i donin a conèixer experiències d'església.

Catalunya Cristiana, per molts anys!

PREVERES DEL VENDRELL I ARXIPRESTAT

Tarragona

Els rectors de Catalunya, diuen:

Deu anys enrera es notava molt la falta d'un setmanari que fes sentir la veu de l'Església en els seus diversos aspectes. La informació religiosa anava desapareixent dels periòdics. Les publicacions cristianes tenien un cercle reduït de subscriptors.

Aleshores va sortir el setmanari "Catalunya Cristiana". El missatge cristià, a la nostra terra, ja no quedava reclòs a les esglésies, sinó que entrava a les llars d'una manera ben senzilla.

"Catalunya Cristiana" compleix aquesta necessitat. Amb articles curts i legibles fa sentir la veu dels Pastors, parla de Litúrgia, de la vida de les diòcesis, dels fets més importants del món. És un setmanari que tots els components d'una família hi troben la seva pàgina, els adults, el jovent i els infants, amb temes de la vida de cada dia.

Tots tenim un bon record de les publicacions cristianes que llegíem en la nostra infantesa. "Catalunya Cristiana" compleix una bona missió, que tots els creients hauríem de potenciar.

PERE SITJA

Parròquia de Santa Maria de La Geltrú, Barcelona

"Catalunya Cristiana" és com una joiosa i única finestra periodística que ja s'ha obert cinc-centes vegades mirant l'Església i mirant el país.

En la nostra Parròquia cada setmana es fa evident la seva utilitat com a instrument de fe, de cultura i de diàleg.

A tots els que tan generosament l'aneu construïnt amb treball i amb seny, enviem el nostre agraïment i encoratjament.

JOAN PELLISA I GISPERT

Rector de la Sagrada Família, Barcelona

A casa nostra, moltes publicacions de signe cristià han hagut de conformar el seu tiratge a la proporció realment petita dels seus lectors: el sector específic al qual s'adrecen, tot i que la immensa majoria de cristians, per bé i per mal, no viuen enquadrats en cap grup determinat que els marqui excessivament.

Em sembla que "Catalunya Cristiana", sense excloure ningú, s'ha volgut adreçar a aquesta majoria de cristians, sovint desinformats i massa vegades desequipats de criteris, que ja no troben als diaris —com quan el Concili Vaticà II era notícia— un tractament extens i fiable de qüestions relatives a la Fe i a la vida de l'Església.

Dissortadament, a Catalunya encara resulta treballós el consens entre les diferents línies de pensament cristià. La confiança mútua s'obre pas amb lentitud així com la valoració d'allò que ens aplega, per damunt d'allò que ens distingeix.

Amb visió de futur cal que donem suport a aquelles concòrdies substancials que —en el camp dels mitjans de comunicació— hauran de consolidar instruments seriosos i populars que difonguin el pensament i l'experiència cristiana amb la riquesa i pluriformitat del moment present. Una experiència i uns criteris, és clar, que han de ser fruit i font de la comunió eclesial i del compromís sincer de servei a l'home del nostre temps.

Mentrestant, "Catalunya Cristiana" ha guanyat el repte de sobreviure deu anys, que no es pas poca cosa! Hem d'agrair la tenacitat de l'equip que ho ha aconseguit i l'enginy esmerçat en suplir la manca de mitjans. Tothom que estigui convençut de la necessitat que l'Església de Catalunya disposi de mitjans propis per a exercir lliurement el seu ministeri, ha d'elogiar el coratge d'aquest setmanari. És perquè existeix, que el podem desitjar encara millor. Moltes gràcies.

BLAI BLANQUER

Rector de Sant Esteve de Granollers, Barcelona

Clàssics del Cristianisme

UNA COL·LECCIÓ D'AUTORS I OBRES DE TOTA LA TRADICIÓ CRISTIANA, AL LLARG DE DINOU SEGLES, ARA TRADUÏTS AL CATALÀ.

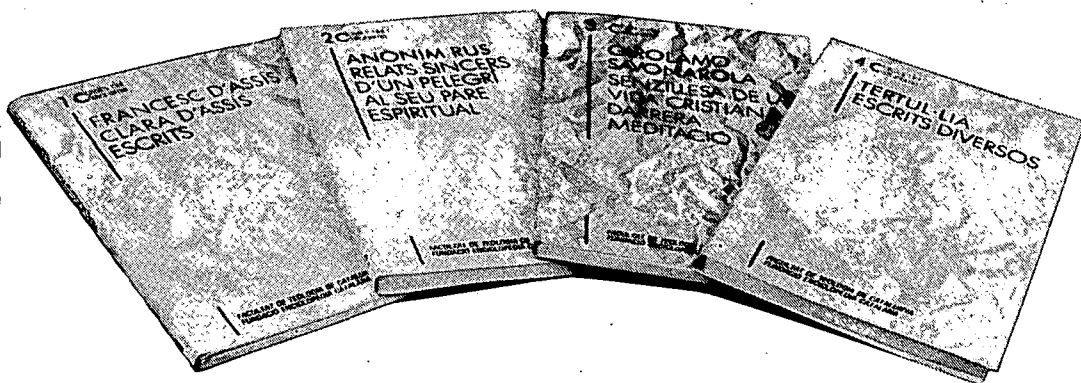
- Una aportació al procés de normalització lingüística del món cristià de casa nostra.
- Un enriquitment de les lletres catalanes, amb la incorporació d'obres que han marcat la cultura europea al llarg dels segles.
- Autors i obres que han forjat el pensament cristià i que formen part del patrimoni cultural de la humanitat.

Assessors **JOAN BADA / JAUME FÀBREGAS**
EVANGELISTA VILANOVA / JOSEP VIVES

Director **SEBASTIÀ JANERAS**

10 primers títols

- **FRANCESC D'ASSÍS I CLARA D'ASSÍS**
Escrits
- **ANÒNIM RUS**
Relats sincers d'un pelegrí al seu pare espiritual
- **GIROLAMO SAVONAROLA**
Senzilla de la vida cristiana Darrera meditació
- **TERTUL·LIÀ**
Escrits diversos
- **CHARLES PÉGUY**
El porxo del misteri de la segona virtut
- **IRENEU DE LIÓ**
Exposició de la predicació evangèlica
- **AGUSTÍ D'HIPONA**
Les confessions
- **THOMAS MÜNTZER**
Tractats i sermons
- **BERNAT DE CLARAVALL**
La consideració
- **JOHN HENRY NEWMAN**
Apologia «pro vita sua»

DIGEC, S.A. Diputació, 250 08007 Barcelona

Desitjo subscriure'm a la col·lecció «Clàssics del Cristianisme», de la qual rebré a domicili dos volums cada trimestre.

Formes de pagament:

quotes trimestrals de 2.000 ptes ☐
quotes semestral de 4.000 ptes ☐

Nom i cognoms

DNI/NIF

Domicili

Població

telèfon

Comarca

Autorització bancària

Banc/Caixa

Sucursal

Carrer

Població

c/c o llibreta n°

SIGNATURA

Amb el suport de la Conferència Episcopal Catalana i del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA / FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA

EL PRESIDENT
DE LA
GENERALITAT DE CATALUNYA

Barcelona, març de 1989

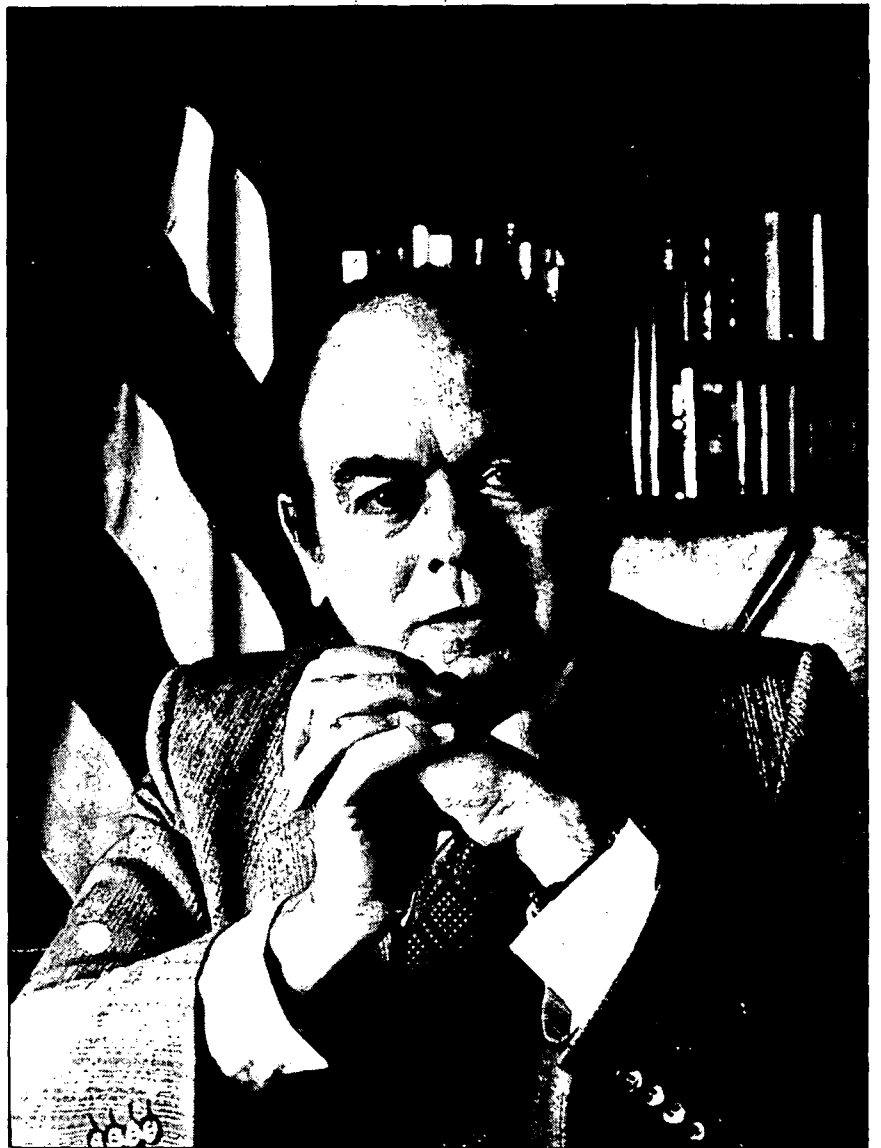
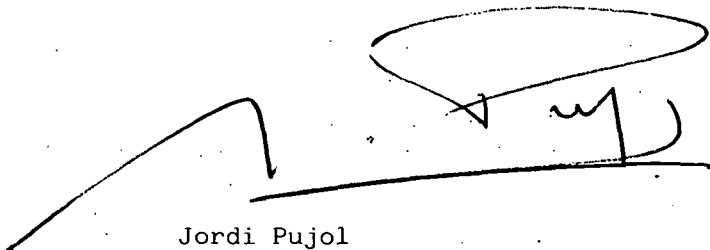
"Catalunya Cristiana", nascuda en una època de transició, ha recollit una llarga tradició de revistes cristianes de caire tan divers com "Vida Cristiana" o "Flama".

Heu fet molt de camí, sense escarafalls i amb esperit de servei, per arribar al número 500. És una bona fita per mirar enrera, per veure com s'ha consolidat el setmanari, com ha anat arrelant la seva vocació de Catolicisme majoritari i com heu anat posant l'accent i donant suport en aquells punts essencials per a la configuració de la fe. "Catalunya Cristiana" reflecteix la voluntat de recollir el batec de comunitats i grups cristians ben diversos, des dels que treballen en el terreny de la teologia fins els que impulsen la pietat popular. I heu procurat d'harmonitzar aspectes tan suggestius com fe i cultura.

No oblide la vostra col·laboració decisiva en el pelegrinatge de l'any passat a Roma per commemorar el mil·lenari i les arrels cristianes de Catalunya.

"Catalunya Cristiana" és avui un portantveu no solament del Cristianisme sinó també d'una part de la societat catalana.

Us felicito per la feina feta i us en desitjo molta més en els anys que vindran.

Jordi Pujol

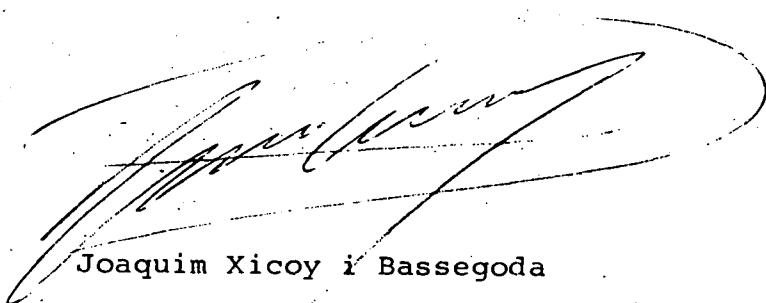

EL PRESIDENT
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

No és gens fàcil haver assolit la fita que ara celebrem.

Això no ha d'ésser motiu d'autocomplaença. Heu de prosseguir la tasca amb la mateixa il·lusió del primer dia. Els ideals són els de sempre, enriquits ara amb l'experiència de cinc-cents números. Però aquesta valuosa experiència no us ha de conduir mai a la rutina.

Unes mateixes fidelitats reclamen constant renovació. Endavant, doncs.

Joaquim Xicoy i Bassegoda

La sembrada de "Catalunya Cristiana" en les cinc-cents edicions que porta la saben els seus responsables. El fruit el coneix Déu.

Pel que fa als lectors, deuen ser pocs els qui llegeixen el setmanari de la primera a l'última plana. Això passa amb tota la premsa. Cadascú va a buscar la informació que l'interessa o l'article on sap que hi trobarà bon aliment. Que certament hi és.

Caldrien moltes tovalloles per eixugar les suades de la Direcció. Malgrat tot, els ànims no s'han amollat. Ben al revés, les hores dures han estat un estímul a la tenacitat. I el resultat el tenim a les mans cada setmana.

Us felicito. Que les roderes de cinc-cents números no us deixin caure en la rutina. La revisió i la renovació periòdica s'imposen per viure.

Però l'objectiu es mereix tota la dedicació. Endavant!

+ JAUME CAMPRODÒN
Bisbe de Girona

El setmanari Catalunya Cristiana ha arribat al número 500. Qui ho havia de dir! El camí fet ara és llarg i no han mancat ni les dificultats ni les incomprensions ni les crítiques. Quina és l'obra de relleu que no hagi ensopegat amb elles en la ruta de la seva existència?

Avui Catalunya Cristiana és una realitat consolidada en la vida religiosa del nostre país. Cal felicitar el seu fundador i tots els amics que han restat fidels al Setmanari, sobretot en les hores tèrboles de la seva història. I mereixen la gratitud de tots aquells als quals els preocupa la fe del nostre poble.

Els mitjans de comunicació social són indispensables al nostre temps, per instruir i educar tots els homes i dones. L'Església n'està mancada

avui a Catalunya. Per això el nostre Setmanari ha de ser potenciat i els seus redactors, encoratjats. La fe ha de ser ferma, ara més que mai. Perquè el secularisme ho envaeix tot i la indiferència religiosa —que n'és una conseqüència lògica— asseca l'enteniment i el cor de joves i grans.

Catalunya Cristiana constitueix un mitjà molt valuós per a l'evangelització. En l'efemèride de publicar el número 500, em plau manifestar el meu afecte, bo i desitjant un futur millor i una difusió ben gran. Que estigui present en totes les llars cristianes!

+ NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

"Catalunya Cristiana" arriba al número 500. És un número rodó que comporta la superació de moltes dificultats i molts entrebancs durant els deu anys de presència ininterrompuda en l'àmbit de les publicacions setmanals d'informació i cultura religioses.

Conec, aprecio i il·legixo aquest setmanari popular des del seu naixement. Per això, felicito tots els qui, d'una manera o altra, han contribuït a fer possible la seva aparició setmana rera setmana. M'uneixo, també, com un més de la família, a la seva joia i acció de gràcies a Déu.

És molt important que els grans documents del magisteri i que els fets principals de l'Església o els esdeveniments que hi tenen relació —i que, dissortadament, moltes vegades són silenciats, tergiversats o donats a conèixer d'una manera fragmentària o tendenciosa— siguin presentats regularment, de manera correcta i en català, als lectors. Malgrat les seves limitacions, crec que "Catalunya Cristiana", en el seu conjunt, ha assolit força bé aquest objectiu.

Desitjo un futur ben fecund al setmanari, el seu progressiu millorament en el servei informatiu i en l'auscultació i recull de l'opinió pública dintre l'Església, i un augment gradual del nombre dels seus lectors.

Affm. en Crist i s.s.,

JOSEP M. GUIX
Bisbe de Vic

Benvolgut mossèn Francesc: Fa uns dies que vaig rebre la vostra carta per la qual m'informeu que s'acosta el nº 500 de "Catalunya Cristiana" i que hi donareu un especial relleu.

Jo com lector assidu, puc dir-vos que m'hi sento identificat i que és un bon instrument per a informar, fer opinió i en definitiva, crear unitat en l'Església a Catalunya.

Per tot això, bon ànim per tirar endavant i que el Senyor ho beneeixi.

+ JOAN MARTÍ
Bisbe d'Urgell

Serà una satisfacció per a mi amb el número cinc-cents de CATALUNYA CRISTIANA, i precisament en la setmana lebrem les diades de sant Jordi i de Montserrat, patrons del nostre país.

Durant deu anys, setmana rera setmana, he pogut seguir, en visió sintètica, una gura i escollida, que ens ha posat a sobresortint, del que més ens pot moviment cristià —en concret de mestatge del Papa—, de les necessitats, i de tantes realitzacions i iniciatives arreu, i en particular en l'Església.

Constato com aquest treball si tant amb moltes dificultats —com d'una vegada els seus esforços de redactors—, i que, malgrat això, sentit amb més responsabilitat i millorar en tots els aspectes, tant de la publicació. Aquest esforç i

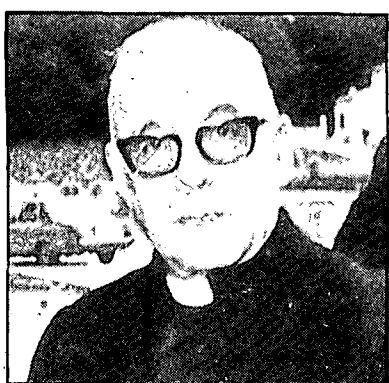
Estimats amics de "Catalunya Cristiana":

De bon grat us escric per dir-vos que comparteixo, amb els que heu portat i porteu el pes de la jornada, la joia d'haver arribat al ja respectable número 500 de "Catalunya Cristiana".

Per l'amistat que m'uneix amb alguns de vosaltres, he anat seguint les dificultats que heu hagut d'afrontar per fer anar endavant aquest setmanari

que avui constitueix una presència d'Església.

Ben sincerament, sense defallir mai, sempre m'ha de la paraula Catalunya.

Des del primer número, he seguit amb interès i estima, i en les meves possibilitats, he contribuït, a la continuïtat de "Catalunya Cristiana", que avui arriba al número 500.

La meua enhorabona i el més sincer encoratjament.

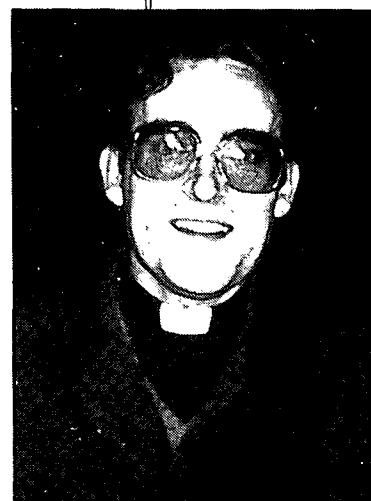
Conec i valoro l'esforç de superació que, en tots els ordres, presenta aquesta fidelitat a l'obra empresa. Estigueu-ne —estigueu-ne— joiosos i agraïts amb el bon Déu, donador de tot do.

Ha estat un aire fresc de notícies cristianes, religioses, que han suplert silencis d'altra premsa. Ha fet conèixer la vida de l'Església, principalment de les nostres diòcesis catalanes. Ha estimulat la pastoral. Ha clarificat conceptes i ha il·luminat foscors sobre temes no sempre ben presentats per altres publicacions...

Déu volgués que el "Setmanari Popular" pogués convertir-se en diari cristià, amb l'ajuda i estima dels que ens diem i som cristians per la gràcia de Déu.

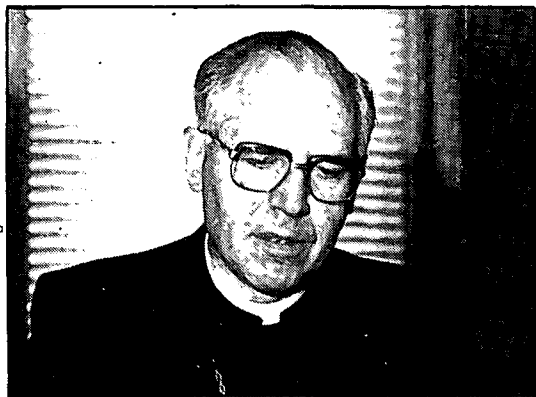
I, mentrestant, fins al número 1.000, sense limitar-nos-hi.

+ RAMON DAUMEL
Obispo-Auxiliar Emérito de Barcelona

Amb goig celebrem la publicació del número 500 del setmanari "Catalunya Cristiana". Aquest fet cal que el valorem molt per tot el que ha realitzat aquesta revista al servei de l'Església, de la qual és motiu per donar-ne gràcies a Déu. Ho han fet possible amb llur col·laboració i motiu de gran satisfacció podria dir que aquest setmanari religiós.

L'Església és un organisme viu i creatiu. Dissortadament, no neixen les activitats i ofertes eclesials d'informació religiosa i també de comunicació eclesial. "Catalunya Cristiana" és un bon servei en aquests 500 números publicats són expressió de la seva consolidació i arrelament eclesial, subscriptors i lectors. En

Setmana rera setmana, CATALUNYA CRISTIANA ha arribat al número 500. Per a un setmanari és una efemèride important. Vol dir haver assolit una realitat consolidada amb una perseverança i haver afrontat dificultats i proves a través de quasi deu anys.

Catalunya Cristiana ha fet i fa un bon servei d'informació, de cultura religiosa i d'orientació doctrinal. Promou la identitat catalana i cristiana del nostre poble. Ha anat adquirint una fesomia pròpia d'un setmanari popular que vol restar obert

a corrents d'opinió diversos i ser fidel al Magisteri de l'Església i al successor de Pere.

Expresso el meu sincer PER MOLTS ANYS! a tots els lectors, als amics i als responsables de Catalunya Cristiana. Endavant, amb l'alegria pasqual al cor i amb la intercessió de la Verge de Montserrat i de Sant Jordi.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primate

Benvolgut amic:

M'has fet saber que ben aviat "Catalunya Cristiana" arribarà al número 500. Enhorabona i la meua felicitació a Mn. Jarque i als altres col·laboradors que amb, un esforç admirable, heu fet possible assolir aquesta fita.

I us felicito ben de cor pel servei que, amb aquesta publicació, feu al poble cristià de Catalunya, i més en particular a la gent senzilla, que busca explicacions planeres i sòlides de temes religiosos, com també comentaris positius als fets eclesials.

M'agradaria que el vostre esforç admirable vingués compensat per un major nombre de subscripcions. Per a mi és un motiu de gran satisfacció la continuïtat de "Catalunya Cristiana", i demano a Déu que us ajudi, mantenint la il·lusió i els mitjans necessaris, per continuar en la bona tasca pastoral que feu amb aquest Setmanari.

Desitjo que Mn. Jarque es vagi refent de la seva malaltia. Que el goig de les festes pasquals que hem celebrat perduri sempre en vosaltres. Et saluda molt cordialment.

+ RAMON MALLA
Bisbe de Lleida

ols de trobar-se
ALUNYA CRIS-
na en la qual ce-
la Mare de Déu
e poble.

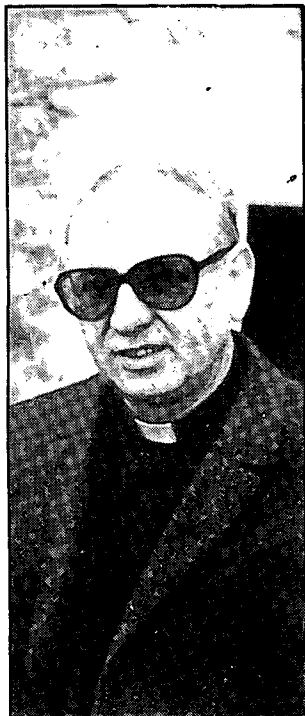
a setmana, hem
a informació se-
l corrent del més
t interessar del
l'activitat i del
ssitats del tercer
ciatives que sor-
Església catala-

ha portat enda-
n ho han dit més
irigents i col·la-
cada dia s'han
amb l'intent de
com sigui possi-
aquesta respon-

sabilitat per promoure un desenvolupament espiritual i cultural mereixen el nostre agraïment i el nostre ajut.

Recordo l'ocasió que se'm va donar de parlar a la primera assemblea dels AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, celebrada a Montserrat a darrers de juny de 1987. Prop de la Mare de Déu es féu la presentació de les seves activitats, de les que s'havien dut a terme i de les que es preveïen en projecte. Com llavors, la nostra aspiració i el nostre desig és que CATALUNYA CRISTIANA continuï amb coratge i amb més força, i mirant endavant en el camí d'obertura constant a l'evangeli. El que vaig dir a aquell grup, aplegat al nostre monestir, em plau dir-ho ací a un sector més ample, com és el de tots els dirigents, col·laboradors i lectors del setmanari.

SEBASTIÀ BARDOLET i PUJOL
Abat de Montserrat

500 números de CATALUNYA CRISTIANA i deu anys de sortir al carrer, a vegades contracorrent i tot, i sense defallir ni un dia, bé mereixen un mot de reconeixement sinceríssim.

Però un mot és molt poc, un mot és molt pobre!

Rebeu, doncs, la felicitació d'un pastor de l'Església catalana que el llegeix, us aprecia, us valora, us recomana, us admira, us fa costat i sovint prega per vosaltres i, avui amb una pregària d'acció de gràcies immensa!

En tant digueu: Amunt els cors!

+ MIQUEL MONCADAS
Bisbe de Solsona

itueix un element important de pre-

sia.
ament us animo a anar avançant
ces i a mantenir-vos en la vostra tas-

llorable certament, de sembradors
i difusors del pensament cristià a

EDMON M. GARRETA
Abad de Solius

ció d'aquest nú-
nya Cristiana".
t positivament,
publicació reli-
cultura i del país.
eu i a tots els qui
poració. És alho-
er disposar d'a-

a, ric en iniciati-
no sempre es co-
als. Hi ha un de-
bé de canals de
ficients mitjans
ya Cristiana" fa
quest camp. Els
ió ben palesa de
n les comunitats
força països eu-

ropeus les diòcesis o conjunts de diòcesis tenen el seu diari o setmanari religiós. "Catalunya Cristiana" és una d'aquestes realitats a casa nostra. Joan Pau II ens recorda la importància d'aquests mitjans de comunicació social: En una societat àmpliament culturitzada és absolutament necessari preocupar-se per la presència de la premsa de direcció catòlica, qualificada i de categoria".

"Catalunya Cristiana" camina ja cap al número 1.000. Desitjo que faci aquest camí amb esperança, coratge, delit d'oferir sempre informació i formació sòlida i objectiva, àmplia participació eclesial i bon acolliment i difusió per part de les comunitats cristianes i dels cristians, per tal que pugui continuar present aquest servei eclesial tan important i tan necessari.

+ LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
Bisbe Auxiliar de Barcelona

"Catalunya Cristiana" ajuda a conèixer el "nosaltres" que forma l'Església a Catalunya.

Tot home té un "nosaltres", un grup de referència, amb el qual se sent identificat.

Quan aquest grup és la gran família de l'Església —i s'ha de viure amb consciència ampla i universal— es fan necessaris mitjans de comunicació que ens ajudin a conèixer els seus membres i grups, a estimar-los i a compartir actituds i criteris d'existència i d'acció.

No oblidem que "perquè el món cregui", cal que "tots si- guem un".

La pròpia identitat constitueix l'ésser d'un mateix i, des d'allí, es realitza la comunió amb els altres. Per conèixer la identitat de grups i persones i acréixer la comunió és important el servei d'informar sobre les diverses realitats que integren l'Església de Déu a Catalunya i és aquest el servei que ens fa "Catalunya Cristiana".

En tota època s'han donat els estereotips, allunyats de la realitat, a partir dels quals es creu conèixer la veritat de les persones o grups i es produeixen les reaccions d'unió o de rebuig. Per això són importants els mitjans de comunicació que donin a conèixer la realitat eclesial, tantes vegades amagada, i que siguin motiu de donar gràcies a Déu i d'acréixer la nostra esperança i amor a l'Església.

Cinc-cents números de "Catalunya Cristiana" són milers d'aportacions per a l'edificació de l'Església de Déu.

+ RICARD M. CARLES
Bisbe de Tortosa

Antoni Pladevall, autor d'un llibre sobre la història de l'Església a casa nostra

"L'Església ha contribuït al manteniment de la identitat de Catalunya"

Una de les novetats editorials que més cridaran l'atenció dels nostres lectors és el llibre "Història de l'Església a Catalunya", de l'historiador Antoni Pladevall. És la primera edició que recull la història completa de l'Església a casa nostra. Només existien fins al moment estudis de períodes concrets i la història, forçosament sintètica, que es publica a l'Enciclopèdia Catalana. D'aquí la importància d'aquest llibre que cobreix un buit important. El treball de mossèn Pladevall vol ser una contribució a la commemoració del Mil·lenari de Catalunya. El llibre surt en una diada tan escaient com la de Sant Jordi. La publicació va a càrrec de l'Editorial Claret.

Creu que el repte de l'Església és actualment conscienciar els seus membres perquè influeixin en la nostra societat.

Mossèn Antoni Pladevall va iniciar aquest treball l'any 1981. Sota el títol "L'Església a casa nostra", va començar a publicar una sèrie d'articles als Fulls Diocesans de Solsona, Tarragona i Vic. El darrer article va aparèixer el 1988. Ara, oportunament revisades —i ampliades—, aquestes col·laboracions apareixen juntes en aquest llibre.

L'autor té 55 anys i és professor d'història eclesiàstica a la Facultat de l'Institut de Teologia. Va ocupar el càrrec de director general del Patrimoni Artístic durant l'època del Conseller Rigol.

—Amb quines dificultats s'ha trobat a l'hora d'escriure aquesta història de l'Església a casa nostra?

—La principal és que determinats períodes de la nostra història s'han estudiat poc. Estic parlant, per exemple, dels segles XVII i XVIII. D'altres períodes, com el segle XX, són menys difícils perquè hi ha més documents i bibliografia. El treball principal ha consistit a donar una visió ordenada de cada període de la nostra història. També m'ha portat mal-

decaps la part contemporània. No és fàcil fer una síntesi d'aquest període perquè manca la perspectiva històrica. Algunes parts l'he redactada tres vegades, i tot així he rebut crítiques.

—Parlem, si li sembla, del paper jugat per l'Església en el naixement i configuració de Catalunya?

—Hi ha uns lligams evidents entre la història civil i eclesiàstica. A l'Edat Mitjana hi ha a Europa dues forces: el Papa i l'Emperador. Com que ens separem de l'Emperador, ens acostem al Papa. Catalunya és la nació que va més a Roma a buscar butlles. Ens emparem molt en el Papa. D'altra banda, l'Església detenta la cultura, ensenya a llegir i a escriure.

—Ha estat positiva la incidència de l'Església en la vida social del país?

—Es pot fer esment de coses positives i d'altres també de negatives. Jo vull oferir una visió crítica. No he volgut fer cap apologia.

—Concretament una mica més i expliqui els aspectes positius.

—Els Monestirs eren focus de

cultura que varen ensenyar també oficis i coneixements. L'Església també va tenir una incidència positiva en l'època del feudalisme quan a Girona i a d'altres indrets del país varen redimir els pagesos de remença.

—I els aspectes negatius.

—Quan el món es va tornar capitalista, l'Església continua essent terratinent. En els segles XVII i XVIII continua en possessió de grans terres. Al segle XIX, amb les desamortitzacions, l'Església va perdre molts béns d'una manera ridícula. La desamortització va crear nous capitalistes. Els Estats liberals, en comptes d'afavorir el treballador que conreava la terra, varen buscar els guanys immediats i varen agreujar la situació. A vegades el món canvia, evoluciona i l'Església no s'adapta amb la celeritat que seria desitjable.

—Ha estat servidora del poble català?

—La identitat del poble català es conserva, en part, gràcies a l'acció de l'Església. Catalunya ha estat cristiana i en el futur pot no ser-ho, però fins al moment actual ha estat marcada per l'Església per moltes raons.

En aquest punt vull fer esment de la tasca que va realitzar el clergat als pobles quan hi havia molts analfabets. Ho feien tot en català. També és cert que a les ciutats es predicava en castellà per a l'alta burgesia. Posteriorment, en l'època de la Renaixença, la gent, el poble, va sentir el català com a cosa seva. Per tant, el baix clergat va fer una contribució important al manteniment del català.

—S'ha produït un maridatge entre l'Església i l'estructura social de cada època?

—L'Església ho ha intentat i a vegades no li ha sortit prou bé. Ha procurat de tenir bones relacions amb el poder perquè creia que d'aquesta manera podia realitzar millor la seva missió.

—Llums i ombres durant aquest Mil·lenari?

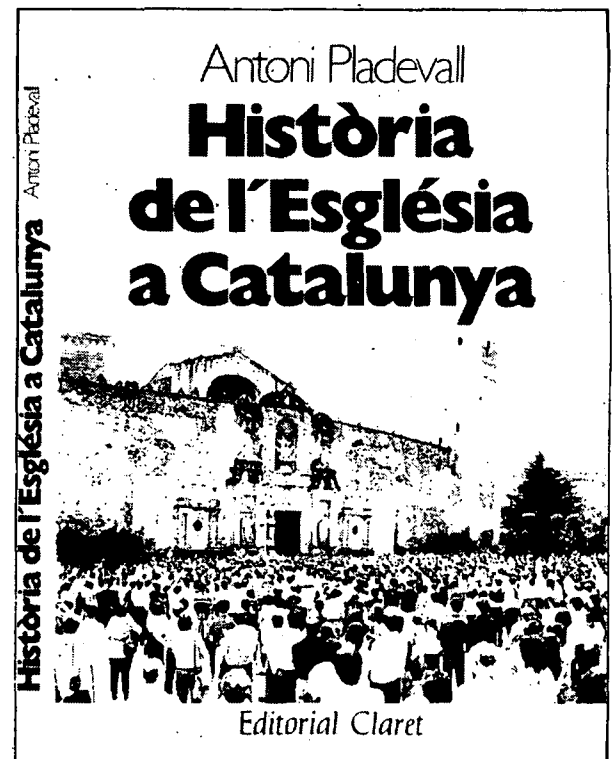
—Comencem per les ombres. La barreja amb el poder civil va provocar una submissió. La reforma gregoriana del segle XI-XII va lluitar per aconseguir l'alliberament de l'Església del poder civil. Més tard els bisbes varen caure en mans dels Reis. Aquests nomenaven els bisbes i varen venir molts a Catalunya que sintonitzaven molt poc amb el país. En el segle passat varem viure una època en la qual

no s'entenia gaire bé com l'Església s'havia de coordinar amb el món. Varem tenir sort de la influència benefactora de dos bisbes intel·ligents com Morgades i Torras i Bages.

—Parlem ara de les llums.

—Les sagres (terrenys sagrats) al voltant de les esglésies, varen fer que els pagesos poguessin viure tranquils i tinguessin una certa protecció. En l'època dels ordes

rar que l'Església tingui prou creients perquè l'Estat respecti la seva doctrina. Vull subratllar també, d'una manera resumida, d'altres reptes importants: —Guanyar el món obrer i els joves; —Que la doctrina sigui atractiva i respectada; —Mantenir estructures obertes i renovades; —Canviar la mentalitat materialista; —Mantenir la vida familiar amb il·lusió.

Afirma que la força de l'Església depèn del nombre de catòlics convençuts.

mendicants l'Església va tenir una espiritualitat molt humanista. La tasca de molts rectors de poble va ser extraordinàriament positiva. En Pla va dir que les revolucions s'han fet a les notaries i els rectors eren els notaris de la gent. Coneixien molt bé els problemes dels fidels. També, com ja s'ha dit abans, ha contribuït a la defensa de la cultura i al manteniment de la identitat del país.

—Quins són els reptes de l'Església actualment?

—El repte de l'Església dels nostres dies, és conscienciar els seus membres perquè influeixin en la nostra societat. S'ha de mi-

—Per quina raó la societat s'ha divorciat de l'Església?

—La societat ha tingut por de l'Església. Hi ha un clima de desconfiança. Es tem que l'Església vulgui privilegis. Els catòlics s'haurien de fer respectar. El catòlic ha estat gairebé sempre una persona feble que ha confós legalitat amb justícia. Quan l'Estat ha dictat lleis, les ha acatades encara que fossin injustes. Han confós legalitat amb justícia. La força de l'Església dependrà del nombre de catòlics convençuts.

TOMÀS PUNTI

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

Coca-Cola

Sensació de Viure!

CALENDARI

Diumenge, 23 d'abril. V de Pasqua. Sant Jordi, màrtir, patró de Catalunya i sant Aldabert, bisbe màrtir.
El sol surt a les 5 i es pon a les 16,39 -Hora solar-.
Festa major a Montgat, Puigverd de Lleida i Sant Jordi Desvalls.
Dilluns, 24 d'abril. Sant Pere Ermengol, mercedari màrtir; sant Fidel de Sigmaringa, màrtir, i santa M.ª Eufrasia Pelletier, verge.
Dimarts, 25 d'abril. Sant Marc, Evangelista, i santa Calixta, màrtir.
Festa major a Balsareny, la Coma i la Pedra.
Fira a Santa Coloma de Farners.
Dimecres, 26 d'abril. Ntra. Sra. del Bon Consell. Sant Isidor, arquebisbe i doctor.
Dijous, 27 d'abril. La Mare de Déu de Montserrat, Patrona de Catalunya. Santa Zita, verge.
Festa major a Parets.
Fira a Piera i Sort.
Divendres, 28 d'abril. Sant Pere Chanel, prevere, màrtir; sant Lluís M.ª Grignon de Montfort, fundador. Sta. Valèria, mare, màrtir. Beat Luquesi.
Dissabte, 29 d'abril. Sta. Caterina, verge doctora. Sants Robert, abat i Pere de Verona, màrtir.
Festa major a Odena, la Palma d'Ebre, la Portella i Vilassar de Dalt.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

23 d'abril. Diumenge V de Pasqua. Lectures: Primera Fets 14,20b-26, S 144, segona Ap 21,1-5a, tercera Jo 13,31-33a.
24 d'abril. Dilluns de la setmana V de Pasqua. Lectures: Primera Fets 14,5-17, S 113B, segona Jo 14,21-26.
25 d'abril. Dimarts. Sant Marc, Evangelista. Lectures: Primera 1Pe 5,5-14, S 88, segona Mc 16,15-20.
(Fets 14,19-28, S 144, Jo 14,27-31a)
26 d'abril. Dimecres. Sant Isidor, bisbe i doctor. Lectures: Primera 1C 2,1-10a, S 18, segona Mt 5,13-16.
(Fets 15,1-6, S 121, Jo 15,1-8)
27 d'abril. Dijous. La Mare de Déu de Montserrat. Lectures: Primera Fets 1,12-14, S 86, segona Ef 1,3-6.11-12, tercera Lc 1,39-47.
(Fets 15,7-21, S 95, Jo 15,9-11)
28 d'abril. Divendres de la setmana V de Pasqua. Lectures: Primera Fets 15,22-31, S 56, segona Jo 15,12-17.
29 d'abril. Dissabte de la setmana V de Pasqua. Lectures: Primera Fets 16,1-10, S 99, segona Jo 15,18-21.

Litúrgia de les Hores

Setmana I

Diumenge: Propi del Temps.

Dilluns. De fèria.

Dimarts. Sant Marc, evangelista. Festa.

Dimecres. Sant Isidor, bisbe i doctor de l'Església. Festa.

Dijous. De fèria.

Divendres. De fèria.

Dissabte. Santa Caterina de Siena. Memòria obligat. Vespres I de demà.

HOMES I INSTITUCIONS

Ramon Turró Darder

Un biòleg que creà escola

La personalitat de Ramon Turró i Darder, fou una de les més importants del segle passat, pels seus estudis en dues branques ben distintes: la biologia i la veterinària. Nascut accidentalment a Girona, el 8 de desembre de 1854, tot i ser fill de la ciutat de l'Onyar, residí ben aviat a Malgrat, on esdevenint el temps, per la seva proximitat a Blanes, conegué el gran escriptor Joaquim Ruyra amb el qui va unir-li una bona amistat de joventut.

Ambdós, val a dir-ho, seguiren camins divergents, però el seu companyonatge fou d'aquells que es recorden sempre, per tal com els interessaven la problemàtica i els afanys de l'època.

Metge i veterinari de gran prestigi

El Dr. Turró començà la carrera de Medicina a la Facultat de Barcelona on no arribà a llicenciar-se, segons sembla, per culpa de l'aversion que l'inspirava l'assignatura de Medicina Legal, tal com llavors era impartida. El seu esperit, però, inquiet i amb afany de saber el féu cursar la carrera de Filosofia i Lletres i a més a més, la de Veterinària, aquesta darrera enaltida sens dubte pels mèrits i treballs de Pasteur, disciplina que va obrir-li les portes del Laboratori Municipal de Barcelona, el qual sota la seva direcció, esdevingué una excel·lent escola d'alumnes interessats en la investigació. D'aquí en sortiren avantatjats deixebles com els doctors González, Soler Durall, Cervera, Duran i Reynals, etc. el darrer mort ben jove als Estats Units on investigava, entre altres coses, la seva teoria sobre el càncer.

Ruyra i Turró dos grans amics

Segons paraules de Josep Pla, escriptor sempre oportú en les seves descripcions o comentaris, Ruyra va començar una biografia de Turró, però per atzars imprevisibles, no hi ha detalls complets: "Descriví Ruyra en la biografia del seu amic Turró les etapes

successives dels respectius esperits? Dos homes poden estar lligats pel contrast; aquest fou el cas d'aquests homes. La història de formació de Turró —que es mantingué immutable en una posició científica— és el contrapunt de la història de la formació de Ruyra, el punt essencial de la vida del qual fou el seu trànsit al realisme màgic, la captació d'aquella llum d'ermita que flota en el fons de la seva obra i que misteriosament la transfigura. Però d'aquest sensacional document, què s'ha fet? El podem llegir algun dia? A quin estat arribà la seva elaboració? Fou interrompuda per la vellesa i la mort? El fracàs és total" —paraules escrites per Pla pels voltants de l'any 1955 aproximadament—.

Quant als mèrits reconeguts del Dr. Turró, així com els profunds estudis sobre biologia, feren que l'any 1894 fos nomenat membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona i el 1897 encarregat de la direcció dels cursos de bacteriologia que l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques acabava d'organitzar.

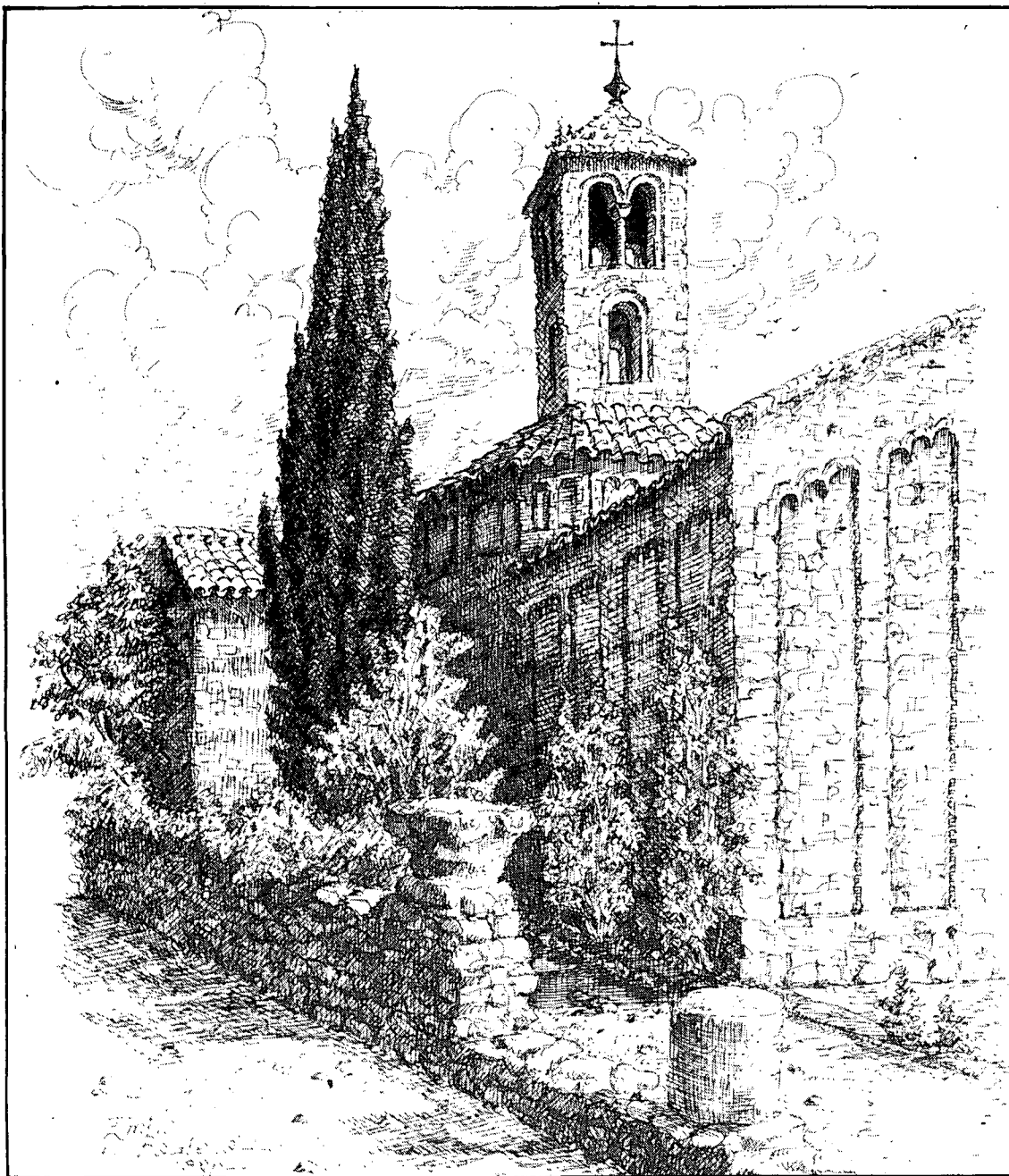
Més endavant, el 1906 fou nomenat director del Laboratori Microbiològic, essent soci fundador de la Societat Catalana de Filosofia.

Quan l'any 1914, amb motiu d'una epidèmia de febre tifoide obligà, amb encert, el tancament de les aigües infectades de Barcelona, fou objecte dels atacs d'una campanya de premsa promoguda segons sembla, per certs interessos de tipus material.

El Dr. Turró és autor d'obres filosòfiques sobre l'origen del coneixement i, en col·laboració amb August Pi Sunyer, de l'estudi "Mecanismo fisiológico de la inmunidad natural" (1909), que pel seu interès fou traduït a l'alemany i al francès.

Aquest personatge, sens dubte intel·ligent i contravertit, morí a Barcelona l'any 1929, on era considerat com un emprenedor científic, obert als corrents més avançats de la seva època.

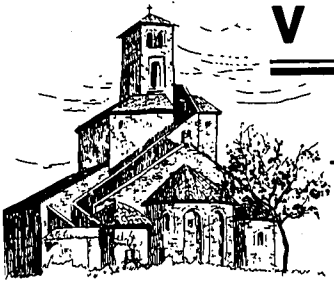
PIETAT CAMPMAJO

Fer una subscripció a Catalunya Cristiana

és com fer l'obsequi
d'un llibre
per a tot l'any

Federació de Cristians de Catalunya
Grup Avant-Terrassa

Les qüestions de fons: Església

Quan ja hem passat més de la meitat de la Cinquantena pasqual, els textos litúrgics —els leccionaris especialment— orienten l'atenció, com cada any, vers el misteri de l'Església. És una forma silenciosa, però eficaç, de subratllar una dimensió irrenunciable de la fe cristiana: la d'ésser "fe de l'Església", viscuda en Església, tramesa per l'Església.

Les lectures d'avui són d'un contingut esplèndid en aquest sentit. Des de les paraules de Jesús al cenacle, parlant al grup dels Apòstols, fins a la contemplació de la "nova Jerusalem, la ciutat santa", on Déu fa que tot sigui nou, passant per la realització de les primeres Esglésies, pel ministeri dels Apòstols.

Aquesta invitació anual de la litúrgia de Pasqua no ens pot passar desapercebuda ni desaprovada. Si la nit de Pasqua és el moment de fer una professió renovada de la nostra fe, aquestes setmanes ho són per revisar i aprofundir el sentit de la nostra pertinença a l'Església de la nostra fe, Església nascuda de la Pasqua del Senyor.

• Una enquesta

¿Fins a quin punt experimentem l'Església com un element indispensable de la nostra fe cristiana?

La pregunta no l'invento ara, sinó que la prenc d'una enquesta del CIDOB als assistents del Fòrum "Home i Evangeli" de l'any 1988, i de la qual publica un re-

sum brevíssim la revista "Foc Nou" en el seu nº 178, del febrer del 1989.

¿Cal dir que és difícil llegir el resultat d'aquesta enquesta sense sentir-se inquietat, i, fins a cert punt, jutjat? Certament, no s'ha de donar a aquest fet més valor del que té, ni s'han d'extrapol·lar els resultats. Però no seria sensat deixar-lo passar sense una reflexió. I la primera reflexió és la que ve de la carta als Romans: "La fe ve de sentir la predicació, i la predicació ve per la paraula del Crist" (Romans 10,17). Aleshores, ¿quina és la predicació que porta a aquesta fe?

• El testimoni dels fets dels Apòstols

La primera lectura d'aquest diumenge V de Pasqua és un document impressionant sobre la construcció de l'Església, gràcies al zel missioner dels Apòstols. En aquesta descripció, és molt clara la dimensió eclesial de la vida cristiana. Quan es parla de "la fe", es fa d'una manera objectiva; la fe no és quelcom privat, que cadascú es fa a la seva mida: "Els exhortaven que es mantinguessin fidels a la fe", és a dir, al que els havien anunciat. La fe no es viu en solitari, sinó en l'Església, servida pels preveres: "Ordenaren preveres en cadascuna de les Esglésies". La missió dels Apòstols tampoc no és solitària, sinó vinculada a l'Església: "Així que arribaren, reuniren l'Església per anunciar-los tot el que Déu havia fet per mitjà d'ells". Més vinculada encara, certament, i totalment en dependència, de l'acció de Déu: "Els encomanaren al Senyor, en qui havien cregut"... "Déu havia obert les portes de la fe als qui no són jueus".

La imatge que sorgeix de l'esmentada enquesta no s'assembla massa a aquesta descripció, d'entrada. Potser àdhuc les mateixes propostes fetes indueixen a l'equívoc. Hi falta, per exemple, un tret que és clar en la descripció dels Fets dels Apòstols: l'alè missioner, o si es vol, l'evangelització, o encara, el testimoniatge de l'Evangeli. Sant Pau ho considerava un tret bàsic de la vida cristiana: "la vostra fe treballa per pagar-se" (1 Tess 1,3). I la dimensió eclesial, en les respostes, és reduïda. ¿Fins a quin punt hi ha un equívoc sobre el sentit de la paraula "Església"? Molt probablement, la immensa majoria dels enquestats, preguntats directament, haurien dit que "volien ésser Església", però en el moment de presentar prioritats, l'Església ho és només en un 19 per cent. Aleshores, ¿què volen ésser, i quin sentit té voler-ho? Hi ha una resposta més ample per la paraula "comunitat". ¿Fins

a quin punt coincideix amb la paraula "Església"? Però, sobretot, és interrogant adonar-se que no arriba al 50 per cent la primera referència prioritària a un element eclesial, i que encara aquest sigui "la comunitat", que porta a una certa ambigüitat.

Quan, a "Foc nou", es comenten breument aquests resultats, hom —el comentari no està firmat— diu: "Evidentment la fe que s'esbossa en les respostes, i les opinions sobre l'Església i la religió, no són les oficials. En resum, els resultats de l'enquesta han posat en evidència algunes opinions que estaven latents, però que no se solen expressar en els àmbits habituals d'Església. Tal vegada manquen canals per expressar-se amb llibertat". És bo de distingir la fe de les opinions, però és encara nebulós parlar d'una fe que no és "la oficial". ¿Hi ha, tal vegada, una fe de l'Església oficial, i una fe de l'Església no oficial? Potser la resposta ens la dóna, en el resultat de l'enquesta, la nula referència de prioritat per als "dogmes de l'Església".

• Estimar i creure

Si confrontem l'Evangeli d'avui amb l'enquesta, podem dir que el cristià que s'hi dibuixa recull el manament nou del Senyor: l'amor al proïsme està en primer lloc de les prioritats. Però la distància entre l'amor al proïsme i la fe en Jesús, Fill de Déu, és massa forta per quedar-nos satisfets del sentit d'aquest amor. El "manament nou" és quelcom que neix de la fe en Jesús, el Fill glorificat pel Pare, i revelador del seu amor.

No és una crítica exigent la que vull fer amb aquests comentaris, ni posar-me a fer d'inquisidor. Més aviat és una exigència de l'esperit. M'agradaria poder dir als germans cristians que han respost aquesta enquesta amb bona voluntat: sortiu de vosaltres mateixos, de les vostres perspectives de la fe individualistes, en definitiva, encara que no us ho sembli, i viviu plenament i joiosa el misteri de l'Església, la comunió de vida amb el Pare, el Fill i l'Esperit Sant, que es comunica a través de la Paraula i dels sacraments, que es manifesta en l'amor al proïsme i en la col·laboració amb els pastors i amb l'Esperit, l'únic capaç de fer noves totes les coses! No podreu ésser els cristians missioners de l'Evangeli si no sou cristians en i de l'Església. Altrament, us exposeu a "ésser enduts pel vent de qualsevol doctrina, a l'atzar del que pensa la gent, o per l'astúcia dels qui saben conduir els altres a l'error". (Efes 4,14).

"ANUNCIAVEN A TOTA LA COMUNITAT TOT EL QUE DÉU HAVIA FET JUNT AMB ELLS"

La narració de l'última etapa del primer viatge de missió és esplèndida: els missioners no són uns solitaris, una mena de franc-tiradors; la comunitat que els ha acomiadat i "confiat a la gràcia de Déu" s'interessa pel seu treball. I els convertits de nou no viuen pas al seu aire, sinó que reben preveres perquè tinguin cura de la comunitat, com ho han fet inicialment els apòstols. L'Església viu!

Lectura dels Fets dels Apòstols (14:21b-27)

En aquells dies, Pau i Bernabé se'n tornaren a Llistra, a Iconi i a Antioquia. Confortaven els convertits de nou i els exhortaven que es mantinguessin fidels a la fe. Els recordaven que per entrar al Regne de Déu hem de passar per moltes tribulacions. Ordenaren preveres en cadascuna de les comunitats, i amb pregàries i dejunis els encomanaren al Senyor, en qui havien cregut. Continuaren el seu viatge a través de Pisídia i arribaren a Pamfília. Després d'anunciar a Perga la paraula, baixaren a Atàlia, i d'allà se'n tornaren per mar a Antioquia, des d'on la comunitat els havia confiat a la gràcia de Déu perquè duguessin a terme l'obra que acabaven d'acomplir. Així que arribaren, reuniren la comunitat per anunciar-los tot el que Déu havia fet junt amb ells, i que Déu havia obert les portes de la fe als qui no són jueus.

"BENEIRÉ EL VOSTRE NOM PER SEMPRE, DÉU MEU I REI MEU"

L'evangelització és, en definitiva, obra de Déu. Per això els missioners Pau i Bernabé "fan conèixer als homes les gestes del Senyor" i d'aquesta obra de Déu cal donar-ne gràcies a Ell.

Salm 144: 8-9, 10-11, 12-13ab (R.: 1)

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.
El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha creat.

R. Beneiré el vostre nom per sempre.
Déu meu i rei meu.

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamïn la glòria del vostre Regne
i parlin de la vostra potència. R.

Que facin conèixer als homes les gestes del Senyor,
la magnificència gloriosa del seu Regne.
El vostre Regne s'estén a tots els segles,
el vostre imperi, a totes les generacions. R.

"DÉU ENS EIXUGARÀ DELS ULLS TOTES LES LLÀGRIMES"

Fins el diumenge passat, els fragments de l'Apocalipsi es referien a la glòria de Crist, Anyell gloriós, encara que com degollat. Avui el fragment correspon a la darrera part de les visions, i es refereix a la glòria de l'Església. Les imatges són importants: l'Església és el nou poble de Déu, que té en Ell el seu origen ("baixa del cel"), i —com deien els profetes d'Israel— és com una núvia per al Senyor. Jerusalem és la ciutat on Déu volgué habitar enmig d'Israel; però l'Església és la nova Jerusalem, perquè en l'Església està sempre present el Senyor, ja ara, anunciant la presència definitiva de la consumació celestial. Tot això —la novetat!— és obra de Déu.

Lectura del llibre de l'Apocalipsi (21:1-5a)

Jo, Joan, vaig veure un cel nou i una terra nova. El cel i la terra d'abans havien desaparegut i de mar ja no n'hi havia. Llavors vaig veure baixar del cel, venint de Déu, la ciutat santa, la nova Jerusalem, abillada com una núvia que s'engalana per al seu espòs, i vaig sentir cap a l'indret del tron una veu forta que cridava: "És el tabernacle on Déu es trobarà amb els homes. Viurà amb ells, ells seran el seu poble i el seu Déu serà Déu-que-és-amb-ells. Els eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni penes. Les coses d'abans han passat". Llavors el qui seia al tron afirmà: "Jo faré que to sigui nou".

"US DONO UN MANAMENT NOU: QUE US ESTIMEU ELS UNS ALS ALTRES"

La segona part de la cinquantena pasqual —la setmana quarta ha estat el centre— està marcada per la lectura, als evangelis dominicals i ferials, de les paraules de comiat de Jesús als deixebles. El text que forma l'Evangeli d'avui és el començament d'aquestes paraules, i marca el conjunt: el manament nou. L'amor dels deixebles és nou perquè ve de Déu. El manament nou, complert pels deixebles, els manifesta com el nou poble de Déu.

Evangeli segons sant Joan (13:31-33a, 34-35)

Quan Judes va ser fora del cenacle, Jesús digué: "Ara el Fill de l'home és glorificat, i Déu és glorificat en ell. Si Déu és glorificat en ell, és que també Déu el glorificarà en Déu mateix, i el glorificarà ben aviat.

Fillets, és per poc temps que encara estic amb vosaltres. Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres. Tal com jo us he estimat, estimeu-vos també vosaltres. Per l'estimació que us tindreu entre vosaltres tothom coneixerà si sou deixebles meus".

Des de fa cinc-cents setmanes —una història que comença a ser llarga—, que les nostres oïdes intenten acostumar-se a aquestes dues paraules: CATALUNYA CRISTIANA, i potser hi ha qui no troba gens fàcil la tasca.

¿Es que realment podem parlar d'una Catalunya que es pugui dir cristiana?

Per qui conegui la història, ni que sigui sumàriament, és evident que les arrels ho van ser, però hi cap preguntar-se si avui la nostra societat catalana continua essent cristiana.

Per un costat, a força agnòstics, no-creients, i fins i tot cristians, els agrada parlar d'una Catalunya **postcristiana**. Perquè és ben clar que les nostres esglésies s'han buidat notablement, i ara per a molts "toca" no anar a Missa. És ben clar que la religió i sovint la moral, han minvat en la nostra societat. És ben clar que són molts els qui prescindeixen del Déu de nostre Senyor Jesucrist en llurs vides, mantenint només la idea vaga d'un Déu possible. És clar, en fi, que cada dia són més els qui es consideren fora de la nostra Església catalana. I llavors els mots CATALUNYA CRISTIANA queden realment desfasats.

D'altres, al contrari, parlen de CATALUNYA CRISTIANA guiats per estadístiques de "batejats" encara altes, guiats per la força de convocatòria de l'Església encara notable. I volen fer sentir el seu pes dins la societat, els seus drets, volen tenir-hi una influència important. Els agrada que es compti amb ells, fer "soroll", fer propaganda, ser multitud, i fer sentir

¿Catalunya cristiana?

que són importants a l'hora de prendre decisions (àdhuc quan s'han de determinar les festes). I per tots aquests, els nostres mots no sols expliquen la Catalunya passada, sinó que són encara vigents.

Segurament que és sota la impressió d'aquests dos corrents contradictoris, que vacil·lem al moment d'encaixar els dos mots clau, que ens volen definir com a poble. I vacil·lem, potser, perquè no ens hi trobem bé ni en l'un ni en l'altre. En el primer per massa destraler. I en el segon per massa ingenu, massa superficial, massa optimista, massa triomfalista.

A l'Església de Jesucrist, penso jo, que no li escauen ni complexos d'inferioritat, ni eufòries publicitàries. Ni posicions de prestigi, ni dimissions inhibidores. Perquè l'Església de Jesús està fonamentada sobre la dinàmica de l'Esperit, i l'Esperit és amor que serveix, és generositat abnegada, és paciència davant les contrarietats, és do sense propaganda, és fidelitat que no fa soroll ni es vanta. L'Esperit poques vegades és notícia de tan subtil, de tan discret, de tan poc quantificable —la Pentecosta és només una data extraordinària, però el pes de la vida se l'endú la normalitat quotidiana—.

I només és en un ambient de SILENCI que podem descobrir el traç de l'Esperit però en el nostre món es fa tan soroll!

L'Esperit demana atenció, de-

mana discerniment, demana seny, demana fortalesa interior, demana aguant, altrament ens és impossible ser guiats per "l'humil Esperit Sant" (Stares Silvà). I tot això ¿qui ho viu sinó només aquell qui lluny d'una ostentació de gal·lria, està disponible a la Paraula escrita, justament, en el secret dels cors? Tot això ¿qui ho podrà mesurar amb ordinadors?

I potser ara és hora d'abordar la qüestió de fons que es troba a la base de les nostres posicions: ¿Què entenem per cristianisme? ¿Com creiem que ha de comportar-se la nostra Església?

Si el cristianisme fos una llei externa, una doctrina, una moral, Jesús no hauria pogut pas dir: "feliços els pobres en l'esperit", ni "veniu a mi tots els cansats i afeixugats", ni "us dono gràcies, Pare, perquè heu revelat aquestes coses als senzills". Perquè evidentment, ni el mateix Jesús no es va pas lligar a la lletra d'una llei, ni a una classe social, ni va cridar només al seu costat els purs i els bons. I quan Jesús mor a la creu, abandonat de tots, com a "blasfem", com a "no-religiós", com a "no-creient", com a "un-que-es-fa-com-Déu", ens revela precisament, no sols el seu rostre de Fill Únic del Pare, sinó també el nostre rostre de cristians.

Perquè ser creient, ser seguidor del crucificat, no vol dir justament professar una fe fàcil o còmoda, una fe a mida d'home. No

vol dir justament demostrar la grandesa d'unes veritats capaces d'arrossegar tothom. No vol dir justament tenir molts seguidors convençuts de la transcendència de tot el que fem.

Com era de preveure, després del fracàs humà de Jesús, també nosaltres hem de continuar parlant d'un cristianisme minoritari, amb dificultats, amb discussions (i no sols entre sant Pere i sant Pau columnes de l'Església, o entre sant Hipòlit i el papa sant Poncià..., etc., etc., etc.). Hem de continuar parlant d'un cristianisme amb dimissions, amb crisis, amb tensions, amb avanços i retrocessos, amb crispacions, amb contrarietats. Hem de continuar parlant d'una fe amb dubtes i incongruències, d'una fe no del tot demostrable perquè no tot es veu clar. Hem de continuar parlant d'un Regne que s'obre pas amb esforç i del qual només els esforçats se n'apoderen.

Després del fracàs humà de Jesús, no ens podem pas estranyar dels nostres enfrontaments postconciliars, ni de les involucions, ni dels possibles abusos de poder per part de l'autoritat, ni de cap de les múltiples desercions que hem anat veient. No ens podem pas estranyar que molts se n'apartin desencisats. No serà pas per això que deixarem de ser cristians.

Després del fracàs humà de Jesús, a la seva Església formada per homes febles, només li toca d'anar

intentant d'aprendre el seu paper de serventa. I si és llevat dintre la pasta, i si és sal dissolta dins la terra, i si és llum que ajuda a veure, serà normal que serveixi sense esperar agraïment ni recompensa, serà normal que després d'allargar la mà amb gest humil de servidor, no l'exalcin, ni s'hi fixin els poderosos de la terra. Serà normal que mantingui una situació discreta.

CATALUNYA CRISTIANA, doncs, sí, però no per estadístiques quantificables o per manifestacions massives (que no vol pas dir que no n'hi hagin d'haver), si no cristiana perquè seguint el camí de Jesús sàpiga treure VIDA de la mort, del fracàs, de la decepció. Sinó cristiana perquè sàpiga fer florir la VIDA enmig d'una societat aparentment atea. Sinó cristiana perquè provi de viure la RESURRECCIÓ en un món on tantes coses ens parlen de mort-per-sempre.

Sí, una CATALUNYA CRISTIANA fidel a l'Esperit que, a fi de comptes, és qui aguanta la nostra Església Catalana.

M. REGINA GOBERNA

RIVADENEYRA 6
4ª Planta
Tel. 301 12 77

Diada Mundial de la Joventut

XORNADA MUNDIAL DA XUVENTUDE • YOUTH WORLD DAY • JOURNEE MONDIALE DE LA JEUNESSE • WELT-JUGENDTAGUNG • GIORNATA MONDIALE DELLA GIOVENTU

La Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona va ser creada amb ocasió de l'Assemblea Diocesana del 1981.

Moltes de les funcions que se li van encomanar, ja les duu a terme: pren contacte permanent amb els moviments diocesans i altres organitzacions eclesials de joventut, va construint una pastoral de conjunt d'acord amb els delegats dels altres bisbats i els consiliaris generals dels moviments, impulsa la pastoral de joventut en les parròquies, i duu a terme un seguit d'activitats (fixes o bé ocasionals com les que anunciem aquí mateix).

Enguany, la pastoral de joventut és un tema preferent a l'arquebisbat.

Oberts al tercer Mil·lenari és una motivació d'enguany.

La Delegació felicita Catalunya Cristiana per número 500 i li desitja vida llarga i fecunda. Sempre podrà comptar amb nosaltres.

ESCOLA DE PREGÀRIA DELS JOVES
A LA
CATEDRAL DE BARCELONA

ARRELATS EN LA FE

TERCER TRIMESTRE

13 D'ABRIL
Volem Déu a casa nostra

11 DE MAIG
Negar l'Església, Crist i Déu: negar l'home

8 DE JUNY
Oberts al tercer Mil·lenari

A 2/4 de 8 de la tarda
A les 7 assaig de cant

ROMIATGE A MONTSERRAT
6 DE MAIG

ARRELATS I CONFIRMATS EN LA FE
CONSTRUINT UN POBLE MIL·LENARI

CONFIRMACIÓ 1989

Principals dates dels actes agost 1989

13, 14 i 15
FÒRUM INTERNACIONAL DE JOVES

15
Plaça de l'Obradoiro
FESTA DE L'ACOLLIMENT

16, 17 i 18
SETMANA PRÈVIA
Trobada dels joves.
Actes religiosos, culturals, artístics i festius

19 i 20
JORNADA MUNDIAL
Trobada del Papa amb els joves.
Eucaristia.

DAVID

MULTIFESTIVAL
BARCELONA '89

CATALUNYA 100 ANYS

Mil·lenari del naixement polític de Catalunya.

PER A ADHESIONS I
APORTACIONS ECONÒMIQUES
O D'ALTRA MENA,
ADRECEU-VOS A LA
MATEIXA DELEGACIÓ

Com es pasta i es cou "Catalunya Cristiana"

L'elaboració d'un setmanari com "Catalunya Cristiana" requereix una infraestructura complexa. Cal una actuació coordinada de les diverses peces de l'engranatge per oferir un producte atractiu, coherent i útil. Intentarem explicar com funciona la nostra entitat perquè els nostres lectors tinguin una idea de com es fa el setmanari. Una tasca complexa, difícil, però també gratificant.

Periodistes, corresponents, correctors i traductors, perso-

nal de l'administració i del taller, distribuïdors, fan possible que cada setmana us arribin aquestes pàgines. Cada setmana partim de zero. S'acaba un número i tornem a començar amb la mateixa il·lusió per presentar un número nou que superi, si és possible, l'anterior.

Redacció

El ritme de treball de la redacció ve condicionat per l'ar-

ribada de la informació i per l'horari de tancament de cada edició. Esdeveniments de certa transcendència trenquen les previsions i obliguen a replanjar-se pàgines senceres. El periodista és esclau de l'actualitat.

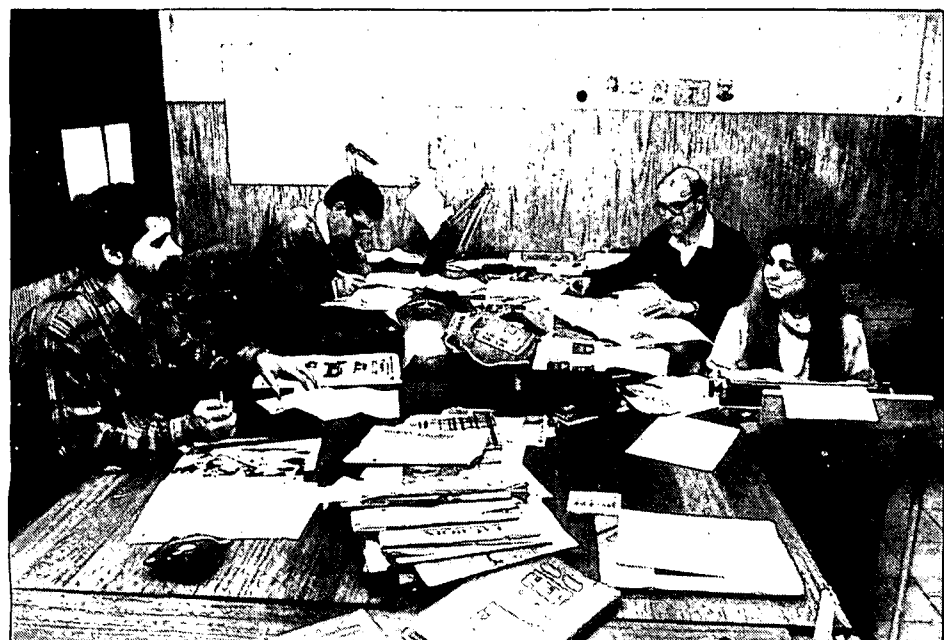
La informació que oferim prové dels nostres corresponents repartits a diversos punts de Catalunya i de l'Estat, i també de les informacions que arriben a través de les agències. En algunes ocasions la informació arriba directament a

la redacció a través dels mateixos interessats. Fem també un seguiment puntual de tot allò que apareix a publicacions nacionals, estatals i estrangeres per estar al corrent de tot allò que es cou en el món de la informació religiosa.

L'equip de redacció amb la col·laboració d'un ampli voluntariat, s'encarrega de seleccionar, reduir i rebutjar l'allau d'informació que arriba cada setmana a les oficines del carrer València. Les reunions de

Correcció i traducció

Al costat mateix de redacció, treballant sempre d'una manera coordinada, hi ha les dependències de correcció i traducció. El fet de publicar les edicions catalana i castellana comporta molta feina per a aquesta secció. Els papers i carpetes s'amunteguen en aquest despatx. Un cap coordina les tasques de les persones que miren les coses una i mil vegades per oferir un producte

La redacció selecciona l'allau d'informació que arriba cada setmana al carrer de València.

El departament de traducció i correcció treballa per oferir un producte polític i lliure d'errades ortogràfiques i sintàctiques.

L'INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA VINCULAT A LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA

És un servei de l'Església diocesana per a la formació teològica dels

- laics: joves, homes i dones
- religiosos i religioses
- diaques

FACILITA els coneixements necessaris per a l'aprofundiment en la fe i per a la capacitat de:

- catequistes
- responsables de grup
- animadors de comunitats
- professors de Religió

OFEREIX un programa complet (de sòlida formació cristiana) en tres cursos
L'horari és vespertí per facilitar l'assistència dels qui treballen o estudien.

PER A REBRE INFORMACIÓ:

Secretaria de l'Institut de Teologia de Barcelona
Diputació 231 - 08007
Barcelona
Telèfon 254 19 63
De dilluns a dijous, de 18 a 20.30 hores

redacció serveixen per definir les grans línies del setmanari. Cada persona té unes àrees perfectament delimitades.

Un dels nostres redactors s'ocupa també, amb l'ajut d'un col·laborador, de posar al dia i ordenar l'arxiu fotogràfic que fa temps s'ha quedat petit per les necessitats actuals. L'arxiu es va renovant i enriquint constantment.

polític i lliure d'errades ortogràfiques i sintàctiques.

Aquest equip s'encarrega de donar la darrera ullada a les pàgines, conjuntament amb direcció, abans de treure els folis dels corresponents.

Gerència

Com en totes les empreses té la responsabilitat del perso-

Jaume Roigé
Gerent

(Passa a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

Les tasques d'administració i comptabilitat estan informatitzades.

nal i de la coordinació general de l'entitat així com d'altres funcions inherents al càrrec.

Administració

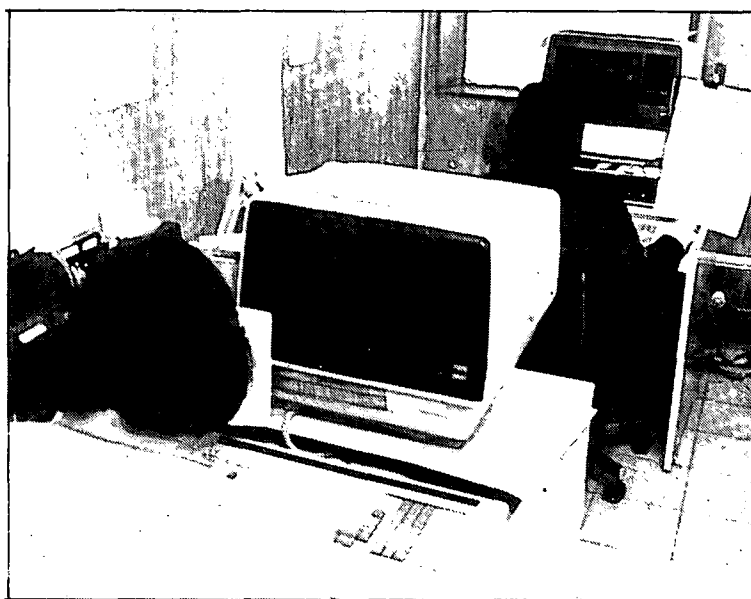
La tasca que porta a terme el departament d'administració és també complexa. En formen part quatre persones. Una s'encarrega de les feines de recepció, telèfon, correspondència i d'altres tasques complementàries de l'administració i l'arxiu. La resta del personal té cura de la relació amb les parròquies, els subscriptors i els missioners. S'ocupen també de la comptabilitat. En els darrers anys l'entitat ha fet un esforç important per informatitzar totalment les tasques d'administració i de comptabilitat.

Taller

Una de les àrees de treball on hi ha més brogit actualment, per la dinàmica pròpia de la feina, és el taller.

Un responsable i sis persones s'ocupen del disseny de les pàgines, de la codificació dels textos, del picatge a fotocomposició i del muntatge de les pàgines. Paral·lelament a tot aquest procés, els originals de les il·lustracions es reproduïen en fotografies que s'incorporen al muntatge de la pàgina. Un cop enllestit el procés de muntatge, es repassa la pàgina i es fa el fotolit que s'envia al taller de les rotatives exteriors per fer la tirada.

Enllestit el tiratge, s'envien els exemplars al convent

Una de les feines que es fan al taller és el picatge de textos.

Muntatge de les pàgines.

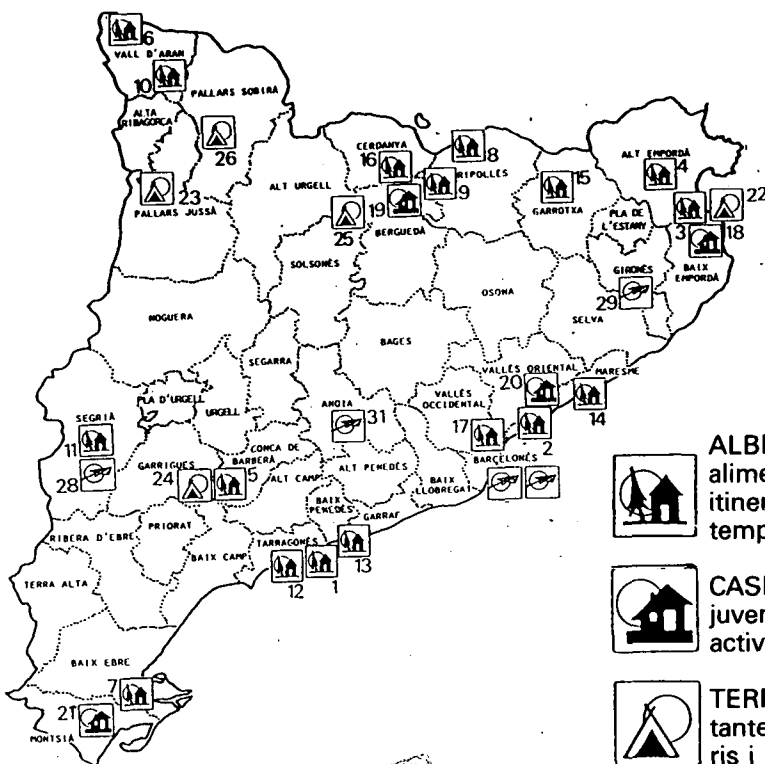
de les monges Agustines on es fa l'expedició. S'enfaixen i s'empaqueten. Des d'aquest lloc s'envien els exemplars als diversos punts de distribució.

Publicitat

La captació de publicitat es fa a través d'un voluntariat format per professionals. Comptem amb molta publicitat de Barcelona ciutat, però també n'hi ha d'altres punts de Catalunya. Això es posà especialment de manifest en els números especials que fem periòdicament sobre ciutats de Catalunya en ocasió d'alguna efemèride d'especial transcendència. La publicitat no té un signe religiós.

XARXA D'INSTAL·LACIONS DE JOVENTUT

L'Institut Català de Serveis a la Joventut crea, gestiona i és responsable d'un seguit d'instal·lacions que es posen a l'abast d'infants, joves i adults i que pretenen afavorir llurs possibilitats culturals, turístiques i educatives.

ALBERGS: Estades individuals o de grup oferint aixopluc i alimentació (quasi bé tots). Llur ubicació permet realitzar itineraris de muntanya, visites culturals o recrear-s'hi contemplant la natura que els envolta.

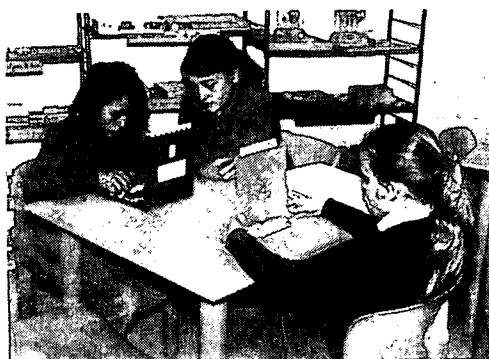
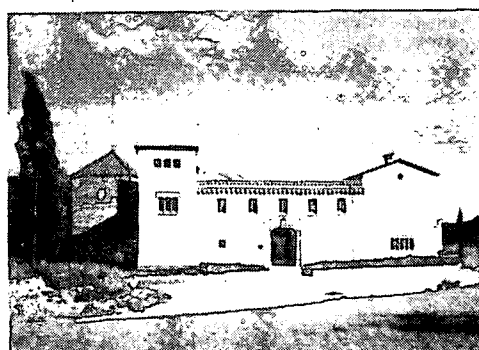
CASES DE COLÒNIES: Són utilitzades per grups infantils i juvenils que cerquen un lloc idòni en el qual desenvolupar activitats i tasques relacionades amb l'educació i el lleure.

TERRENYS D'ACAMPADA: Les condicions de vida, sense tantes comoditats afavoreixen els comportaments solidaris i les descobertes de paratges naturals.

LUDOTEQUES: Mitjançant el joc i la joguina la ludoteca esdevé una experiència educativa i social en el lleure. Disposa d'educadors que cerquen dels infants l'adquisició d'hàbits de conducta socialment acceptables.

Generalitat de Catalunya
Direcció General
de Joventut
Institut Català de
Serveis a la Joventut

FORMACIÓ PERMANENT ESCOLA BLANQUERNA

**Escola d'Estiu
Blanquerna-89**

Adreçada als mestres, professors i professionals de l'Ensenyament en general. Organitzada amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

L'Escola d'Estiu

Se celebrarà des del di-lluns 3 fins el divendres 6 de juliol. Dues setmanes on s'oferiran més de **200 cursos monogràfics** de durades diverses (entre 10 i 30 hores).

En aquesta edició sobresurten els cursos següents:

* "El Projecte Curricular i el Marc Curricular Base"

"Aplicats a les diferents àrees d'Educació Primària i Secundària Obligatoria. Reforma del Sistema Educatiu". Cursos pensats per la preparació dels professors de cara a la Reforma del Sistema Educatiu. Aquests cursos estan pensats per cada una de les àrees del Cicle, per tant cal apuntar-se a l'àrea que un és especialista o hi treballa.

Coorganitzats juntament amb el Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya.

* "Curs sobre Tècniques de Modificabilitat Cognitiva segons R. Feuerstein"

(1r. nivell i 2n. nivell).

* "Jornades d'Educació Infantil —0 a 6 anys—"

(Dies 5, 6 i 7 de juliol).

Dies de Matrícula: Des del divendres 2 fins el dissabte 10 de juny (a l'Escola Blanquerna). Per condicions, horaris i programes veure l'avant-programa de l'Escola d'Estiu o trucar al Departament de Formació Permanent (Tel. 237 72 01).

VOLS SER MESTRE?

TE N'INFORMAREM
A LES CONFERÈNCIES
QUE FAREM A L'ESCOLA

- dijous, 11 de maig
a les 7 de la tarda.
- dissabte, 13 de maig
a les 11 del matí.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA
BLANQUERNA

(Adscrita a la Universitat de Barcelona)
c/. Marquès de Santa Anna, 7. Barcelona. ☎ 237 71 80

CURSOS DE POSTGRAU 89-91

Cursos adreçats als mestres i llicenciats que volen aprofundir en algun dels camps de l'Ensenyament.

Pel període 89-91, dos anys acadèmics en horari extraescolar:

- * Curs de Postgrau per a la formació d'especialistes en Educació Especial.
- * Curs de Postgrau per a la formació d'especialistes en Informàtica Educativa.
- * Curs de Postgrau per a la formació de Coordinadors de Recursos Audio-visuals a l'Ensenyament.
- * Curs de Postgrau per a la formació de Tutors.

- * Curs de Postgrau per a la formació d'Educadors Socials.
- * Curs de Postgrau per a la formació de professors especialistes en Ètica.
- * Curs de Postgrau per a la formació de professors d'Educació Física.
- * Curs de Postgrau per a la formació de professors de Música.

Durant els primers dies de setembre es farà una pre-inscripció. Els alumnes acceptats començaran les classes a primers d'octubre.

Per a més informació adreçar-se al Departament de Formació Permanent de l'Escola Blanquerna (237 72 01).

A casa, el meu pare, prenia EL MATÍ, el diari catòlic, català, per excel·lència, fins que fou incautat per la Generalitat en Decret del 21 de Juliol del 1936 acusat de "Desafecte a la Revolució i al Règim". Fou des d'aquella data, l'òrgan del POUM (partit comunista, troskista) mentre els dirigents catòlics s'exiliaven o s'amagaven per salvar-se de la mort.

També recordo que ben jove net llegia amb fuïció FLAMA, revista setmanal, portaveu de la Federació de Joves Cristians de Catalunya que igualment, fou arrassada per l'huracà de la Revolució antitristiana, que s'implantà, a casa nostra, en aquell trienni dolorós.

Aquests periòdics s'esforçaven a ser fidels al criteri de l'Església, especialment l'Església Tarraconense en tots els aspectes que comprenia la vida particular i social del home; i en dir "home" ens referim, també, al jove, la dona i a tota la família.

Les notícies i els problemes polítics del dia (llavors, d'un sectorisme espinós), els esdeveniments mundials i socials de tota mena, les qüestions literàries i artístiques, la classificació d'espectacles, la vida comarcal, i tota la gamma periodística d'un diari modern, procuraven d'emmarcar-les sota un signe catòlic.

En aquells anys "catòlic" volia dir, inexcusablement, fidelitat a la doctrina pontifícia, ja que "unitat eclesial" era una de les característiques o notes que els distingia, i de les quals se'n sentien plenament orgullosos.

A mig camí del número mil

Els catòlics d'ahir volien que el periodista, l'articulista, el crític fossin unes persones que estimessin l'Església i conscients de la seva tasca.

Avui, el lector catòlic, necessitaria tenir "fe" en el periòdic que llegís: editorials i comentaris diversos i en la forma de donar les notícies. Actualment, quan un "catòlic" fulleja un diari qualsevol dels que s'editen, per llegir un gran nombre de notícies i comentaris, hem de posar-nos les "ulles negres" i prevenir-nos d'un enlluernament mental.

Hem viscut i encara estem vivint moments de gran desorientació. "Els teòlegs s'han cregut bisbes" —ha afirmat el Papa.

Son freqüents en assemblees i en boca de persones que ens haurien de merèixer credibilitat, les crítiques al Papa i a les estructures eclesials, que encara que algunes d'aquestes són susceptible de modificació, com per exemple el sistema d'elecció dels "bisbes", no ens enganyem! l'home és suficientment astut per tórser el bon sentit d'una possible reforma, i provocar influències i intrigues que fins podrien obstaculitzar l'obra de l'Esperit Sant.

I d'ahir, avui i per sempre, la "santificació" de l'Església només coneix un camí: l'oració, la senzillesa, l'obediència al Papa i la pràctica de les virtuts evangèliques.

En cada època la veritat catòlica ha trobat la seva arma periodística. Avui, a molts periodistes i polítics els fa vergonya de parlar de Déu, i de defensar els principis morals escrits a les taules de la Llei, i en les pàgines inesborrables de l'Evangeli, i que l'Església proclama.

Davant de la Torre de Babel de tants periodistes i "doctors" que confonen l'Església en una societat cultural o benèfica, potser hem

de donar gràcies a Déu que no s'hagin pogut aplegar els diners suficients per editar un "diari catòlic". Els catòlics que encara estimem l'Església com una "institució" rebuda de Crist a través de Pere, ens hem estalviat molts disgustos.

Dintre d'aquestes estructures i principis, CATALUNYA CRISTIANA ha realitzat a casa nostra una gran labor religiosa, cultural i formativa.

Avui que ha arribat a la cima del mig miler de números, contra tot pronòstic pessimista, desitgem que se sàpiga espolsar, com un gall ben plantat, de tota mena de plomes que poden desfigurar la seva esveltesa. Que es desentengui de pressions que l'apartin del camí que porta a Jerusalem, fent escala a Roma. Que sigui el portaveu de la justícia social, de la germanor ben entesa, que no vol dir fer sempre cas d'assemblees i de propostes pseudoalliberadores. I no atengui els pusil·lànims consellers polítics quan sigui l'hora de proclamar la santetat de l'Església catalana en aquell ahir amarg i històric.

De tot podem tornar a parlar, a la primera setmana de novembre del 1998, quan es publiqui, ajudant Déu, el número 1.000 de CATALUNYA CRISTIANA. Si abans no ha sortit el diari del catòlic català. Amén.

FRANCESC A. PICAS

Felicitats, i endavant!

Cinc-cents! Es diu molt aviat, això, però per arribar a l'exemplar 500 ha hagut de passar cinc-cents setmanes, i això són deu anys!

Deu anys de treball ininterromput d'un grapat d'entusiastes que no hi deuen plànyer afanyos ni faties, i que ni avui no poden reposar perquè aquesta fita no és cap final sinó només la petita treva setmanal de costum. Jo els felicito de debò perquè fan una bona tasca. La prova és justament el fet que el setmanari agrada, i que agrada ho demostra el creixement de lectors, l'augment de subscriptors, conseqüència directa de l'acceptació del "diari" pels seus textos interessants; plantejaments valents i d'actualitat, punts de vista plurals però constructius i sense temes tabú a les seves pàgines.

Quants esforços, quants sacrificis i quants maldecaps s'han necessitat per arribar a aquesta fita; això, els responsables que l'han feta possible no ens ho explicaran perquè l'eufòria natural de poder contemplar, joiosos, aquest cinc seguit de dos zeros no els deixa recordar els tràngols passats. Crec que, després d'uns moments de legítima satisfacció, el que més els preocupa és el 501 i els successius.

Nosaltres, lectors, subscriptors, amics, hem d'ajudar l'equip responsable perquè l'aventura continuï, els lectors augmentin i les preocupacions i problemes disminueixin. La nova fita és el 600 però ja pensant en el 1.000!

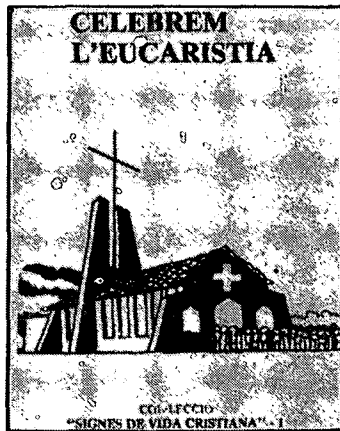
És indiscutible que un important nombre de subscriptors constitueix una base i ofereix tranquil·litat i confiança. Tanmateix, jo diria que la meta ideal no és pas comptar amb 150.000 subscriptors sinó d'arribar a ser present a tots els quioscs, a la taula de totes les barberies i de totes les perruqueries, a la sala d'espera de tots els metges i de tots els dentistes, de tots els advocats i de totes les gestories, al costat dels altres diaris i revistes que habitualment s'hi troben.

Paral·lelament, el contingut de C.C. s'ampliaria i milloraria, la quantitat de pàgines podria augmentar ben bé fins al doble, o més... i tot això no és un somni o una fantasia sinó que és ben bé possible, si tots hi posem el coll.

Així, doncs, avui felicitem-nos per haver arribat al cinc-cents. De debò, ens podem felicitar perquè té el seu mèrit i a tots ens en correspon una part, a uns per fer-lo i als altres per ajudar-lo. I endavant! Pensem tots ja en els següents, i col·laborem-hi perquè siguin molts més, millors, més grans i per a tothom.

ANTONI MUNNÉ I TOMÀS

PUBLICACIONS DEL SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE CATEQUESI DE CATALUNYA I LES ILLES (S.I.C.)

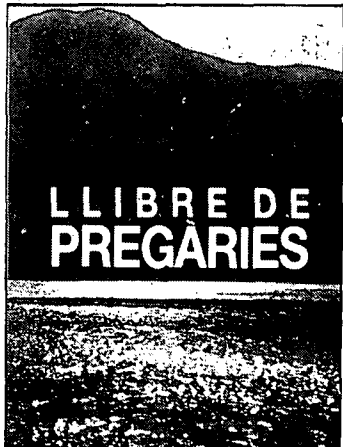

Per a primeres comunions

Una eina molt útil per als pares i educadors.

Text: Josep Aldazabal, S.D.B. i Ramon Tuneu, prev. Il·lustracions: Antoni Daufí, C.M.F.

Edició en català i castellà
Preu: 190 ptes. (IVA inclòs)

Un ajut per a la pregària personal i en grups.
Un llibre que posa a l'abast de tothom les pregàries més comunes.

Preu: 425 ptes. (IVA inclòs)

Manual de historia de la Iglesia

en diez tomos

- I. INTRODUCCIÓN A LA HISTORIA DE LA IGLESIA, por Hubert Jedin.
DE LA IGLESIA PRIMITIVA A LOS COMIENZOS DE LA GRAN IGLESIA, por Karl Baus
2ª edición. 632 páginas
ISBN 84-254-1379-6. Rústica. 2.120 ptas. ISBN 84-254-0205-0. Tela. 2.340 ptas.
- II. LA IGLESIA IMPERIAL DESPUÉS DE CONSTANTINO HASTA FINES DEL SIGLO VII, por Karl Baus, Hans-Georg Beck, Eugen Ewig y Hermann Josef Vogt.
1ª edición. 1.084 páginas
ISBN 84-254-1097-5. Rústica. 3.560 ptas. ISBN 84-254-1098-3. Tela. 3.900 ptas.
- III. DE LA IGLESIA DE LA PRIMITIVA EDAD MEDIA A LA REFORMA GREGORIANA, por Friedrich Kempf, Hans-Georg Beck, Eugen Ewig y Josef Andreas Jungmann.
2ª edición. 760 páginas
ISBN 84-254-0549-1. Rústica. 2.650 ptas. ISBN 84-254-1380-X. Tela. 2.900 ptas.
- IV. LA IGLESIA DE LA EDAD MEDIA DESPUÉS DE LA REFORMA GREGORIANA, por Hans-Georg Beck, Karl August Fink, Josef Glazik, Erwin Iserloh y Hans Wolter.
2ª edición. 1.008 páginas
ISBN 84-254-0882-2. Rústica. 3.390 ptas. ISBN 84-254-1381-8. Tela. 3.710 ptas.
- V. REFORMA PROTESTANTE, REFORMA CATÓLICA Y CONTRAREFORMA, por Erwin Iserloh, Josef Glazik y Hubert Jedin.
2ª edición. 940 páginas
ISBN 84-254-1382-6. Rústica. 2.970 ptas. ISBN 84-254-0888-1. Tela. 3.390 ptas.
- VI. LA IGLESIA EN TIEMPO DEL ABSOLUTISMO Y DE LA ILUSTRACIÓN, por Wolfgang Müller, Quintín Aldea, Johannes Beckmann, Louis Cognet, Patrick J. Corish, Oskar Köhler, Heribert Raab, Burkhard Schneider y Bernhard Stasiewski.
1ª edición. 884 páginas
ISBN 84-254-0727-3. Rústica. 3.000 ptas. ISBN 84-254-0726-5. Tela. 3.340 ptas.
- VII. LA IGLESIA ENTRE LA REVOLUCIÓN Y LA RESTAURACIÓN, por Roger Aubert, Johannes Beckmann, Patrick J. Corish y Rudolf Lill.
1ª edición. 1.076 páginas
ISBN 84-254-0691-9. Rústica. 2.790 ptas. ISBN 84-254-0692-7. Tela. 3.100 ptas.
- VIII. LA IGLESIA ENTRE LA ADAPTACIÓN Y LA RESISTENCIA, por Roger Aubert, Günter Bandmann, Jakob Baumgartner, Mario Bendiscioli, Jacques Gadille, Oskar Köhler, Rudolf Lill, Bernhard Stasiewski y Erika Weinzierl.
2ª edición. 836 páginas
ISBN 84-254-0724-9. Rústica. 3.000 ptas. ISBN 84-254-0723-0. Tela. 3.340 ptas.
- IX. LA IGLESIA MUNDIAL DEL SIGLO XX, por Gabriel Adriányi, Pierre Blet, Johannes Bots, Viktor Dammert, Erwin Gatz, Erwin Iserloh, Hubert Jedin, Georg May, Joseph Metzler, Luigi Mezzardi, Franco Molinari, Konrad Repgen, Leo Scheffczyk, Michael Schmolke, Bernhard Stasiewski, André Tihon, Norbert Trippen, Robert Trisco, Ludwig Volk, Wilhelm Weber y Paul-Ludwig Weinacht.
1ª edición. 1.060 páginas
ISBN 84-254-1405-9. Rústica. 4.450 ptas. ISBN 84-254-1406-7. Tela. 4.770 ptas.
- X. LA IGLESIA DEL SIGLO XX EN ESPAÑA, PORTUGAL Y AMÉRICA LATINA, por Quintín Aldea, Ana María Bidegain, Eduardo Cárdenas, José Dammert, Oscar de Figueiredo, Hermann González, Raimundo Grigoriou, María Antonieta Huerta, Elbio López, Antonio Marquina, Alberto Methol, Francisco Miranda, Augusto Montenegro, Luis Pacheco, José Miguel Romero, Iván Tavel, J. Vaz de Carvalho y Juan Carlos Zuretti.
1ª edición. 1.364 páginas
ISBN 84-254-1523-3. Rústica. 5.500 ptas. ISBN 84-254-1524-1. Tela. 6.000 ptas.

EDITORIAL HERDER S.A.

Provenza, 388 - 08025 Barcelona - Teléf. 257 77 00 - Télex 54120 HECR E

QUALITY • QUALITÉ QUALITAT COPRAL

Servim coses saboroses i de confiança a més de 7.000 establiments que venen «el bo i millor», a Barcelona-ciutat i a la província.

Som una organització dinàmica que distribueix només que productes de Gran Qualitat.

Per això hem adoptat un símbol d'abast internacional:

**Consorci de Productes
Alimentaris, s.a.**

Progrés, 272 Tel. (93) 398 01 11 Badalona (Barcelona)

Impressions d'un viatge a l'URSS, l'any mil·lenari del cristianisme

El que costa trobar una església catòlica a la capital d'Ucraïna

"Pot donar-me l'adreça d'una església catòlica?" De l'altra banda del taulell de l'Hotel Dnipro (nom ucraïnès del diu Dnieper a la vora del qual s'ajaca plàcidament la ciutat de Kiev), la senyoreta de torn em mira fixament. Finalment em fa, "A Kiev no hi ha cap església catòlica". El to és tan contundent que no cal afegir res més. No em fa renunciar, però, al meu propòsit de trobar els catòlics kievites.

En sortir a la plaça davant l'hotel i enfilar el carrer Krextxatic, l'artèria central de la ciutat plena sempre de gent, m'adono que, avui, diumenge 25 de setembre, fa un dia lluminós i rialler, amb un sol esplèndid i un clima ideal. Ningú no diria, que fa dos anys, aquesta mateixa ciutat va ser envaïda pel pànic quan a 85 kms d'aquí en línia recta cap al nord, a Txernòbil, el produí el més gran accident nuclear conegut. M'afanyo per arribar a la catedral ortodoxa dedicada a sant Vladimir, el príncep de Kiev que, per les súpriques de la seva àvia santa Olga, es convertí al cristianisme i conduí, després, tot el poble a rebre el baptisme en les aigües del Dnieper, l'agost del 988. Precisament, aquest any passat, 1988, es commemorà el Mil·lenari d'aquesta conversió de la Rus de Kiev, com s'anomenava aleshores aquest país, i la introducció de la fe cristiana en els pobles eslaus de l'Est.

Arribat a la catedral, una construcció magnífica del segle passat en l'estil típic de les esglésies ortodoxes, reitero la pregunta feta a l'hotel. Aquí la resposta és diferent. "Sí, n'hi ha una d'església catòlica, però queda lluny, a Sviatòxino". Obro el plànol de la ciutat i voltants, i m'assenyalen aquesta barriada que resta pràcticament als afores de Kiev. (Una cosa així, com si a Barcelona diguéssim Esplugues o Badalona.) Perquè cal tenir en compte que Kiev és una ciutat molt extensa i la tercera en població de l'URSS amb 2.600.000 habitants. Malauradament no em diuen o no saben precisar quelcom més, que em pugui ajudar a localitzar el lloc que cerco.

Prenc la línia de metro que creua aquest immens conglomerat urbà d'est a oest i baixo a la darraera estació: Sviatòxino. Surto a una espècie de camp obert, amb carrers oberts a través d'arbres exuberants que tallen a cada pas l'horitzó, gairebé tots sense empedrar i, generalment, sense senyalització ni retolació de cap mena. ¿Com s'ha de fer per orientar-se en un lloc així? De cases, poques. De tant en tant, s'endevina entre els arbres alguna construcció. Pregunta als pocs vianants que trobo per una "Katolitzéskaja tserkov" (església catòlica). Amb dificultat entenen la pregunta, però ningú no en sap res.

Al cap de més d'una hora de voltar infructuosament estic a punt de renunciar a la meua empresa. M'adono, efectivament, que aquesta, diguem-ne zona més que no pas barri, està resultant molt més gran del que semblava. Inesperadament, la sort o, més aviat,

la Providència, em somriu. Una bona dona a qui repeteixo per enèsima vegada la meua cantarella, reacciona vivament, "Da, da (sí, sí), catòlic, catòlic". Tot són alegoris i m'etziba un riu de paraules inintel·ligibles. Quan es calma el seu entusiasme, m'escrui en ciríl·lic l'adreça del temple catòlic: carrer Xepetivska, 6. Tanmateix, ni

ca. Precisament el seu nom és "Parròquia de la Santa Creu".

Amb tot, no és això, allò que em sorprèn, sinó la multitud de gent de totes les edats, amb un tant per cent notable de joves, que ocupa el perímetre encerclat i que àdhuc sobreix en el carrer. Cap a un cantó, un grup d'infants revestits d'escolans seguit per un altre

kms. de la seva seu. Aquesta llunyania i, en general, les distàncies enormes d'aquest país, constitueixen una greu dificultat pel seu ministeri.

La situació és ben anormal i està en funció de les condicions prou conegudes de l'URSS. L'organització eclesiàstica en aquests territoris resulta, doncs, francament dificultosa. En les presents circumstàncies, el Seminari de Riga, per manca d'altres centres de formació sacerdotal de ritu llatí, acull les vocacions de Kiev i d'arreu de la Unió Soviètica. El prelat letó exerceix el càrrec de Rector. De la seva nació, Letònia, em diu que prop de la tercera part de la població és catòlica. L'estat de les coses allí, és diferent del d'aquí, d'Ucraïna. Tenen més llibertat religiosa. Però (segurament per deixar "clars" els termes de comparació), continua dient, "sí, la situació de l'Església de Letònia no és com la d'aquí. És clar, recalca tot seguit, que tampoc no és com la de Polònia. Allí, a Letònia, ens trobem en una situació intermèdia entre la d'Ucraïna i la de Polònia". Em dona a entendre, que ja s'accontentarien, que l'Església a l'URSS gaudís de les condicions actuals de l'Església polonesa. Pense, que tot té quelcom de relatiu, sobretot, si cal tenir en compte, el judici que mereix als catòlics polonesos llur conjuntura i la de llur país en aquests darrers temps.

La tragèdia de l'Església catòlica ucraïnesa de ritu oriental

Li pregunto intencionadament si no hi ha bisbes ucraïnesos a Ucraïna. Es limita a respondre'm amb un lacònic, "Sí". Després n'obtingré confirmació d'altres fonts; tanmateix comprenc molt bé el motiu de la seva reserva.

L'obstacle major per assolir ni que sigui un mínim d'estabilitat (no dic un estat de total llibertat i de ple dret), per a l'Església catòlica de ritu bizantí. Dissolta el 1946 per un Sinode manegat per l'autocràcia estalinista, d'aleshores ençà, no té cap existència legal. Els seus prop de 5 milions de fidels, concentrats majoritàriament en la part occidental d'Ucraïna, els seus sacerdots formats i ordenats d'amagat, i els seus bisbes igualment clandestins, viuen la seva fe heroicament enmig de la persecució i, en el millor dels casos, en la il·legalitat. Actualment de 320 a 350 membres (sacerdots i laics) de l'Església catòlica ucraïnesa de ritu oriental compleixen penes de 3 a 12 anys de presó per motius religiosos.

El problema és doble, ja que les dificultats vénen també i, molt especialment, de l'Església ortodoxa i més concretament del Patriarcat de Moscou, que no volen ni sentir a parlar d'una església uniata (església de ritu oriental unida a Roma) i, per afegidura, no russa sinó ucraïnesa. (Moscou va fer desaparèixer fins i tot l'Església ucraïnesa ortodoxa.) Encara es compliquen més les coses, per una banda, pel perill de fer malbé les relacions ecumèniques amb l'Església cristiana separada més important i més nombrosa i, per l'altra, per la por del poder civil rus, sempre unitarista, a tot allò que sigui reconeixement del fet nacional ucraïnès, la seva llengua i la seva cultura. A hores d'ara, aquesta autèntica església del silenci compta amb sis bisbes i centenars de preveres i religiosos que exerceixen secretament llur ministeri, amb l'excepció de dos bisbes i d'alguns preveres i laics que, aprofitant l'ambient de "perestroika" i exposant-se a un risc evident, han donat la cara en signar i donar a conèixer un manifest (5-8-87), fet

Estàtua de sant Vladimir, mirant envers el riu Dnieper, on fa mil anys, el 988, fou batejat el poble de Kiev.

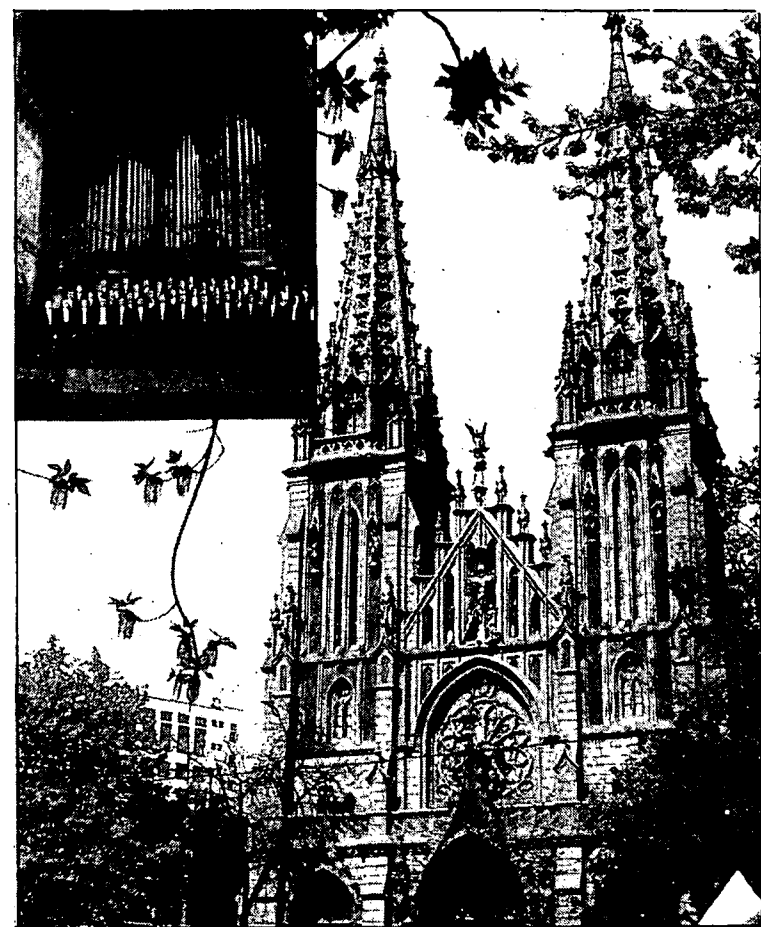
en el plànol ni en la llista de carrers adjunta no apareix aquest nom, i la bona kievita només sap assenyalar-me vagament l'extrem més oriental de la zona. No obstant, ja més animat, decideixo prosseguir el meu pelegrinatge en el rumb indicat i, cansat de travessar carrers sense rètol, entro en una casa on em rep una senyora de mitjana edat i d'aspecte afable. Es fa càrrec de seguida d'allò que li demano i fulleja una voluminosa guia urbana. Però, res. Aquest carrer no consta a la guia oficial de Kiev. Li faig entendre com puc, que per força aquell "ulitsa" (carrer) i l'església que busco han de ser prop de l'indret on ens trobem. Aleshores té la bona pensada de telefonar a l'Ajuntament. Ara sí, que l'encertem. L'"ulitsa" recercada no és gaire lluny, una mica més al sud. Vull reemborsar-li la trucada, però de cap manera no vol acceptar res, i m'acompanya per deixar-me en la bona direcció. Als pocs minuts sóc a Xepetivska, 6.

Gairebé és migdia. He trigat, doncs, unes dues hores, però estic satisfet de la troballa. La veritat és que esperava descobrir un local mig amagat o mig clandestí. Res d'això. Una tanca circumda un espai força ampli voltat d'arbres corpulents. Al bell mig, una construcció petita i peculiar, més aviat pobra, que no s'assembla pas a una església. L'únic senyal identificador, la constitueix una creu que es destaca per sobre de la tan-

ca de preveres ensotats i al darrera un bisbe. M'adreço al primer que trobo. "A les dotze comença la missa". Qualsevol diria que m'estaven esperant! La comitiva arrenca i els fidels, als quals m'afegixo, van entrant dins l'església clarament insuficient per encabir tothom. Potser hi caben unes tres-centes o quatre-centes persones a tot estirar. Brego fort per no quedar-me en un racó o a fora. Assisteixo, aleshores, a una concelebració de ritu llatí al final de la qual el bisbe administra la confirmació a nombrosos adults.

Tot parlant amb un bisbe catòlic de la Unió Soviètica

Em costa, un cop acabada la cerimònia, d'obrir-me pas entre la gentada devota i ficar-me dintre la residència sacerdotal. Felicitament, em trobo, tot seguit, cara a cara amb Monsenyor. Després d'un tempteig, ens passem ambdós a l'italià. Té molta pressa perquè el tren de Riga, la capital de Letònia, no espera, però puc parlar amb ell breument. Monsenyor V. Niuksz és bisbe auxiliar d'aquesta arxidiòcesi metropolitana de l'església letona (L'arquebisbe o, millor dit, Administrador Apostòlic de Riga, el cardenal Vaivods, té ja 93 anys). A Monsenyor Niuksz se li ha encomanat, també, la cura pastoral d'altres catòlics de l'URSS. Per això, quan pot, ve a Kiev a 800

La catedral catòlica de Kiev, c. Krasnoarmeiskaia, 75, avui tancada al culte.

arribar al Presidium del Soviet Suprem, en el qual anuncien que, a partir d'aquest moment, deixen la clandestinitat i comencen a actual a la llum del dia.

La qüestió nacional o, més ben dit, plurinacional, a l'URSS

El plet de l'Església catòlica ucraïnesa va fortament vinculat a la qüestió nacional d'Ucraïna. L'experiència adquirida amb diversos contactes durant tres setmanes d'estada a l'URSS, aboca a una única conclusió. Pel que fa a la qüestió nacional ucraïnesa, i el mateix es pot dir de les altres nacionalitats de la Unió Soviètica: països bàltics, Bielorússia, Armènia, etc., hom arriba fàcilment a la constatació que el problema és substancialment el mateix, que el plantejat per Catalunya i per les altres nacions no castellanes d'Espanya. Es tracta d'entitats nacionals que formen part de comunitats polítiques plurinacionals (Espanya, l'URSS), on el poder polític identificat amb la nacionalitat més potent (castellano-espanyola, en un cas, i russa, en l'altre), tracta de desfer i de destruir les nacions, llengües i cultures més dèbils. Tanmateix, cal subratllar, que els catòlics d'aquestes nacionalitats (els d'Ucraïna, Bielorússia, Letònia, Lituània, etc.), ens donen, a nosaltres catòlics catalans, un exemple admirable no so-

seva taula i, de molt bon grat, faig els honors a la cuina típicament ucraïnesa. La mútua intel·ligència es fa difícil per raó de la llengua. Una mica d'italià, una mica d'anglès, alguna paraula llatina... M'admira, més que res, la confiança en l'esdevenidor que palesen i, d'entrada, la suposada fonamentada en motius sobrenaturals. Perquè les dificultats són evidents. Ells mateixos les posen en relleu. Pel que fa als catòlics, en tota una ciutat que va cap als tres milions de persones, hom no "tolera" més que aquella petita església arraconada en un indret suburbial de difícil accés. I dic "tolerada" amb ple coneixement de causa, perquè precisament els plantejo la qüestió decisiva de llur "status" jurídic.

Les parròquies ortodoxes estan sotmeses a una normativa que les fa autònomes unes de les altres (per tant no formen jurídicament una sola entitat) i no tenen així, lligams jurídics que les vinculin entre elles i amb els seus bisbes. En teoria, doncs, cada una constituïria una església a part. No obstant, estan reconegudes i, per consegüent, llur existència i actuació són totalment legals. És cert que la Constitució Soviètica proclama el dret a les pròpies conviccions, però aquest concepte constitucional mai no ha estat desenvolupat mitjançant la llei corresponent i, d'aquesta forma, tot ha anat funcionant, en el terreny religiós, a base de normes, en principi provi-

clouen un representant del partit (!!). És clar, que la realitat es converteix sovint en una negació de les teories i, de fet, ni les parròquies ortodoxes viuen al marge dels seus bisbes i sacerdots, ni una massa tan gran de desenes de milers de comunitats parroquials ortodoxes pot ser controlada pel partit.

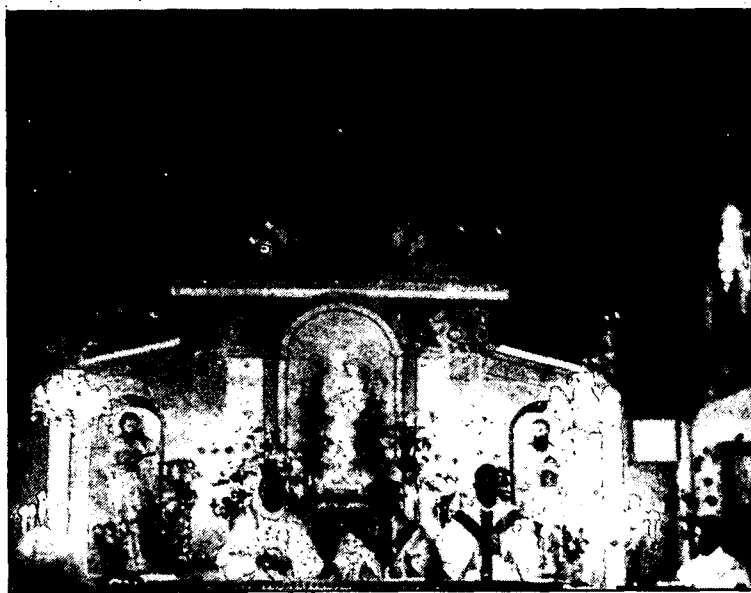
S'ha arribat a una situació "d'impasse" en la qüestió religiosa a l'URSS i, gràcies al clima de "perestroika" (reestructuració) i "glasnot" (transparència), hom ha constatat el buit legal en aquesta matèria, i treballa per omplir-lo amb una llei de llibertat religiosa actualment en preparació, anunciada per Gorbatsxov el 29 d'abril del 1988.

En la nostra conversa surten tota classe de temes, la població catòlica, l'Església catòlica de ritu oriental, les relacions amb els ortodoxos, les perspectives de llibertat religiosa, la possible visita del Papa que aquí tant es desitja, les aparicions de la Mare de Déu a Hruxiv (Gruzevo en rus), la qüestió nacional ucraïnesa, l'evolució que experimenta actualment l'URSS, el perill que Gorbatsxov sigui bandejat pels mateixos que bandejaran Khrushxev alarmats en veure vacillar el seu estat de privilegi socio-econòmic etc... Tanmateix, adverteixo, que, quan les preguntes incideixen massa de prop en les realitats polítiques, els meus companys de taula eviten prudentment de pronunciar-se amb un "nosaltres no ens femem en política".

Una crida urgent als cristians de Catalunya en favor dels seus germans de l'URSS

Em parlen, molt particularment, de les limitacions a què es veuen sotmesos en llur entorn immediat, és a dir, a la ciutat de Kiev. De fet, em diuen, les esglésies catòliques de la ciutat continuen existint, però estan clausurades. "Hem demanat que siguin reobertes, i creiem que, en la circumstància present d'una certa distensió, i de preocupació per la pròpia imatge especialment cara a l'estranger, ens les tornarien, si hi hagués una pressió suficient sobre les autoritats governatives, feta també des de l'exterior".

M'expliquen que ja ha començat una campanya de cartes a Gorbatsxov, des de diversos països, demanant l'obertura dels dos principals temples catòlics del centre de la capital, en concret, els situats al carrer Krasnoarmeiskaia, 75 i al carrer Txeliuskintsevo, 17. Em manifesten llur desig que els catòlics catalans se sumin també a aquesta campanya. El poder sembla avui més receptiu a aquestes demandes. De fet, la premsa anunciava, no fa pas gaire, la reobertura parcial al culte de

Amb motiu del Mil·lenari del Cristianisme concelebraren a l'església de la Santa Creu de Kiev, els cardenals Glemp de Varsòvia, O'Connor de Nova-York i Paskai de Budapest.

la catedral de Vilna, a conseqüència de peticions fetes en aquest sentit.

ENCARTAT EN AQUEST NÚMERO DE "CATALUNYA CRISTIANA", TROBAREU EL MODEL DE CARTA QUE ES RECOMANABLE D'ENVIAR (PODEU UTILITZAR TAMBÉ, UN ALTRE TEXT SEMBLANT) I QUE ÉS TANT IMPORTANT QUE TOTHOM ENVIÏ PER SOLIDARITAT AMB ELS NOSTRES GERMANS CATÒLICS DE L'URSS, LA FE DELS QUALS HA ESTAT IÉS ENCARA TAN DURAMENT PROVAIDA.

¿Cap a la llibertat religiosa a la Unió Soviètica?

El rector de la parròquia de la Santa Creu em mostra, ara, i em comenta fotos d'interiors i exteriors de l'església. Han estat tretes en ocasió de la celebració catòlica del Mil·lenari de la conversió al cristianisme de la Rus de Kiev, l'any 988. Hi apareixen, també, celebrant l'Eucaristia, dignataris de l'Església molt coneguts, com el cardenal Willebrands, President del Secretariat per a la Unió dels Cristians i el cardenal Glemp, arquebisbe de Varsòvia.

El Vaticà va ser invitat a les solemnitats del Mil·lenari a Moscou, i hi va enviar una comissió de deu cardenals encapçalada pel cardenal Casaroli, Secretari d'Estat, el personatge eclesiàstic de més relleu després del Papa, el qual tingué una llarga i, segons sembla, satisfactòria entrevista amb Gorbatsxov. Una part dels membres d'aquesta delegació, un cop acabats llurs estada i contactes a Moscou, es traslladaren a Kiev per assistir, en la ciutat de sant Vladimir, a la clausura oficial del Mil·lenari i per participar en la commemoració organitzada, dintre de les seves tan limitades

possibilitats, pels catòlics kievites. Fou, en aquesta avinentesa, que els preveres de Kiev rebieren com a hostes a la parròquia de la Santa Creu els dos cardenals esmentats, i d'altres com O'Connor de Nova-York, Paskai de Budapest etc... Una concelebració fou presidida, aquí, a Sviatòxino, pel cardenal Willebrands, la qual, per la gran afluència de fidels, es va haver de fer a l'aire lliure.

Tothom sap, que tot això no hauria estat possible, si reculàvem uns anys, molt pocs, enrera. ¿S'obrirà, doncs, finalment camí una llei de llibertat religiosa que resulti mínimament acceptable i no un mer expedient per cobrir aparences i afavorir una propaganda enganyosa portes enfora?

La meua estada a la casa sacerdotal de Sviatòxino, que tan cordialment m'ha acollit, toca a la seva fi. Com he dit, m'ha semblat percebre un to d'optimisme i de confiança en els meus interlocutors, mantingut, com una constant, a través de la conversa, que m'ha cridat força l'atenció. Tant és així, que plantejo cruament el meu interrogant: "Sembla que vostès parlin com si la llibertat religiosa no hagi de trigar gaire a fer-se present a l'URSS. ¿Es que tenen alguna garantia o saben de cert, que aquest fet es produirà?", "Sí, ho sabem", em responen amb un to convençut que no es presta a ulteriors indagacions.

En sortir, dono una darrera mirada a l'església. Al cantó dret de l'altar adverteixo una icona que, de lluny estant, no es distingeix clarament. M'acosto. És la imatge de la Mare de Déu del Perpetu Socors. Davant d'ella unes petites llànties espurnegen. M'apareixen el símbol de la fe i de l'esperança d'aquest poble cristià, als peus de la Senyora i Advocada de tots els pobles.

JOSEP-RAFAEL CARRERAS
de NADAL

Concelebració a l'aire lliure, presidida pel cardenal Willebrands en els terrenys de la parròquia de la Santa Creu a Kiev, en la commemoració del Mil·lenari del Cristianisme a Ucraïna.

lament de fermesa en la fe, sinó també de fidelitat a la pròpia nacionalitat, llengua i cultura.

Una xerrada amb preveres de Kiev

Al dia següent em trobo altre cop a la residència del c. Xepetivska entaulat en companyia de cinc membres del clergat local. El Rector de la parròquia de la Santa Creu m'ha convidat a compartir la

sionals, però fetes estables per pura inèrcia.

Als catòlics, amb tot, no se'ls aplica cap norma, al contrari del que succeeix amb els ortodoxos. Així, per exemple, aquesta única parròquia catòlica de Kiev és objecte d'una pura tolerància; tolerància, que pot desaparèixer en qualsevol moment per qualsevol causa. Tot té, però, avantatges i inconvenients, posat que la normativa vàlida pels ortodoxos, estableix uns consells de govern parroquials que exclouen el propi pope i hi in-

JESÚS, EL SENYOR

NOVETAT 1989

editorial cruïlla
AL SERVEI DE L'EDUCACIÓ
Distribuidor exclusiu:
CESMA, S.A.
T. 383 10 11 - Badalona

Un nou mètode per a
l'ensenyament de la religió
a 1er de B.U.P.

català
castellà
llibre de l'alumne
llibre del professor

EL NOSTRE SÍMBOL

EL NOSTRE SERVEI

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

El nostre símbol és conegut.
El nostre servei, reconegut: visió de futur,
creació constant de nous productes,
una experiència de 85 anys
i l'atenció més personalitzada
que reben els nostres clients.

Resultat de la formació dels professionals
que atenen les més de 1500 oficines de "la Caixa".

En qüestió de serveis,
és prudent escollir cinc estrelles.

Josep M.º Blasi, president del Gremi de Llibreters

“Els joves llegeixen més que les generacions anteriors”

La primera pàgina de la diada de Sant Jordi s'escriu amb colors de festa i de poesia. Ajuntem a casa nostra el llibre i la rosa, cultura i amor. El llibre surt del seu santuari on està tot l'any i acompanya la rosa en el seu passeig pels pobles i ciutats de Catalunya... En Josep M.º Blasi, president del Gremi de Llibreters i director de la Llibreria Francesa creu que el llibre en català es troba en un moment òptim, però considera que no entra gaire gent a les llibreries i que el llibre és mirat amb respecte i no amb cordialitat. En aquesta entrevista explica quin ha de ser el paper de les llibreries i del llibre per acostar la cultura a tothom.

—Quin és el paper que ha de jugar el llibre?

—En la vida res no és blanc i res no és negre —sentència amb seguretat—. Es tracta que el llibreter exerceixi l'ofici: un servei a la societat, a la cultura i a la butxaca. Certs tipus de llibreries recorden un supermercat. Aquests establiments són molt dignes, igual que els especialitzats. Tanmateix les llibreries que semblen un supermercat responen a una pura qüestió aritmètica: convèncer personalment cada persona que compri un llibre demana massa temps. L'important és adequar la botiga perquè la gent vegi els llibres... aquests es poden vendre de moltes maneres, però dignament. El llibreter ha de fer una selecció prèvia segons la clientela a la qual es dirigeix.

—Es partidari de les fires al carrer?

—Bé, l'objectiu és acostar el llibre a la gent que no va habitualment a les llibreries. S'hi ha d'estar d'acord per un bé superior: que es llegeixi més i que hi hagi més cultura... Tanmateix moltes fires van en contra de la xarxa de llibreries que durant tot l'any acosten el llibre. Cal afegir que les fires reben un bon suport publicitari i fa la impressió que només es trobin llibres a les fires. Que no existeixi la llibreria.

—Quantes llibreries hi ha a Catalunya?

—S'ha de distingir entre les lli-

breries, i els punts de venda que tenen llibres en un petit bloc amb papereria, joguines... A Catalunya trobem 2.000 punts de venda, 700 llibreries agremiades, de les quals 500 són a la província de Barcelona. Aquelles que estan agremiades resulten més actives i defensen interessos de conjunt.

—La gent sent respecte per les llibreries. Els fa por? ¿Quines persones acostumen a anar a les llibreries?

—Suposo que la gent del carrer sent respecte a la llibreria i la sacralitza. La gent que va a una llibreria té un nivell determinat d'inquietud i una certa disponibilitat econòmica i d'oci, un oci que es dirigeix cap a la lectura.

—Quins són els llibres que es venen més?

—Això va per onades, reflecteix un cert sentiment de la societat. Abans de la transició es comprava molt l'assaig. Hi havia un afany de coneixements per contrarestar una certa foscor intel·lectual. Amb l'arribada de la democràcia, es prefereix un llibre per al temps d'oci, i la preferida indiscutible és la novel·la. En canvi —matisa— la poesia sempre ha estat molt estable. És un acte individual i intimista, especial, es presta poc al comentari...

—La situació del llibre en català és millor que fa uns anys?

—Crec que està en els seus millors moments de qualitat, de diversitat, de col·leccions impor-

tants, abasta totes les tendències... És bastant normal per a una cultura normal. Hi ha un mercat determinat i el català no és una llengua universal. Per tant pateix les dificultats d'un mercat petit i de les tirades reduïdes, és més car proporcionalment...

—A França es fa un programa molt bo sobre llibres: “L'Apostrofe”. Com és que aquí hi ha poca presència informativa als mitjans de comunicació?

—La presència és molt pobra, llevat de TV2 i alguns diaris. I a més a més, la informació no es dedica al públic en general, sinó a l'èlite, es parla de llibres bons, però generalment avorrits. La crítica no ha d'assumir la difusió del llibre, però les seves motivacions davant dels llibres són diferents, volen la perfecció estètica.

—En la diada de Sant Jordi s'incrementen les vendes, la difusió i la promoció de llibres?

—Pensa que és el dia del llibre... Tanmateix, la venda està en relació amb el tipus de llibreria, en aquest dia es pot vendre com per 6 mesos de vendes (sobretot a les llibreries petites) o per 10, 20 o 30 dies. El dia del llibre és una tradició que està arrelada i és un fenomen que no es reproduïx en cap altre lloc de l'Estat Espanyol.

En un principi, es va pensar a posar la data de la diada del llibre el dia del naixement de Cervantes (mes d'octubre) i va ser un desastre... Aleshores es va pensar en el dia de la mort de Cervantes i es va decidir fer-ho així el 6 de febrer de 1926 per Reial Decret.

A Catalunya la diada coincideix amb la festa de Sant Jordi i es viu plenament. No hi ha cap norma en la compra del llibre, encara que la tendència és comprar narrativa i, cada cop s'imposa més, les novetats del dia.

Tanmateix, com que aquest any cau en diumenge, pot ser que disminueixi l'afluència de gent...

—Què en pensa de la pèrdua de capital espanyol en les editorials. De quina manera afecta a

Afirma que la presència del llibre als mitjans de comunicació és escassa.

les llibreries?

—No —nega amb rotunditat—, no afecta a les llibreries. Em preocupa perquè toca al país en general, no tant al món dels llibres. Però encara em preocupa més el colonialisme econòmic i el perill d'una progressiva italianització, afrancesament, o britanització de la cultura...

—Ara es té molta cura dels llibres per a infants?

—Sí, és un dels segments de més creixement en els darrers anys. Els llibres d'abans eren avorrits. Ara s'ha renovat la il·lustració dels llibres per a infants i els seus continguts. Els editors, juntament amb els escriptors i els il·lustradors i els pedagogs, hi estan

molt interessats.

—I el llibre de temàtica religiosa?

—Oh... ha quedat reduït a unes poques editorials i llibreries especialitzades. S'havia donat un tipus de llibre religiós bastant carcafa 20 anys, carrincló. Però ve el canvi pel Concili que proclama una teologia més oberta i que té coses a dir al món. Van sorgir noves editorials com “Estela” o “Nova Terra” i va haver-hi un “boom”. Després es perd interès, i la religió, de ser una secció a totes les llibreries, desapareix per llei de mercat. I algunes llibreries van tancar i altres es van reconvertir.

NÚRIA ORIOL PALAREA

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA) 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

ESTEVE SERRA PICOLA

Assessor d'inversions

Arribar al n.º 500 és una fita important per a CATALUNYA CRISTIANA.

Llegiu-la. Difoneu-la. Felicitats!

Princesa, 20, pral. 1.ª - 08003 BARCELONA

Una història curta... però ja important

La de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

En el número 500 de CATALUNYA CRISTIANA, no hi podia mancar una referència a l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, no solament per l'estreta relació amb el setmanari, sinó sobretot per la transcendència que ha suposat i suposa la seva continuïtat.

M'ha semblat imprescindible acudir a la persona que no solament va formar part del grup de fundadors, sinó que ha constituït el seu motor i li ha donat força a través de la Secretaria de l'Associació. Em refereixo a Maria Figueras i Salvadó.

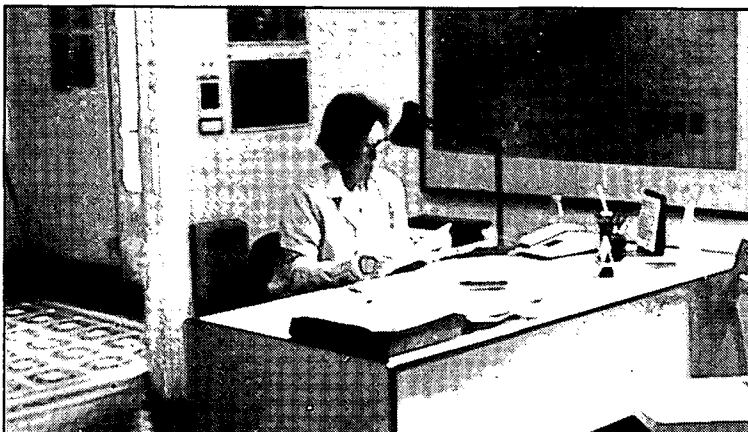
—**Maria, per començar i així situar els subscriptors i lectors de CATALUNYA CRISTIANA, podries explicar què és i quins objectius persegueix l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana?**

—És una Associació privada de fidels de l'Església de Catalunya, amb personalitat jurídica pròpia, aprovada pel senyor Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, d'acord amb els Cànons 299 i 322 del Codi de Dret Canònic. La seva finalitat és col·laborar i fomentar l'apostolat catòlic pels Mitjans de Comunicació social, és a dir, premsa, ràdio i televisió. Actualment, té com a objectiu donar suport econòmic al Setmanari popular d'informació i cultura religiosa CATALUNYA CRISTIANA, recaptant fons a través de quotes anuals, donatius i desenvolupant d'altres activitats.

—**Podries fer-nos una breu síntesi històrica de l'Associació?**

—Era l'any 1984. La situació econòmica i els déficits acumulats feien insostenible la continuïtat de CATALUNYA CRISTIANA. Els seus fundadors, els sacerdots Joan E. Jarque i Francesc Malgosa, amb el suport d'un grup de seglars, llançaren una crida dramàtica, jo diria gairebé un manifest, en les pròpies pàgines del setmanari, adreçat als subscriptors, perquè es fessin membres del recent nascut Patronat d'Amics de Catalunya Cristiana, amb l'objectiu de donar suport econòmic al Setmanari. Els Estatuts foren publicats en el número 221 de CATALUNYA CRISTIANA i el 3 de maig del 1984 se celebrava l'Assemblea constituent i s'anomenava la primera Junta Directiva.

Fou l'any 1987 que per raons jurídiques, es va haver de canviar el nom inicial de Patronat, pel d'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. Els nous Estatuts

foren aprovats per Decret de l'Arquebisbat de Barcelona el 2 de maig de l'esmentat any i el juny es va celebrar l'Assemblea General a Montserrat. En aquesta nova etapa, l'Associació es va instal·lar en el local que ocupa actualment a la Plaça Urquinaona i és quan ha adquirit la seva estructura definitiva.

—**Parla'ns una mica d'aquesta estructura i del seu funcionament de l'Associació.**

—L'estructura està definida en els Estatuts. Està dirigida per una Junta Directiva que es reuneix cada trimestre. Hi ha una Comissió Permanent que cada mes s'ocupa de la marxa general de l'Associació. En el pla econòmic es mou a través d'un Pressupost anual i en l'operatiu, hi ha un Pla d'Actuació Anual que fixa detalladament les activitats a fer, previstes mes rera mes. En tot cas, una de les nostres preocupacions és la continuada informació als membres de l'Associació.

—**Quines són les activitats més rellevants?**

—La bàsica és el constant augment del nombre de nous Amics i la recaptació de la quota voluntària. Anualment, fem un sorteig que s'ha convertit ja en tradicional i esperat, que ens suposa una considerable ajuda econòmica. Especial importància adquireix l'organització de pelegrinatges i viatges que proporciona notòries satisfaccions personals, és un excel·lent mitjà de captació d'Amics, permet compartir l'amistat i la fe i també significa una nova font d'ingressos.

—**Dóna'ns algunes dades que reflecteixin l'evolució i desenvolupament de l'Associació?**

—Algunes xifres situaran millor els subscriptors i lectors de CATALUNYA CRISTIANA. En aquest moment l'Associació compta amb uns 750 amics. L'any 1988 els

ingressos totals foren de 19 milions de pessetes, dels quals 15 milions es destinaren a cobrir el déficit del Setmanari i a comprar maquinària nova.

Una dada significativa és que l'aportació mitjana dels Amics de Catalunya Cristiana es de 15.000 pessetes. Per aquest any ens hem fixat la meta de 23 milions de pessetes per fer front als projectes que ens hem proposat.

—**Quina importància tenen els viatges i pelegrinatges que organitza l'Associació? i Quants n'heu realitzat? i Tenen èxit?**

—Personalment vaig organitzar el primer viatge en la primavera del 1985. Va ser a Terra Santa, com a continuadors dels pelegrinatges que organitzava el Monestir de Montserrat, a petició del monjo pare Romuald. A partir del 1987 han estat dos o més viatges anuals a Terra Santa, amb la qual cosa superem la xifra de 20. Això ens ha donat una bona experiència i ens ha permès un estil especial, que és molt apreciat pels qui ens han acompanyat, fins el punt que en la majoria hem cobert totes les places, amb una mitjana de 35 a 40 persones. Estem al servei no solament dels particulars, sinó que també ens oferim a les parròquies, col·legis i associacions per organitzar-los qualsevol viatge o perquè puguin integrar-se als que ja tenim projectats.

—**Recordes algun fet particularment destacable dels viatges que has realitzat?**

—S'han produït dos fets d'especial significació per a tots nosaltres. Avui, a 19 dels principals llocs de pelegrinatge a Terra Santa es poden realitzar les celebracions religioses, el culte i les oracions en català, ja que el pelegrinatge que va fer l'abril de 1987, vàrem lliurar el missal romà, els leccionaris i l'oració dels fidels, en to-

tal 10 llibres litúrgics, editats en català als principals llocs de culte. Això fou possible per un acord entre la Generalitat de Catalunya i Catalunya Cristiana.

En el mateix viatge es va col·locar un gran mural a l'Església de Sant Joan a Ain Karem, amb el "Benedictus" en català. Amb ambdós fets deixàvem constància de la presència de Catalunya a Terra Santa, a través dels pelegrins de la Paraula, de Catalunya Cristiana.

—**Tenim notícies del gran èxit de difusió de la imatge de la "Verge Benaurada" promoguda per l'Associació. Ens agradaria conèixer detalls sobre aquest particular.**

—Amb motiu de l'Any Marià, el nostre President, mossèn Joan E. Jarque va considerar que CATALUNYA CRISTIANA havia de dur a terme per al foment de la devoció a la Mare de Déu. Innombrables articles, reportatges i documents es varen difondre durant tot l'any en el Setmanari. L'Associació d'Amics no podia restar al marge, optant-se per la difusió d'una bonica imatge de la Mare de Déu realitzada en els Tallers d'Artesania, del Monestir de Bethlén de Mougères, a França. La seva acceptació va ser tan gran que vam editar 125.000 estampes i 30.000 posters, i més de 400 imatges repartides arreu de Catalunya.

—**Quins són els projectes de futur de l'Associació?**

—Son molts els projectes que voldríem dur a terme, però s'imposa el realisme i la limitació dels nostres mitjans. El nostre objectiu principal és la consolidació definitiva de CATALUNYA CRISTIANA, assegurant la seva permanència. Ens proposem ampliar el nostre Servei de Viatges i Pelegrinatges. Es pensa en un servei infor-

matiu catòlic als mitjans de Comunicació social.

Tenim clara consciència que aquests i d'altres projectes només podran fer-se realitat si comptem amb l'ajuda de molts més Amics, la qual cosa ens obligarà a dur a terme accions massives de conscienciació per fer realitat novament allò que tots coneixem com "L'Apostolat de la Premsa".

—**De tots aquests projectes, quin és el més important? i Quin reclama la nostra major atenció i preocupació?**

—Indubtablement la consolidació de CATALUNYA CRISTIANA, augmentant urgentment en 5.000 el nombre de subscriptors. Amb l'esmentada xifra assoliria l'autofinançament i la possibilitat de noves millores.

Per això s'ha fet una campanya de promoció per assolir urgentment aquests 5.000 nous subscriptors. Penso que la publicació d'aquest número 500 serà una crida d'atenció a tots els cristians de Catalunya, perquè CATALUNYA CRISTIANA arribi a 5.000 noves llars.

Indubtablement 10 anys de publicació ininterrompuda de CATALUNYA CRISTIANA, 500 setmanes de sortir al carrer, constitueixen una seriosa responsabilitat per a tots, d'una manera o altra, ens hi sentim units.

L'Associació està oberta a tot-

hom. No solament a nous Amics, També a noves idees i a nous projectes.

Estem oberts i agraïm molt vivament la col·laboració voluntària de totes les persones que disposen de temps per ajudar-nos en aquesta apassionant tasca d'apostolat a través dels mitjans de comunicació social.

JOAN MARTÍ

Roger Botí

abelló
gràfica

Marquès de Barbarà, 25

T. 301 45 48

08001 Barcelona

Els precursors de CATALUNYA CRISTIANA

Després de diversos anys de formar part del grup de col·laboradors de Catalunya Cristiana, i amb motiu de la seva edició número 500, concorro avui a aquestes pàgines amb el desig que els meus articles "MODA" continuïn gaudint de la bona acollida dispensada des que aparegueren per primera vegada. Aquest apartat "MODA" fou creat per informar sobre un tema actual que, a més a més gaudeix de molts seguidors; també detractors, afortunadament. Detractors que enarborant davant d'ells la bandera de l'austeritat veuen en la moda només frivolitat i els costa acceptar l'expressió de certes tendències o la delicada presència d'una joia, davant la qual només veuen mostres d'ostentació i no el fruit d'una artesanía íntimament lligada a la gran indústria de la moda.

La meua missió és informar, no la de dictar, perquè entre totes les tendències que van des de la peça interior a l'exterior, passant pels accessoris, cada u escull el tipus de vestit que millor vagi amb la seva personalitat.

Gràcies, Catalunya Cristiana, per entendre-ho així.

MARIA JOSÉ EJARQUE

Quan la Mare Carmen Urquijo em va dir que mossèn Jarque desitjava veure'm, vaig anar al Bisbat i en saber que es tractava d'una publicació cristiana, em va il·lusionar tant que vaig oferir la meua col·laboració incondicional, amb la meua aportació d'una recepta de cuina setmanal. Per cert molt poca cosa. Però Catalunya Cristiana creix i millora contínuament i ha arribat a un punt de tant interès que és molt important que sigui a totes les llars cristianes pel seu criteri tan ajustat a la moral.

MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Gairebé sempre les petites aportacions fetes amb constància són les més beneficioses per un determinat fi. Com a informador sardanista i amb una llarga activitat de més de vint-i-

cinc anys, em plau, en el moment que "Catalunya Cristiana" commemora el seu número 500, fer constar la bona acollida que des de sempre ha tingut per la sardana. El seu reconeixement encaixa ben bé amb el criteri que la dansa catalana no ha d'estar practicada com un "hobby" al que hom s'entrega gairebé en exclusivitat. La sardana, la dansa representativa del poble català, ha de figurar entre nosaltres com una activitat normal, que no condicioni el nostre viure ni les nostres activitats, però que hi sigui present sempre, en tot moment i en qualsevol circumstància tal com "Catalunya Cristiana" l'ha admès a les seves pàgines.

JOSEP VENTURA

Del cim estant, dels cinc-cents números atalaiem la ruta que ells segueixen

Els qui amb més o menys assiduïtat i ventura hem practicat el muntanyisme, en arribar al capdamunt d'un pic o d'una serralada hem experimentat una gran joia i més en contemplar, dels cims estant, el camí recorregut, a vegades havent de vèncer força obstacles. I n'hem donat gràcies a Déu.

Els qui hem fet de la ploma una arma d'apostolat i hem pogut comprovar que alguna vegada el nostre petit esforç ha ajudat a assolir un cim, una fita important en una publicació, en sentim goig. I en donem gràcies a Déu.

Els qui hem aportat el nostre gra de sorra a CATALUNYA CRISTIANA, en arribar a la carena del número 500, experimentem aquella satisfacció d'haver fet un cim, per dir-ho en termes muntanyencs. Hem mirat enrera i hem contemplat, com en el camí recorregut hem salvat obstacles, però ens hem sentit acompanyats dels lectors i upats pel record de periòdics i periodistes que foren els nostres avantpassats. I en recordar-los, donem gràcies a Déu per haver pogut seguir els camins que ells en marcaren.

Ens referim a la munió, gairebé innumerable, de publicacions cristianes —setmanaris o revistes— que ens han precedit. Moltes, dissortadament moriren joves; algunes tot just nades o amb un any o poc més de vida. Amb tot, l'esforç dels seus progenitors mai no sigui debades. Avui, del cim estant del nostre cinc-cents números, intentarem donar una ullada als més importants dels nostres predecessors. Començarem citant el primer aparegut a Barcelona: "La Civilización". Sortí l'any 1841 i era bisetmanal. Com la major part de publicacions d'aquells anys es feia en castellà. Així, trobem entre altres, la "Revista Católica" (1843) o la "Revista Popular" (1871) on inicia les seves campanyes el Dr. Sardà i Salvany, qui conduirà la nau fins a deixar el timó, en morir, a mans

del Dr. Lluís Carreras, un altre sacerdot sabadellenc il·lustre.

A remarcar, encara, el mensual "Santa Teresa de Jesús" aparegut a Barcelona el 1872, dirigit per l'aleshores mossèn Enric d'Ossó, beatificat el 1979.

Si no anem errats, el primer en català, fou "Senmanari Cristià, Instructiu, Agrícola y curios", de vida efímera. L'any 1883 el seguí "Lo Bon Catòlich", suspès aviat per la jerarquia eclesiàstica a causa de certes tendències polítiques. Donà pas a "Lo Bon Cristià".

Abans de tirar endavant hem d'advertir que prescindirem dels fulls parroquials, butlletins de congregacions i entitats, més o menys pies. Tampoc no esmentarem —tot i llur valor apologetic— els molts "Avisos" i "Consejos" de l'apòstol sant Antoni Maria Claret i ens saltarem les publicacions més efímeres, per no fer inacabable la llista.

Finalment deixarem de banda algunes meritíssimes publicacions d'arrel i edició cristianes, però de caràcter més literari unes, científic d'altres o amb bona intenció, massa eclèctiques. Són mereixedores d'un més profund estudi que no pas un simple repàs, catàleg o reportatge.

El 1876 apareix "La Família Cristiana", on Verdaguier hi deixa bona empremta. En sortiren 48 números, és dir, durà un any escàs. Abans, el 1869 a Vic havien editat "El Domingo" on el futur canonge Collell féu les seves primeres passes periodístiques. I el 1893 veu la llum el periòdic més important de l'època. "Lo Missatger del Sagrat Cor de Jesús" que arribaria fins a l'esclat bèl·lic civil i en la seva primera redacció hi trobem Verdaguier, Torras i Bages, Sardà i Salvany, Collell, Alcover, P. Ignasi Casanovas i d'altres no menys importants col·laboradors, als quals seguirem bons planters fins a la seva mort, aquell nefast 1936.

El 1893 surt "La Tradició Catalana". Hi torna a haver Verda-

guer, ara com a director i marca l'empenta en català del Dr. Sardà i Salvany.

Del 1879 al 1935, es publica a Olot, "El Deber" primer bilingüe, després en català menys el títol que no sabem per què mudà la b, per la v. Així, "El Dever" assoleix els 2.024 números, el 1936. Tota una marca.

Arribem a un altre, dirigit per Jacint Verdaguier. "La Creu del Montseny". Més literari, viu només 58 números però deixa una petjada important en la premsa catalana i cristiana. Un títol semblant, "La Creu de Catalunya" es troba el 1904, auspiciat pel cardenal Casañas. D'efímera durada.

Més sort té "La Veu de l'Àngel de la Guarda" concebut per orientació de nois, però aviat fou dedicat a tota la joventut d'ambdós sexes. Sortí el 1909 i durà més de vint-i-dos anys. Deu en visqué "Vida Cristiana" (1914-1924) editat a Montserrat; del 1915 al 1963 es publica a Sabadell "Cultura Cristiana" si bé els darrers anys només com un opuscle. Del 1916 al 1918, "Bon Seny", on Jaume Raventós hi publica les proses, il·lustrades per Junceda, que més tard constituïran un llibre incomparable.

Del 1917 al 1936, "La Tradició Catalana" d'Olot; del 1923, "Catalunya Missionera", mensual que arribà fins el 1936, com hi moriren "La Paraula Cristiana" iniciada el 1925 i "Flama" de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, fundada el 1931.

El 1924 començà a publicar-se a Manresa, "Ave Maria", dirigida pel Dr. Marsiñac. Una de les revistes d'informació i orientació cristiana més aconsegudes, que entrava a moltes llars i era llegida per xics i grans. Morí el 1936. El Dr. Marsiñac, també, assassinat. Després de la guerra civil, el canonge Ramon Baucells intentà reviscolar-la a Barcelona, sense gaire fortuna i, finalment, passà al P. Esqué, claretí, que tampoc no aconseguí reflotar-la.

Així hem arribat a CATALUNYA CRISTIANA. Si em permeteu jugar amb el nom de la meua secció habitual, s'ha convertit en un bon "costum" i esperem que segueixi la gran "tradició" de la premsa catòlica catalana, que ja té dos valedors celestials —sant Antoni Maria Claret i el beat Enric d'Ossó— mentre esperem veure pujar a la glòria de Bernini, dos altres conspicus periodistes del nostre temps: el bisbe Torras i Bages i el Dr. Pere Tarrés i Claret. I que des d'aquestes pàgines se'n puguin donar gràcies a Déu.

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Des de la finestra oberta d'aquest racó, saludo joiosament els lectors que amb fidel assiduïtat ens han llegit i, l'equip directiu que amb els esforços que només ells saben, han tirat endavant Catalunya Cristiana fins a assolir la fita memorable dels 500 números.

Per molts anys a tots, i coratge per mantenir ben alta la bandera d'una publicació al servei del poble cristià i català.

ALBERT PERA

EL DRET CIVIL CATALÀ S'ACTUALITZA

El Dret Civil d'un país és la cristallització dels seus costums, de la seva tradició, de la seva manera d'ésser i de fer, el producte cultural d'una història.

El Dret Civil Català és, per tant, un dels principals i més importants senyals d'identitat de la nació catalana, entenent com a tal tot el conjunt de normes produïdes per les institucions catalanes que regulen en el nostre poble allò que és essencial en l'àmbit privat de les relacions socials: el naixement, la família, les relacions patrimonials i contractuals i les successions hereditàries.

Durant segles, el nostre Dret ha estat impedit de desenvolupar-se per raons òbvies: imposició, manca d'autonomia política i consegüent impossibilitat de producció normativa. Malgrat tot, si bé no s'han pogut crear noves lleis, els catalans hem aconseguit sempre de conservar viu —aplicable— el nostre antic dret privat i de superar els intents uniformadors del centralisme espanyol. En aquest sentit és obligat recordar persones com Duran i Bas, que, amb el seu coneixement i esforç, van contribuir eficaçment a resistir l'afany codificador de finals del segle XIX, i aquells abatuts, però hàbils catalans, que, a començaments del segle XVIII, aconseguiren preservar el nostre Dret Civil, fins i tot durant el Decret de Nova Planta de Catalunya.

Cal que, ara, a l'empara dels articles 9.2 i 26 de l'Estatut i de l'article 1 i la disposició final 4a. de la Compilació de Dret Civil de Catalunya, ens esforcem en l'actualització i potenciació del nostre Dret Civil.

VEIM-
TO MACAVAN...
NELS...
QVENTA...

*In Christi nomine, quem fide credimus
Redemptorem Deum, et hominem Deum namque
eo substantia Patris ante saecula gentrum. Et omne
vero eo substantia Patris ante saecula gentrum. Et omne
te in hoc saeculo natum, huiusmodi venturum mag-
na cum Magister fideliter speramus. Incipit Li-
ber secundus Testamentorum, Codicillorum, et alio-
rum ultimatum voluntatum, penes me Notarium
num. Patris auctoritate. Ceterum Notarium publicum
de monacho Collegii Notariorum Publicorum Bar-
chinensium (Deo favente) reperiendum, et publicando
sum. Et ut omnibus et singulis in ea et quibus et
parte ejusdem describendis et corrigendis plenissi-
mo fides ubique tribuatur, hac manu mea propria
scripsi, et meum quo in publicis actibus claudendis
vires, appono. Sig. num.*

Encapçalament del segon llibre de testaments (1759-1761) del Notari de Barcelona, Sebastià Prats. Arxiu Notarial de Barcelona.

Aquesta tasca constitueix una de les funcions més il·lusionants de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. El Decret 100/1987, que estructura el Departament de Justícia, determina en l'article 54 que corresponen a l'esmentada Direcció General, entre altres funcions: "La preparació i la coordinació dels estudis encaminats a la conservació, l'actualització i el desenvolupament del Dret Civil Català" i, d'acord amb els redactors de la Llei 13/1984, hem d'actuar "amb el màxim respecte als valors morals i socials catalans, cristallitzats en els principis de moderació, benignitat i humanitat, que han caracteritzat amb un clar sentit ètic i progressiu el Dret Català".

El Departament de Justícia disposa, ultra la col·laboració i iniciativa institucional de la Comissió Jurídica Assessora i de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, de l'ajut de les

Era l'any 1448 quan Jaume de Marquilles ofería els seus *Comentarios als Usatges* als Consellers de la ciutat de Barcelona, presidits per la reina Maria, esposa d'Alfons el Magnànim, tal com ho plasmà Bernat Martorell en la miniatura que figura en la primera pàgina del còdex que avui es guarda al Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

universitats catalanes i de jurisperits, com notaris, registradors i destacats advocats. Tots plegats han de permetre que els textos que en el seu moment arribin al Parlament presentin, alhora, una tècnica jurídica impecable i una adequació correcta a la realitat, de manera que regulin satisfactòriament i eficaçment les relacions socials dels catalans d'avui i facilitin la tasca d'aquella Institució sobirana a qui correspon en definitiva la facultat de legislar.

Portada de la segona Compilació, publicada a Barcelona l'any 1520.

En aquests moments s'està estudiant l'adequació de les següents institucions del nostre Dret: filiació, règim econòmic matrimonial, llegítimes, successió testada, censos, vitalicis, servituds, i sobre elements comuns privats de les urbanitzacions. Amb aquests treballs s'ha d'assolir l'actualització d'aspectes fonamentals de la nostra vida privada,

procurant donar solucions a la realitat actual, després de produir-se canvis socials i tècnics que el nostre Dret Civil no preveu.

Així, en l'àmbit familiar, cal considerar si els règims econòmics matrimonials que preveu el nostre Dret continuen essent vàlids en un moment en el qual el divorci i les separacions matrimonials són freqüents i en una societat on la família extensa ha estat substituïda per la família nuclear.

Dins el mateix Dret familiar és clar que és necessari regular les conseqüències civils, els drets i les obligacions que resulten de la fecundació assistida.

Portada de la tercera compilació *Constitucions i altres drets de Catalunya*, publicada a Barcelona l'any 1704.

En l'àmbit del Dret successori, ja s'aprova l'any 1987 la Llei de Successió Intestada, i ara s'estan estudiant les llegítimes i la successió testada, àmbit en el qual ens trobem amb institucions com, per exemple, el testament davant de Rector, que tenien ple sentit en uns moments de la nostra història en què calia comptar amb l'actuació supletòria de l'Església per les dificultats de comunicació i l'existència de pocs notaris, condicions que avui no es donen i que, per tant, han de ser objecte de reconsideració.

Són bastants els casos en els quals els membres de les Comissions que estudien els temes dits es troben davant del dubte, sempre dolorós, de conservar o eliminar institucions jurídiques que la realitat actual ha deixat en pràctic desús. La tasca és complexa i delicada i, per tant, no es pot anar ràpid, però les previsions són de produir totes les actualitzacions apuntades dins la legislatura actual.

Finalment considerem la importància de difondre el coneixement del Dret Civil de Catalunya, i aquesta és una responsabilitat que ha d'assumir el Departament de Justícia conjuntament amb la Universitat, amb tots els professionals del Dret i els seus respectius col·legis, i, d'alguna manera també, amb el Departament d'Ensenyament. Tots plegats tenim l'obligació de refermar aquest senyal d'identitat del nostre poble, el Dret Civil de Catalunya.

Barcelona, abril de 1989

ANTONI CASTELLA I RIERA
Director General de Dret i d'Entitats Jurídiques
del Departament de Justícia Generalitat de Catalunya

LLIBRES

Vuit mil festes populars catalanes recollides en un llibre

La Fundació Serveis de Cultura Popular i Editorial Alta Fulla han publicat, després de sis anys de treball de recerca, el **Calendari de Festes Populars de Catalunya, Andorra i la Franja de Ponent**, llibre que aplega les vuit mil festes populars d'aquesta àrea geogràfica. El volum, estructurat en tres parts diferents, inclou també dos índexs. Un de festes i un altre de poblacions, endemés d'una molt extensa relació de bibliografia sobre la temàtica.

Els primers projectes i assaigs de confecció d'un llibre-calendari sobre les festes populars catalanes es feren a partir de 1981, però no prengueren forma definitiva fins el 1983, després de la celebració del Congrés de Cultura Tradicional i Popular.

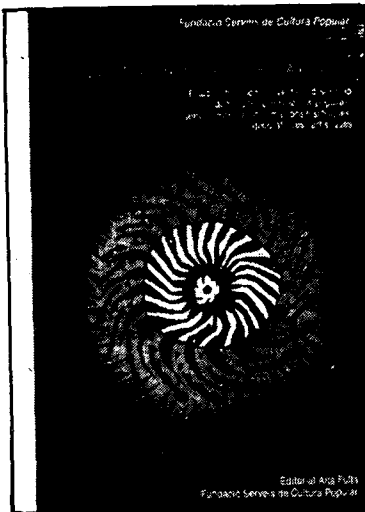
El propòsit inicial era abastar tota l'àrea cultural i lingüística catalana i, per tant, confeccionar un calendari de festes tradicionals de tots els Països Catalans. Atesa l'enorme complexitat del projecte hom ha preferit enllestir la part referent als Principats d'Andorra i Catalunya i a la Franja de Ponent, confiant que la publicació de les festes d'aquesta àrea geogràfica estimularà l'extensió de la recerca

a la resta dels Països Catalans.

En Consell de direcció i execució d'aquesta obra, format per Presentació Font, M. Dolors Llopert, Amadeu Pons, Joan Prat, Modest Reixach i Josefina Roma, i els especialistes que hi han col·laborat (Montserrat Albert, Antoni Anguela, Pere Català i Roca, Lluís Duch, Xavier Fàbregas, Joan Llopis, Josep Mañà, Rosa M. Martín, Ester Valls i Montserrat Xutglà), han considerat festa tradicional i popular aquella celebració oberta a tothom i repetida al llarg del temps en dates prefixades ritualment. Resten, doncs, excloses de l'aplec aquelles celebracions o manifestacions que o bé no són pròpiament festes, o no són públiques, o no es repeteixen regularment.

L'origen de les dades contingudes en el **Calendari de Festes Populars de Catalunya, Andorra i la Franja de Ponent** és molt divers. Gairebé mil persones i institucions han tramès informació. Per confeccionar-lo s'ha recorregut bàsicament a les següents fonts d'informació: arxius particulars i institucionals, obres de grans folkloristes, obres dels estu-

diosos actuals de les festes, monografies comarcals, locals i de festes, treballs acadèmics inèdits, calendaris, guies, fullets i programes, obres generals, enquestes fe-

tes recentment, premsa general, local i especialitzada, consulta directa i treball de camp.

L'obra està estructurada en tres parts ben diferenciades. S'inicia amb tot un seguit de col·labo-

racions sobre l'origen i la significació del calendari, la seva vigència i funció i les seves modalitats en les principals cultures que han precedit la nostra i l'han influïda. Continua amb unes informacions sobre els trets essencials del calendari cristià, de tanta incidència en les nostres celebracions populars, per passar immediatament a la qüestió dels cicles que estructuraven internament tot el calendari.

El cos central del volum s'ocupa de l'enumeració i descripció de les festes, presentades seguint un ordre estacional. El registre s'inicia el 21 de desembre, primer dia d'hivern, i continua per ordre cronològic fins a acabar el 20 de desembre, darrer dia de tardor. Al llarg d'aquesta desfilada s'assenyalen convenientment les estacions, els mesos i els dies, així com els cicles i les festes movibles que s'hi relacionen. Cada festa és introduïda a partir del seu marc territorial de celebració. Aquest pot ser el municipi, la parròquia, el barri, el poblat o veral... Les festes de caràcter intermunicipal o interparroquial són consignades al municipi on se celebren.

La darrera part del **Calendari de Festes Populars de Catalu-**

nya, Andorra i la Franja de Ponent conté una sèrie de complements entre els quals sobresurt una molt extensa bibliografia sobre la temàtica. L'obra es clou amb dos índexs. Al de festes hom ha recollit estrictament els títols de les festes tal com apareixen al llibre. S'estructura per grans tipus de festes, ordenades alfabèticament: aplecs, concursos, diades, etc. A l'índex de poblacions consten els noms de les poblacions dels Països Catalans que apareixen al llarg del llibre, tant a l'entrada de cada festa com a l'interior de les descripcions.

L'elaboració d'aquest repertori ha comportat una recollida abundant de material, una part del qual no s'ha pogut encabir en aquest llibre o, en tot cas, hi figura de forma molt extractada. Calendaris locals o sectorials, guies, monografies, articles, programes de festes, retalls i resums de premsa, informació sobre festes no incloses, notes orals, etc. constitueixen un arxiu relativament proveït, susceptible d'altres utilitzacions, que ja des d'ara la Fundació Serveis de Cultura Popular posa a disposició dels estudiosos.

La presència de missioners catalans en les primeres expedicions americanes (1)

Arran del cinc-cents aniversari del descobriment d'Amèrica, molts dels nostres historiadors investigaren la presència de catalans en els viatges colombins. Hi ha molta literatura confirmatòria d'aquest fet encara que també molts errors. Però Pere Català Roca ha resseguit tota mena de documents contemporanis del moment demostratius que almenys al segon viatge de Cristòfor Colom hi hagueren catalans, tant seglars com religiosos. Això al marge que el mateix Colom podia haver estat català, però aquest és un altre problema en què ara no entrem.

Víctor Balaguer i Cornet i Mas foren dels qui més asseguraren que el pare Bernat Boil acompanyà Colom a la segona expedició americana l'any 1494. De fet no feien més que repetir el que ja s'havia repetit amb més o menys encert anteriorment i que encara se'n parla per part de notables historiadors i polemistes. Citem el pare Fidel Fita, director de la Real Academia de la Historia, el pare Jaume Caresmar, Pròsper de Bofarull, el doctor Collell, Antoni Rovira i Virgili, Carreras Candi, Ferran Soldevila, Rumeu de Armas i el pare Antoni Batllori.

D'altra banda el monjo montserratí, dom Francesc de P. Cruseles sostingué el 1896 uns fets indemostrables puix que l'arxiu de Montserrat fou destruït el 1811 per les tropes napoleòniques. En concret defensava la teoria, repetida nombroses vegades, que el P. Boil, antic ermità montserratí comanava altres dotze monjos de Montserrat durant el segon viatge. Això sembla molt difícilment demostrable perquè el monestir de Santa Maria de Montserrat passa moltes dificultats en la segona meitat del segle XV. Primer perquè s'havia compromès molt durant la guerra civil contra el rei

Joan II. A la fi de la guerra l'Abat Antoni Ferrer fou exiliat. Posteriorment hi hagué l'abadiat comendatari Giullio de la Rovere durant 13 anys, amb l'absència total al monestir. El seu successor, Joan de Peralta, nomenat el 1483 s'enfronta amb els Reis Catòlics que el "promogueren" a la diòcesi

de Vic per permetre l'entrada dels monjos castellans de San Benito de Valladolid i desmembrar Montserrat de la congregació claustral de Tarragona.

Tot això significa que Montserrat molt difícilment estigués en condició d'enviar dotze monjos a l'aventura americana. Però no cal descartar-ho totalment donada la vinculació del P. Boil amb Montserrat. Aquest personatge d'una família originària del comtat de Sobrarb (Aragó) després d'una estada en l'ermita montserratina de la Santíssima Trinitat fou secretari del rei Ferran II (el nomena-

ment és del 26 de febrer de 1479) i posteriorment negociador diplomàtic del mateix monarca prop de Lluís XI de França. Sabem que fou ordenat prevere a l'església parroquial del Pi, de Barcelona, i de nou serví en tasques d'ambaixador per a la recuperació dels comtats del Rosselló i la Cerdanya.

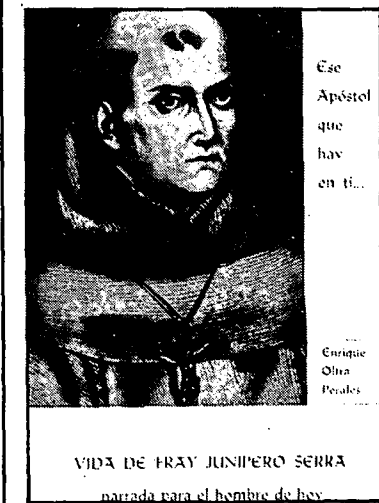
Ferran el Catòlic l'envia a Montserrat el 1481 en plena crisi, pel redreç del monestir. Però el P. Boil que a França havia conegut sant Francesc de Paula aviat s'integra a l'orde d'aquest i fou nomenat "corrector i Vicario General de las Españas del Venerable é devoto padre fray Francisco de Paula". Amb aquest motiu el rei Ferran li donà 200 lliures barceloneses per a la construcció d'una ermita a Sant Cebrià d'Horta (Barcelonès). El 29 de maig de 1494, a proposta dels Reis Catòlics, fou nomenat pel Sant Pare delegat pontifici a les illes i terra ferma. Participà en el segon viatge en el qual el 3 de novembre del mateix any batejà una illa amb el nom de Montserrat. A la mateixa expedició, i segons explica el P. Las Casas en el seu famós memorial, hi havia fray Roman Panes que "no hablaba del todo bien nuestra castellana lengua, como fuese catalán de nación" i que fou qui primer aprengué la llengua dels aborígens. Sembla que fou ermità de Sant Jeroni de Montserrat.

En síntesi, aquest volumet planteja seriosament la presència de clergues catalans en la segona anada de Colom a Amèrica i ho deixa seriosament demostrat.

FERRAN CAMPS

(1) "Els primers missioners d'Amèrica foren catalans?" Pere Català i Roca. Episodis de la història. Rafael Dalmau. Editor. Barcelona 1988.

Constructors de la pau (1)

"El Secretariat d'Evangelització Missionera de la Província Franciscana de València, Aragó i Balears" vol contribuir modestament —com escau a l'estil franciscà— a descobrir les gestes i proeses del seu orde en el nou continent. Per aquest motiu ha iniciat la publicació d'una col·lecció popular de llibres que posen a l'abast de tothom i redescobren el veritable rostre d'aquells "trobadors", vestits amb l'hàbit de sant Francesc, adelerats i obsessionats per anunciar la Bona Nova en les terres descobertes. Llurs vides, compromeses, arriscades sempre, lliurades totalment a la defensa de la dignitat humana dels indis, són més actuals del que sembla. El seu testimoni ens qüestiona actituds nostres i moltes altres coses més.

La col·lecció porta un eslògan: "Constructors de la pau". Han sortit ja cinc volums a la llum pública, el primer dels quals és la vida del mallorquí, fra Juníper Serra, el gran missioner de Califòrnia, beatificat recentment.

Felicitem la iniciativa i el seu principal promotor, el pare Enric Oltra.

FRANCESC GAMISSANS

(1) Colecció "Franciscanos en el nuevo Mundo". Apartado 562. 03700 Denia (Alicante).

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsccències. Poques places. Tel. 427 44 53.

LA LLIBRERIA CREIX

1.000 TÍTOLS EDITATS 200 TEMES TRACTATS

NOVETATS

Catalunya Hotels 1989

Funció Pública de la Generalitat de Catalunya, Marc legal 1989

Olimpisme, Guia de lectura

Comentaris sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Manual de requeriments i recomanacions nutricionals

Recull legislatiu de la Generalitat de Catalunya, tom III, volum II

La llengua en el món del comerç

El gust per la lectura

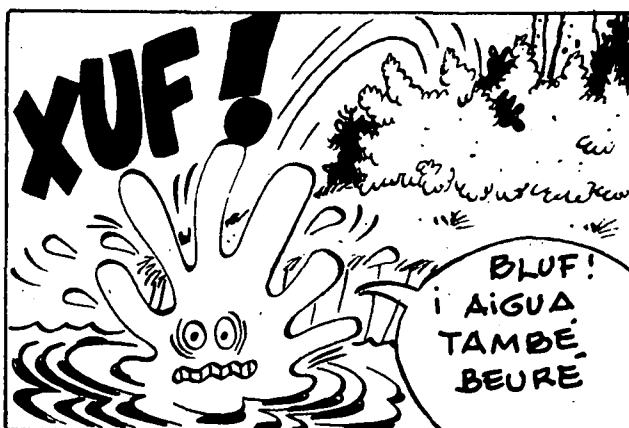
Centre de conservació i restauració de béns
culturals mobles, memòria d'activitats 1982-1988

Generalitat
de Catalunya

Llibreria. Rambla dels Estudis, 118 (Palau Moja)
08002 Barcelona Tel. 302 64 62

CATALUNYA 1000 ANYS

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 455

Històries d'Eixerits

N.º 500

La gent gran que fan "CATALUNYA CRISTIANA" estan d'allò més contents perquè, en el desè any de la seva publicació, han arribat ja al n.º 500. "L'EIXERIT" és més jove, estem en el n.º 455. Déu n'hi do per això, oi?

Jo estic content que el "nostre setmanari", setmana rera setmana, arribi arreu de Catalunya, i que, a cavall d'ell, hi arribi també l'EIXERIT; estic content que "els petits" hi tinguem un racó en què podem dir-hi la nostra.

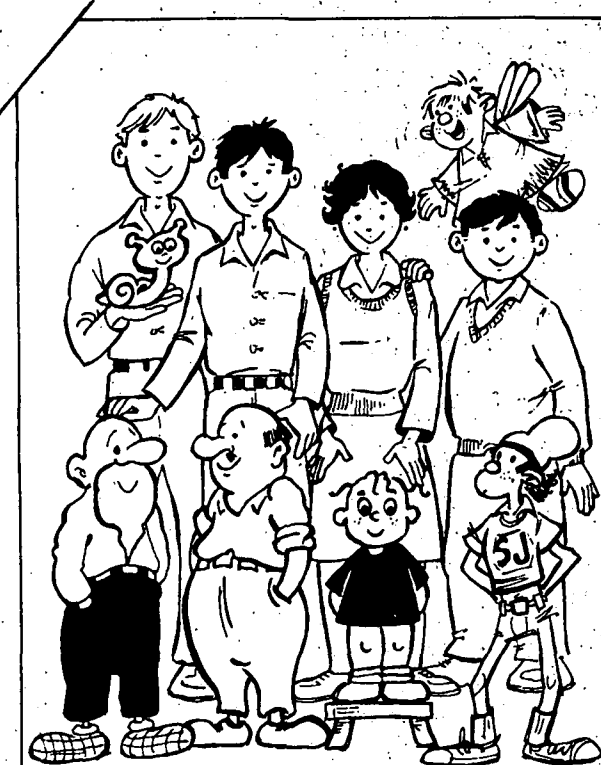
Mn. Josep, a la Catequesi, diu sempre que els cristians, tots plegats, som com una gran família. A mi m'agrada saber que milers i milers de nois i noies cristians d'arreu del món són germans meus. Així no em sento mai sol. Totes les famílies cristianes de Catalunya haurien de tenir "CATALUNYA CRISTIANA".

Sabeu què és allò que m'intriga? Doncs que passen els anys i no em faig gran. Sempre tinc la mateixa edat. Jo penso que alguna fada o alguna bruixa m'ha donat algun encanteri. És clar que així tinc la sort de poder ser sempre amic de tots els nois i noies. Penso que, algun dia, en el món passen coses tan estranyes, em tornaré vell de cop i volta. Quin sotrac, oi?

Jo, "L'EIXERIT", sóc un vaillet sense pretensions. La casa és pobra i no dona per a més. Però una pretensió sí que la tinc: que tots els nois i noies de les famílies que llegeixen "CATALUNYA CRISTIANA" sàpiguin que pensem en ells i que els estimem.

Felicitats a totes les persones grans que fan CATALUNYA CRISTIANA. Gràcies pel racó que ens doneu a totes les Eixerides i Eixerits de Catalunya. Visca CATALUNYA CRISTIANA!

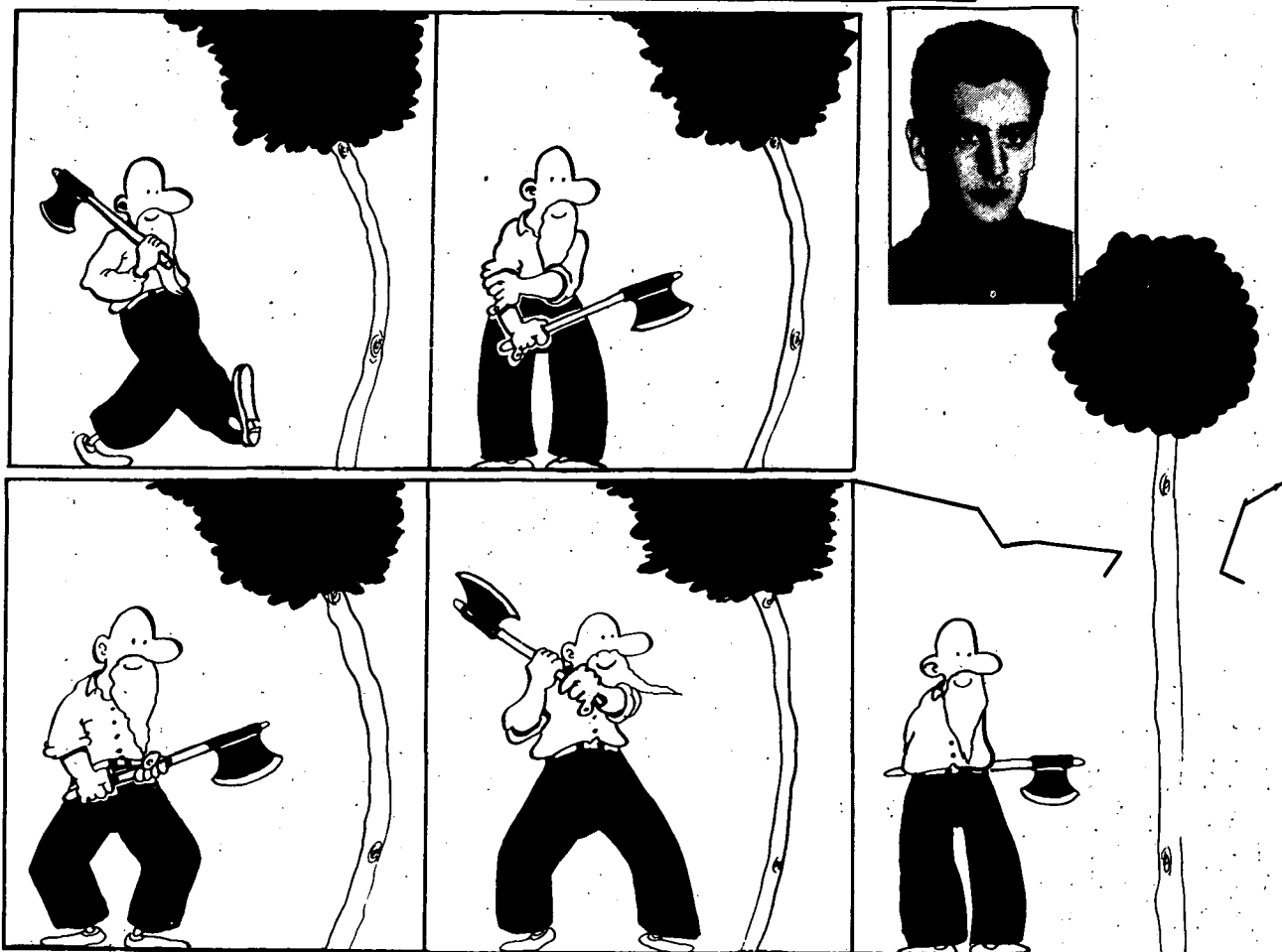
L'Eixerit

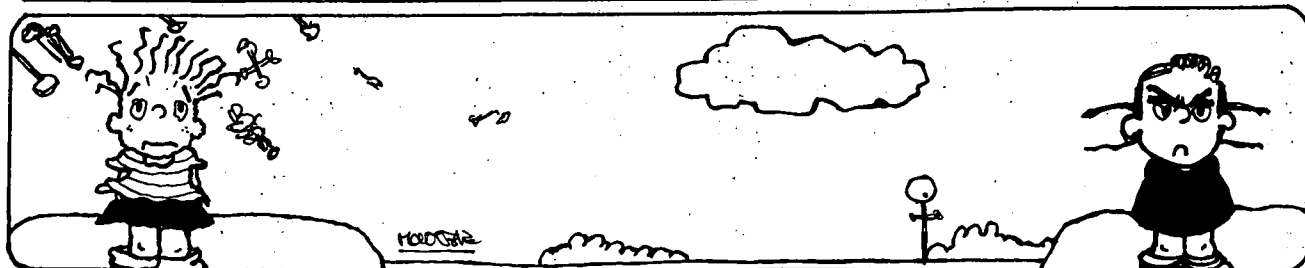
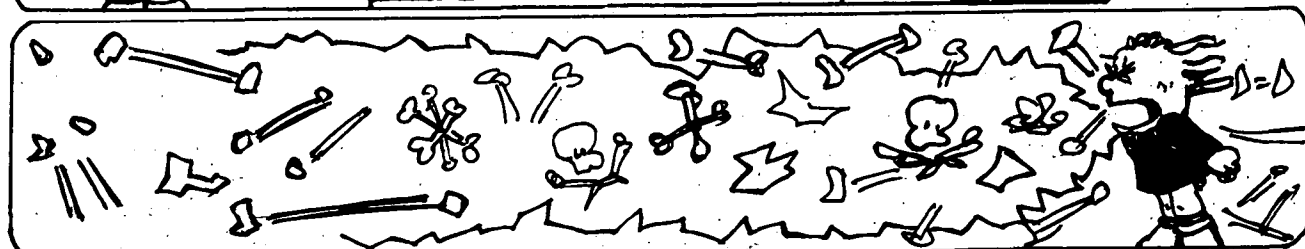
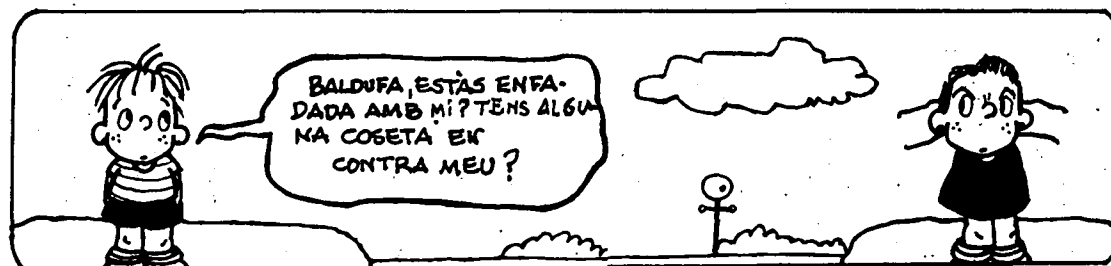
L'ÈQUIP DE L'EIXERIT

En Ramon, la Montserrat, l'Oriol, en Martí i els ninots per col·laborar el n.º 500 de "Catalunya Cristiana" s'han fet aquesta foto de família que us dediquen a tots.

EN BADOSA I EN BASORA

La Baldufa

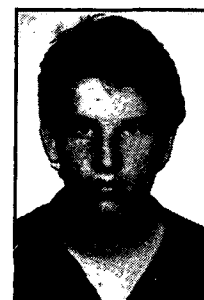
Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Joan, capítol 13, versets dels 31 al 35 (Jo 13:31-35).

Reflexionem: 1. Al llarg dels segles hi ha hagut artistes cristians que han representat Jesucrist a la creu com a un rei coronat. A casa nostra se'n diuen "magestats". És que l'aparent derrota de Jesús a la creu, és en realitat la seva victòria sobre el pecat i la mort.

2. Per això en aquest text Jesús parla de la seva crucifixió com de la seva glorificació. Quan Jesús diu que els seus deixebles i seguidors correran la seva mateixa sort, vol dir també que més enllà de la prova i de la mort, coneixeran també la resurrecció i la vida.

3. És estimant-se els uns als altres que els Apòstols i tots els seguidors de Jesús podran superar la solitud; i aquesta estimació mútua donarà a conèixer a tothom la "vida nova" que anima els cristians. La regla de vida més important per a tots els cristians és: estimar-se, ajudar-se, perdonar-se.

Sicfrid

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

Sempre m'havia agradat que dins el nostre setmanari Catalunya Cristiana, hi hagués constància del que més m'agrada i m'apassiona "la Filatèlia". En veure possibilitats de poder escriure en un setmanari que reflecteixi la meva religió, em vaig sentir capaç d'iniciar una sèrie d'escrits sobre segells del món del cristianisme, els nostres sants, les esglésies, els màrtirs, Jesús, la Verge, etc... He procurat donar una visió del sentit en què avui entenem la filatèlia. Fer adonar als filatèlics o no, que aquesta va més enllà del coleccionisme i arriba fins hi tot a l'estudi d'un poble, de la seva cultura i, per descomptat, de la seva religió. En fi una imatge nova enriquidora i profitosa de veure el món del segell.

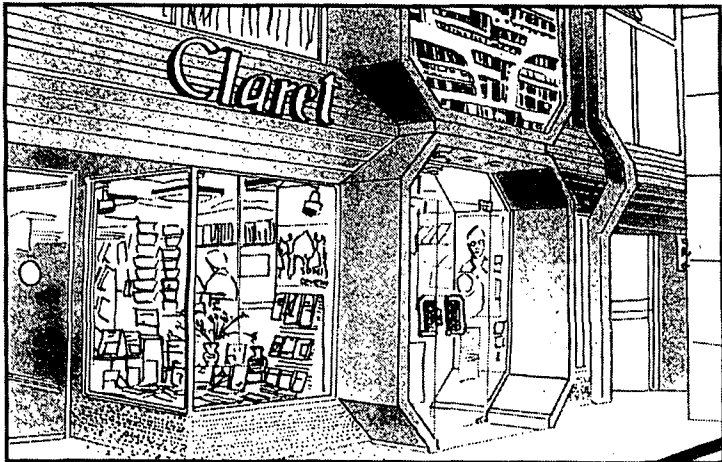

ISRAPHIL '85

En l'Exposició ISRAPHIL '85, Israel edità aquest full-bloc, en el qual, els tres segells són dedicats respectivament a les tres religions monoteistes que conviuen a Israel. En el primer començant per la dreta, hi veiem l'església del Sant Sepulcre, on la tradició cristiana situa el lloc de la crucifixió, sepultura i resurrecció. En el del centre hi veiem el mur de les Lamentacions, vestigi del Temple de Jerusalem, on els jueus vénen a pregar cada dia i especialment el Sabat. L'últim presenta la Dôme du Rocher, mesquita octogonal, glòria de la civilització musulmana.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

SECCIONS ESPECIALITZADES:

- Teologia

Bíblia

Catequesi

Pastoral

Pedagogia

Filosofia
- Literatura

Psicologia

Sociologia

Pòsters i Postals

Audio-visuals

Discs-cassettes-CD

Video

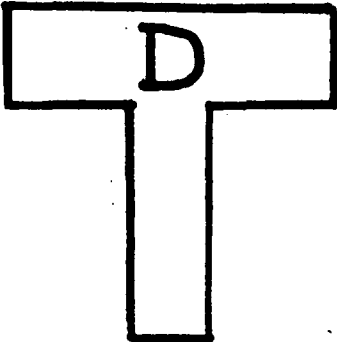
JEROGLÍFIC

Per SNOPI

Fa uns tres anys més o menys que porto col·laborant a Catalunya Cristiana en la pàgina de Passatempis i encara que la meua aportació sé que és molt modesta, constitueix per a mi una extraordinària satisfacció i més ara en complir-se la publicació del número 500, efemèride que celebrem tots els qui col·laborem i estimem molt Catalunya Cristiana.

¿QUANTS NUMEROS PORTA CATALUNYA CRISTIANA?

Solució al 499

ESTAS INDICADA

ESTA SINDICADA

ESCACS

Per JAUME MORA

"La secció que setmanalment cobreixo, és una més de la pàgina de lleure del nostre setmanari, i constitueix un honor d'haver-me-la confiada un bon dia.

Una efemèride enguany: els seixanta anys de l'Obertura Catalana inventada pel Doctor Tartàkover al Torneig de Barcelona del 1929.

I així són les coses: el campió mundial Gari Kasparov l'ha emprat sovint i de cop tothom l'ha seguit.

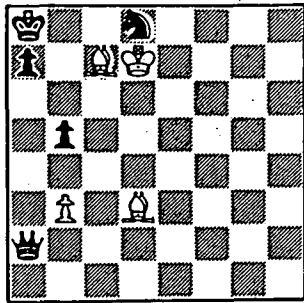
Penso que els escacs són un patrimoni comú, i ben sedimentat a casa nostra. Són entreteniment, escola de disciplina i en fi de civisme i de convivència.

Per tant agraeixo a Catalunya Cristiana la finestreta setmanal que generosament m'ofereix."

DIAGRAMA 270

Blanques juguen i fan taules

Ve just però és veritat. Proveu-ho.

Solució al diagrama 269

1 Td6-d7+ Ra7-a6, 2 Ce6-c5+ Ra6xa5, 3 Td7-d8 Dh8-b2, 4 Td8-a8+ Ra5-b6, 5 Cc5-a4+ i guanyen.

RESULTATS

OVIEDO-ESPANYOL.....	0-1
MÁLAGA-ELCHE.....	2-1
CADIZ-VALENCIA.....	1-1
AT.MADRID-OSASUNA.....	4-1
SEVILLA-SPORTING.....	1-0
ATH.BILBAO-R.SOCIEDAD.....	2-3
LOGROÑES-BETIS.....	3-1
MURCIA-ZARAGOZA.....	0-3
CELTA-R.MADRID.....	2-0
BARCELONA-VALLADOLID.....	0-0

LA TRAVESSA

1. Oviedo-Español	2
2. Málaga-Elche	1
3. Cádiz-Valencia	X
4. At.Madrid-Osasuna	1
5. Sevilla-Sporting	1
6. Athletic-R.Sociedad	2
7. Logroñes-Betis	1
8. Celta-R.Madrid	1
9. Murcia-Zaragoza	2
10. Barcelona-Valladolid	X
11. Lleida-Sabadell	X
12. Salamanca-Las Palmas	X
13. Figueres-Deportivo	2
14. Castellón-R.Vallcano	1
Pleno:al 15. (Mallorca-Sestao):	1

CLASIFICACIONES

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	
		28	46+18	
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	
		29	43+15	
3.	VALENCIA	PJ	PTS	
		29	35+5	
4.	CELTA	PJ	PTS	
		28	34+6	
5.	AT. MADRID	PJ	PTS	
		29	33+3	
6.	SEVILLA	PJ	PTS	
		29	32+2	
7.	VALLADOLID	PJ	PTS	
		29	31+3	
8.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	
		29	31+1	
9.	LOGROÑES	PJ	PTS	
		29	30+2	
10.	OSASUNA	PJ	PTS	
		28	29+1	
11.	ZARAGOZA	PJ	PTS	
		29	28	
12.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	
		28	27+1	
13.	GIJON	PJ	PTS	
		29	27-1	
14.	MÁLAGA	PJ	PTS	
		29	25-5	
15.	OVIEDO	PJ	PTS	
		29	25-5	
16.	CADIZ	PJ	PTS	
		29	24-6	
17.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTS	
		29	22-8	
18.	BETIS	PJ	PTS	
		29	22-6	
19.	MURCIA	PJ	PTS	
		29	19-9	
20.	ELCHE	PJ	PTS	
		29	13-18	

RENETLLES AMB PRECAUCIÓ

consells per al bon ús
dels focs artificials

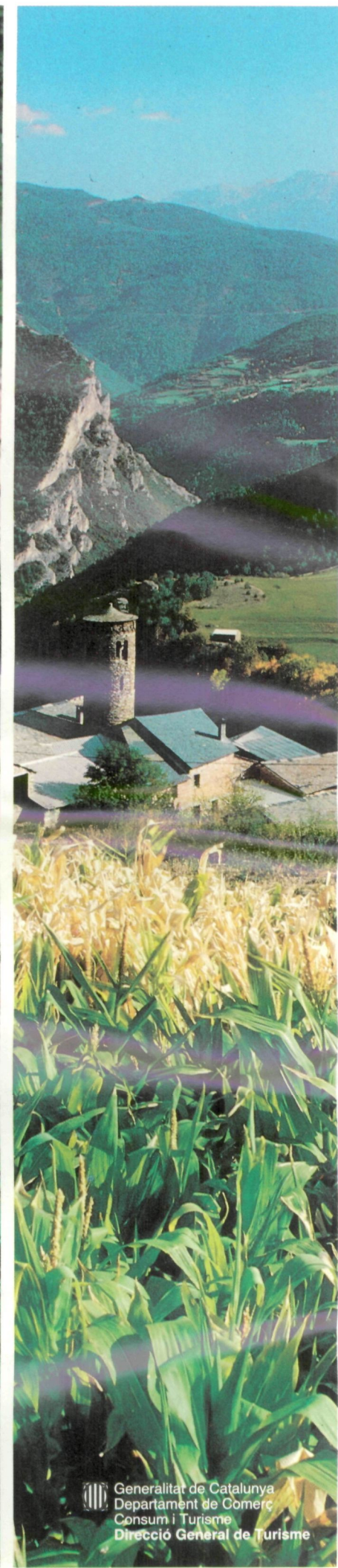
GENERALITAT DE CATALUNYA

Departament de Governació

Direcció General de Prevenció i Extinció
d'Incendis i de Salvaments de Catalunya

CATALUNYA TURÍSTICA

Generalitat de Catalunya
Departament de Comerç,
Consum i Turisme
Direcció General de Turisme